

Màquina d'escriure
Campió oficial durant
17 anys consecutius **Underwood**

C. M. Guillem Truniger, S. A. - BALMES, 7 - Barcelona

APARELLS
amb 10 discos
o sia 20 peces

des de **125**
Ptes.

Discos des de Ptes. 6'50 fins
a Ptes. 26. - Aparells des de
Ptes. 60 fins a Ptes. 1,250

AGÈNCIA EXCLUSIVA

Per a Catalunya i Balears

PUJOL. - Carrer de Pelayo, 1
Cantonada Plaça i Ronda Universitat

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica:
MARSANSBANK

Apartat de Correus núm. 1.
Telèfons números }
4530 A.
4531 A.
4532 A.

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

GRAN BALNEARI VICHY CATALA

Situat davant de l'estació de Caldes de Malavella (Província de Girona)

Aigües hipermedicinales, termals de 60°, bicarbonatades, alcalines, litiques, clorurades, sodiques, sens rival per a la diabetis, glicosúria, artrisme en els seus múltiples manifestacions, malalties de l'aparell digestiu, reïge, etc.

El 1.º de Maig va inaugurar-se aquest gran i formosíssim Balneari que, voltat de parcs frondosos brinda una estada molt agradable. Habitacions grans, còmodes i ventilades. Menjadors i cafè grandiosos. Salons esplèndids i elegants per a festes i atraccions. Formosa capella. Il·luminació elèctrica. Camp per a tennis i altres esports. Caratge. Telèfon: Girona 408. Informes: a l'Administració, Rambla de les Flors, 18, entresol. Telèfon 1524 A.

El Dr. Josep Torelló completament restablert de la seva malaltia, s'ha encarregat novament de la seva consulta. **PASSEIG DEL TRIOMF, 31.**

APRENENT

es necessita a la impremta de LA VEU DE CATALUNYA, Escudellers, núm. 10 bis.

Notícies

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. - Dia 12 de juny de 1922.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 763.6, 762.6, 762.2.

Termòmetre sec: 22.2, 24.4, 23.2.

Termòmetre humit: 17.8, 18.3, 18.8.

Humitat (centèsimes de saturació): 62, 63, 63.

Direcció del vent: ESE., S., S.

Velocitat del vent en metres per segon: 3.0, 5.0, 3.0.

Estat del cel: Serè, Nuvolós, Quasi serè.

Classes de núvols: C., K.N., K.N.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 25.6; mínima, 17.7; mínima prop del sol, 16.5.

Oscil·lació termomètrica: 7.9.

Temperatura mitja: 21.6.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0.0 mm. Plovisqueig.

Recorregut del vent en igual període, 120 km.

Observacions particulars: Llampes ahir a la nit.

El director: E. Alcobé.

Ahirs tarda va ser curada al dispensari d'Hostafrances, Irene Algarra, de 30 anys, atropellada per un carro al carrer de Sans, resultant amb ferides contuses al genoll dret i a la mà també dreta.

Al del districte III van curar el carter Blai Moré Rosell, al qual l'auto 4425 va atropellar al passeig de Colom, produint-li contusions a les cames i braç esquerre.

Al del carrer de Sepúlveda va ser auxiliat Josep M. Olivares, de 31 anys, el qual, fugint per no ésser agafat per un tren elèctric de Sarrià, va ser atropellat pels cavalls d'un cotxe i va sofrir ferides al cap.

I al ja esmentat del districte III va anar-hi el noi Angel Solanas, de set anys, el qual tenia contusions a la cama per haver-se atropellat al carrer d'Avinyó el camió 6371.

-Vanos Cardús Portaferri, 10

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

A conseqüència de l'accident ferroviari de què parlarem en la conferència de Tarragona, l'express de Madrid va arribar ahir amb vuit hores de retràs.

Vaixelles, PORCELLANA Llorens, Rbla. Flors, 30.

JABONES ROGAMORA

"EL LEON"

"LA PAJARITA"

PARA TODOS LOS USOS

Ahirs tarda un automòbil de lloguer, propietat del senyor Nicolau, que amb dos passatgers i el xofer passava per la carretera de la Rabassada, fou atracat per uns desconeguts que pistola en mà, volien obligar al conductor a què deturés l'auto.

El xofer, en lloc d'obeir la intimitat, apretà la marxa, i els atracadors van tirar alguns trets sense ferir ningú.

L'auto presenta deu forats de bala.

La guàrdia civil va donar més tard una batuda per aquells llocs sense trobar ningú.

LAS PLANAS Serra

RESTAURANT

Servei carta i cobert - Quintet

Telèfon 63739

Al jutjat de guàrdia ha denunciat don Antoni Miro Jorba que han estat robades dos anells evaluats en 3.000 pessetes, del seu domicili, carrer del Bruch, 14, ignorant qui són els autors de la malifeta.

Ha ingressat a la presó Evarist Roquer, acusat per Emili Sabater que, en diverses vegades, li ha estatat

10.000 pessetes, fent-se passar per funcionari de Duanes.

JOIES VILANOVA Unió, 8

Majestic Hotel Anglaterra

Coberts especials (vi comprès)

Dinar, ptes. 6'50 - Sopar, 7'00

Amb el superb yacht a vapor «Otmari», de la seva propietat, arribà diumenge a Barcelona, l'arximilionari jueu baró Edmond de Rothschild, acompanyat de la seva esposa i diversos individus de la seva família, proposant-se visitar Barcelona i els seus voltants, per la qual cosa romandran en aquesta ciutat fins a mitja setmana.

El yacht «Otmari», de 1.900 tones, l'aspecte del qual és magnífic, està ancorat al moll de Barcelona.

TERRAMAR - SITGES

PARC HOTEL

Nova direcció, habitacions amb bany i water, refinadíssima cuina. Especialitat amb grans banquets. Extensíssims jardins, encisadora platja, cotxe estació preus normals. Sitges, Telèfon 341.

Dernà, arribarà a Barcelona, procedent de Menton (França), En Yicens Blasco Ibañez.

Demanau ja des d'ara

el catàleg de novel·les i llibres
amens que té en premsa la Llibreria Subirana. - Portaferri, 14

Per infringir la circular del Govern civil de 2 de març últim, ha estat impositada una multa de 100 pessetes a cadascun dels possessors dels 62 ocells cecs que figuraven en una exposició que se celebrava a Manlleu el dia 28 del passat mes de maig, i que foren decomissats i ocupats per la Societat Protectora d'Animals i Plantes de Catalunya.

- Ceregumil Aliment únic en enteritis i dispepsies.

- Fayans Català Cortès, 615
Telèf. 1834
Bomboneres amb dolços per a bodes i bateigs. - Presentació exquisida.

Per a commemorar el Corpus del Sang d'enguany, la comissió de Festes, de l'Ateneu Obrer del Districte II, organitza per al vinent dijous, al matí, una selecta audició de sardanes, davant del seu estatge, carrer de Mercaders, 38 i 40, a càrrec de la notable cobla Catalana, a la qual

queden invitats tots els amants de la nostra dansa.

Demés, a la nit del mateix dia, i per fi de festa, tindrà lloc a l'espaiosa sala de l'antic Teatre Olimpo, un lluitíssim ball de gala.

MÉS SOBRE LA VISITA DE SA MAJESTAT A L'EXPOSICIO

Durant la visita del Rei a l'Exposició Internacional de l'Automòbil, els senyors don Josep Ciudad, membre del Comitè i el General Milans del Bosch, presentaren a Sa Majestat el tècnic especialista don Joan Maria Morall, el qual ha tingut exposada una llanta de la seva invenció, que ha constituït una de les novetats que més poderosament han cridat l'atenció, per resoldre el problema del muntatge fàcil i ràpid dels pneumàtics. Es tracta d'un model de llanta senzillíssima, que es pot adaptar a tota classe de rodes i pneumàtics, i amb la qual s'aconsegueix muntar i desmuntar un pneumàtic en el curt espai de tres minuts.

Sa Majestat, demostrant una vegada més els seus profunds coneixements en la matèria, s'interessà vivament pel dit invent, sol·licitant-ne amplies detalls amb gran interès.

Es de creure que molt aviat veuram aquestes llantes adoptades en tots els automòbils en circulació, felicitant-nos que Barcelona honri novament la indústria nacional amb un progrés tan important.

Ha estat autoritzada la creació d'una ambulància de Correus entre l'estació de la plaça de Catalunya i Terrassa, pel ferrocarril elèctric, servint, demés, les carteries de Sant Guai del Vallès i Rubí.

Aquesta ambulància farà diàriament tres conduccions de correspondència, però no començarà a funcionar fins que es disposi de personal suficient, puix actualment és tan limitat el d'aquesta Administració de Correus, que no n'hi ha prou ni tant sols per als serveis més indispensables.

A una tintoreria del carrer de Menéndez Pelayo, 43, s'infamà un pot de benzina i produí extenses cremades de primer grau a la cara, pit, mans i ventre, a l'el·líptic Sagot Campenyas, de 18 anys, fill de l'amo, el qual fou curat al dispensari de Gràcia.

Al mateix temps s'inicià un incendi que fou dominat ràpidament pels bombers del quarter central.

VANOS CLAPÉS

Fernando, 14. Casa

A dos quarts de set d'aquest matí, davant del monument d'En Rius i Tauler, l'automòbil 7883 atropellà una dona, deixant-la morta a l'acte.

L'automòbil continuà la marxa com si res hagués succeït.

De l'atropellada se sap que es deia Paula, d'uns 25 anys, domiciliada al carrer de Sardanyà, 61, tercer.

Per ordre del jutjat, el cadàver fou conduït al dipòsit.

El gerent d'una societat comercial i bancària, situada al carrer de Fernando, denuncià que havia remès a un dels seus dependents 500 pessetes perquè les lliurés a un dels clients. Havent sabut que l'esmentat client no havia rebut la dita quantitat, formulava la corresponent denúncia.

A un guàrdia de seguretat que, amb permís de la mestressa d'un solar situat al carrer d'Aragó, construïa una barraca per a poder viure-hi amb la seva família, des d'una paret que dona a una fàbrica de mobles immediata el propietari d'aquesta el va requerir perquè cessés en la construcció de la barraca.

Com no en fes cas i continués en el seu treball, es va presentar el dit industrial amb un revòlver i amenaçant-lo de mort si no en feia cas.

Del fet se n'ha donat coneixement al jutjat.

Ha estat recollit al moll un noi, de 15 anys, que feia un any que havia abandonat el domicili dels seus pares, anant a València, on fou recollit per un capellà, i després va marxar de la casa d'aquest, tornant a Barcelona.

L'Associació Mendocoles, d'auxilis mutus entre els carters de Barcelona, efectuarà el seu benefici el vinent diumenge, al camp del Club Esportiu Europa, al qual queden invitades totes les persones que simpatitzin amb l'esport de futbol i les famílies dels carters.

Els senyors que desitgin entrades i localitats, podran dirigir-se als Clubs C. D. Europa, F. C. Martinec, Centre Esportiu de Sabadell, F. C. Es-

panya i a la comissió organitzadora en carteria, i a tots els carters dels respectius districtes.

Jocs tocador porcelana celeste compostos de quatre peces a l'increïble preu de 6 pessetes, en les cristalleries de Lluís INGLADA de la Rambla de les Flors, 8, i Ronda de Sant Antoni, 5.

TINTURA WINTER

Premiada amb Medalla d'Or

Amb una sola aplicació desapareix la canicie. Serveix per al cabell, barba i bigoti. Es prepara per a negre, castany fosc i castany clar. Dona colors tan naturals i inalterables, que bé pot dir-se que és la millor i més pràctica. Venda en perfumeries.

¿Confidència?

La meua felicitat, simpàtiques lectores, la dec al treure'm d'arrel el pèl mo i i pèl de la cara i braços amb el tan acreditat DEPILATORI marca BELLEZA. És inofensiu. Venda en perfumeries. Fàbrica a Badalona. Gran Premi i Medalla d'Or.

Festes d'homenatge a En Pep Ventura

LA CONFERENCIA DEL MESTRE JOAN LLONGUERAS

S'efectua, com ja és sabut, el passat dissabte, i tingué lloc a l'Ateneu Empordanès. Presidí el senyor Masot (conseller del nostre Ajuntament), el senyor Isern Dalmau (president de l'Ateneu Empordanès) i els senyors Geli, Rami (batlle de Figueres i president de la Mancomunitat de l'Alt Empordà) i Bordas (batlle de Castelló d'Empúries). Mascort (batlle de Torroella de Montgrí), Lluís Millet i Salvador Raurich.

Hi assistiren delegacions de la Mancomunitat de Catalunya, Mancomunitat de l'Empordà, Diputació de Girona, Ajuntaments de Barcelona, Girona, Figueres, Torroella de Montgrí, Castelló d'Empúries i Fira de Mostres i de les següents publicacions: «Autonomista», «Diari de Girona», «Gironès» (de Girona), «Alt Empordà», «Empordà Federal», «Veu de l'Empordà» (de Figueres), «El Programa», «L'avi Munne» (Sant Feliu de Guíxols), «Emporion» (Torroella de Montgrí).

Es llegiren les següents adhesions: Agustí Riera, conseller de la Mancomunitat de Catalunya i president de la Diputació de Girona; Ajuntaments de La Bisbal, Olot i Banyoles; Albert de Quintana, Centre Nacionalista de Castelló d'Empúries; Nostra Parla (Barcelona); «La Comarca d'Olot» (setmanari), i dels senyors Darius Rahola, Puig Pujades, Salvador Dalí, Vil·lar Julià, Joan Lobias, Ramon Roig, Francesc Marull i Ignasi Malé. Entre les personalitats que assistiren a l'acte, esmentem també el Mre. Enric Morera i En Prudenci Bartrana.

Després de parlar el regidor senyor Masot i el president de l'Ateneu Empordanès, senyor Isern (digué, per cert, paraules ben justes i escaients), el Mre. Joan Llongueras llegí el seu parlament.

Hem de fer constar que el treball

d'En Joan Llongueras entorn d'En «Pep Ventura i les belles tonades de la raça» és notabilíssim. En Llongueras ha fet un estudi seriós de la seva tesi, i la personalitat d'En Pep Ventura (el gran amic d'En Clavé), fou desmentat tragué. Ja no cal dir que En Llongueras parlà amorosament de l'obra d'En «Pep» i de les seves tonades. Fèu notar la importància de les susdites tonades, ja que reflecteixen, veritablement, el sentit íntim i ben original de la nostra raça. En parlar d'En Clavé i d'En Pep Ventura (els dos grans cantants populars), En Llongueras digué: «En Clavé i En Pep Ventura eren dos temperaments ben característics de la nostra raça, encara que ben diferents l'un de l'altre. En Clavé era un geni de la massa, En Pep Ventura més aviat un refinat de les coses íntimes. En Clavé necessitava corsos nombrosos per a les seves concepcions musicals. A En Pep Ventura li bastava la seva tenora i tot el més la seva requida cobla. En Clavé, certament, té molt belles i molt ben sentides tonades, però la concisió, l'espontaneïtat, el tallat, el caràcter i l'elegància i delicadesa de les tonades d'En «Pep» és una cosa única i incomparable».

En acabar de llegir-se la important conferència els aplaudiments esclataren unànimes i el Mre. Llongueras fou felicitat.

I després de la bella i saborossíssima conferència, la cobla «Barcelona» interpretà les següents sardanes del notable músic homenatjat: «La gentill pastora», «Els Segadors», «Un esmollet vell», «Sardana de tenora», «Toc d'oració» i «Per tu ploro».

Les sardanes d'En Pep Ventura foren escoltades devotament i aplaudides amb entusiasme. Algunes foren repetides. En tocar la sardana «Un esmollet vell», hom es serví de la pròpia tenora d'En «Pep». I s'hagué de repetir ja no cal dirho, l'exherida composició.

Abans de la conferència d'En Joan Llongueras s'interpretaren, fem-ho constar, dues belles sardanes: A «En Pep Ventura», d'En Morera, i «Rosada», d'En Garreta.

LES FESTES DEL DIUMENGE

Continuant les festes d'homenatge a En Pep Ventura, tan encertadament organitzades per l'Ateneu Empordanès d'aquesta ciutat, tingué lloc el diumenge, al matí, una audició de sardanes a la Plaça de Sant Jaume, a la qual assistí nombrosa i entusiasta concurrència, essent executades, per les notables cobles «La Principal de La Bisbal», «Els Montgrins» de Torroella de Montgrí, «La Principal» de Perelada i «Barcelona» de la nostra ciutat, les sardanes «Toc d'oració», d'En Pep Ventura; «La bola de neu», de Rigau; «La rosada», de Garreta; «La pubilla empordanesa», de Serra; i «L'Empordà», de Morera, per les quatre cobles juntes.

A la tarda, al Palau de la Fira de Mostres del Parc, tingué lloc una altra magna audició i ballada de sardanes, executant les mateixes cobles del matí el següent interessant programa de sardanes:

«A En Pep Ventura», de Morera; «Parlant amb ella», de Llongueras; «Catalònia», de Roig; «Espai», de Camós; «Canta de maig», de Bou; «Alzinencia», de Blanch; «Idilli», de Serra; Girona, de Morera; «Sant Isidre», de Soler; «El que veié la lluna», de Blanch; «Pregaria», de Raurich; «La festa del barri», de Camós; «Toc d'oració», de «Pep» Ventura; «Les noies de Prats de Molló», de Junoh; «Juny», de Garreta; «Per tu ploro», de Pep Ventura, i «La Santa Espina», de Morera, per les quatre cobles juntes, que produí un efecte magistral i superb.

Hi assistí una concurrència enorme que aplaudí amb frenesí totes les sardanes i d'una manera especial les d'En Pep Ventura i les d'En Morera. Era un espectacle formós veure les grans colles de jovent dansant la nostra dansa nacional, plens de joia i d'entusiasme.

Les cobles rivalitzaren les unes amb les altres, executant totes, amb gran pulcritud, les sardanes que tenien assignades en el programa, algunes de les quals tingué d'ésser bisada. Presidí aquesta festa popular el senyor Masot, en representació de l'Ajuntament.

A la nit, a l'Ateneu Empordanès, encara la cobla «La Principal» de La Bisbal donà una darrera audició de sardanes, veient-se el local completament ple, i sortint tothom verament entusiasmats i contents d'aquestes festes d'homenatge al gran músic popular En Pep Ventura.

A la nit, en fi, es ballaren també sardanes al Centre Autonomista de

Dependents del Comerç i de la Indústria, que tocaren les cobles «La Principal» de Perelada, i «Els Montgrins» de Torroella de Montgrí.

Els exàmens a l'Escola Municipal de Música

Fa ja alguns dies han començat a la nostra Escola Municipal de Música els exàmens reglamentaris de fi de curs. Aquesta Escola de Música, tant pel gran ombre d'alumnes de totes classes i condicions que hi assisteixen, com per la vàlua reconeguda de tot el seu professorat, és una de les escoles més importants de la nostra ciutat. Ella, de fa molts anys, ve exercint una evident i ben profitosa influència en el desenvolupament de la vida musical barcelonina, i és una de les nostres institucions populars més apreciades.

Ens proposem, a títol purament informatiu, anar donant unes breus ressenyes dels exàmens d'enguany, sobretot en les més importants assignatures i en els grups d'alumnes més avançats.

Molt notables resultaren els exàmens de contrapunt i fuga, dels alumnes dels cursos superiors del mestre Morera. No cal fer ressaltar ara aquí la gran tècnica del nostre popular i eminent compositor català i els seus dots ben singulars i personals com a mestre.

En tots els seus deixebles que es presentaren als exàmens es va poder constatar una preparació excel·lent i uns treballs fets a consciència. Els alumnes de primer any de contrapunt, els senyors Juli Esteban, Anguita i Just Sansalvador Cortés, presentaren un baix i un coral; els del segon curs, senyors Just Sansalvador Cortés, Josep Gaya Vilagrasa, Joan Bernat Sala i Joan Suñé Sintes, un preludi molt desenvolupat i un coral, i els del tercer curs, els senyors Joan Farrarons Graupera i Josep Carbonell Tortós, una fuga.

Totes aquestes composicions foren executades davant del Jurat, per un quartet de corda, que dirigia el propi mestre Morera, podent-se apreciar així millor tot l'interès del contrapunt, que, en alguns d'aquests deixebles esmentats, era verament remarcable.

El mestre Morera realitza, dins l'Escola Municipal de Música, una tasca de la més alta importància, contribuint a la formació de músics seriosos, ben preparats i de fort temperament. Tothom felicità l'esmentat mestre i respectius deixebles pels magnífics resultats obtinguts en aquest curs.

Continuarem un altre dia parlant de les tasques meritoríssimes que es venen realitzant en la nostra Escola Municipal de Música.

J. LI.

De Societat

Tornà del seu viatge per l'estranger En Pere Casas Abatca.

La Junta de senyores que formen el Comitè de «Ciutat Jardí», l'objecte del qual és reunir cabals amb que poder preparar, en diverses barrades, alegres jardins, en els quals puguin els nens de famílies pobres conservar la salut, jugant alegrement en les hores d'esbarjo, segueix amb activitat els treballs iniciats, organitzant a tal objecte diverses festes per a l'Indicad fi.

Componen l'esmentada Junta la presidenta, senyora Regordosa vidua de Burés; senyora Parellada de Ferrer-Vidal, marquesa de Vilanova i Gelltró, marquesa de Monsolís, senyores Bulbena de Salas, Bernat de Mercé, Buré de Juncadella, Mme. Foret, senyores Moraleda d'Arnús i Parellada de Jerovi, senyoreta Isabel Llorach, Maneleta Ricart i Montserrat Boada.

Als jardins dels comtes de Güell de Pedralbes és on la Junta de senyores celebrarà la «Garden-party», el pròxim dissabte, a la tarda, ja que, per a tan benefici fi els han cedit espontàniament els comtes de Güell i de Ruiseña.

Durant la festa, a la pista de tennis es jugaran partits entre els senyors Flaquer, Alonso i distingides senyoretes. A tal objecte han estat formoses formoses copes per la presidenta senyora vidua de Burés, per la vice-presidenta senyora Parellada de Ferrer-Vidal i per En Lluís Bosch Labrés.

La festa promet assolir un esplèndid resultat.

Les persones que desitgin assistir-hi poden demanar invitacions a la senyora Ferrer-Vidal i Güell, Muntaner, 292, i senyoreta Isabel Llorach, Muntaner, 263.

Amb tota felicitat ha donat a llum el seu primer fill Na Montserrat Jordà de Hernández, germana del parodiasta En Pere Jorba Molins.

El nou nat i la mare segueixen en perfectíssim estat de salut.

FIVE

Joan Ventura Rodríguez

Ha mort al bo de la joventut aquest caríssim amic i company de tota empresa de cultura i espiritualitat.

Home bo i cordial, era nascut amb una distinció d'afectes i una ponderació amable per les coses.

Barceloní fins al moll dels ossos, sentia l'amor a la tradició i escampava com una fraternitat pel seu barri.

Havia escrit moltes poesies i articles, on compejaven sempre els millors sentiments.

Tant o més que escriure sabia admirar.

Algunes obres havia donat a l'escena, essent l'última d'elles la comèdia «La dona de gel», que li havia estrenat a Gràcia la companyia Adrià-Claramunt amb tan sorollosos èxit que se li va retre un merescut homenatge, del qual a son temps vàrem donar compte.

A Gràcia, on vivia, era popular i volguéssim, i això va palesar-se a l'acte de l'enterrament amb el sentiment de la barriada, que era intens i veritat i que va traduir-se en moltes llàgrimes i en una pluja de flors que cobrien el taüt.

El següent era immens i commogut. Descansi en pau el bondados amic, que no sols seran els seus que l'enyoraran.

Els nens del carrer

La Junta de Protecció a la Infància ha fet les següents bones obres: Admetre dos nens en el Parc Infantil, on durant el mes passat han estat repartits 2.924 menjars gratis.

Repatriar dos nens a Jaen; un a Sevilla; un a Ciutat de Mallorca; un a Múrcia, tres a Màlaga; tres a Catalunya i un a Logroño. Tots aquests nens han estat recollits del carrer, arribats de poc a Barcelona, on no comptaven amb mitjans de subsistència i es dedicaven a fer de trinxeraires.

Col·locar set nens i tres nenes en diferents oficis i cases de reconeguda garantia, després de passar una bella temporada en l'educatori per a ésser rehabilitats.

Portar dos nens a l'Asil Duran i dos als tallers dels Salesians.

Fer-se càrrec de dos nens abandonats.

Admetre el dipòsit de quatre nens i tres nenes, a precs del Tribunal per nens.

Subscripció Pro Llosa Rafel Casanova

Ples.	
100	Francesc X. Puig
25	José Verdura
25	Manuel Ribas
25	Francesc X. Pons
25	Miquel Guerrero
25	Ramon Ventura
25	Joan Roca
25	Baldiri Deu
25	Joan Aleu
25	Salvador Fornis
25	Josep Puig
10	Salvador Roqueta, prevere
13	Lliga Regionalista de Lleyda
50	Narcís Pla i Daniel, diputat
50	Ricard Ramos, senador
25	Francesc Cambó, diputat
25	Josep Bertran i Musitu, diputat
100	Centre Català de Buenos Aires

225

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes suplicants, la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas) d'afegir degudament els originals amb un segell o una firma

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA.

(Telegrames i conferències de LA VEU)

CONGRES

Madrid, 12, 6'15 tarda

El comte de COLOMBI també reafirma i amb això queda terminada la discussió de la totalitat.

S'aproven sense debat els sis primers capítols.

El marquès de la FRONTERA defensa un vot particular al setè, proposant que per a l'organització i subvenció de dispensaris gratuïts de diagnòstic i tractament de les malalties venèries o per a atendre el servei facultatiu dels matoixos es destinin 120.000 pessetes.

El ministre de la Governació li contesta, recordant que al Senat està pendent de discussió un projecte de llei de profilaxis de malalties evitables i anunciant que en l'article de la llei es posarà una autorització per a arbitrar el crèdit necessari per a l'aplicació de la dita llei.

Rectifiquen tots dos senyors.

Intervé un individu de la Comissió, i després d'algunes aclaracions, queda convintut que s'augmenti en 30.000 pessetes el capítol per a la partida de malalties evitables.

Acceptant-se algunes esmenes, s'aproven sense discussió fins al capítol 22 inclòs.

El senyor MORAL defensa un vot particular al capítol 23.

Madrid, 12, 9'15 nit

Sol·licita el senyor MORAL que se segueixin del pressupost les quantitats consignades per a abonar el sou integre a les famílies dels ambulants de Correus que morin per accident del servei.

Creu que ha de donar-se una llei especial per a cada cas i no fer-ho amb caràcter general, perquè per aquest sistema caldria fer el mateix amb els funcionaris dels altres ministeris.

El comte de COLOMBI defensa la partida.

Rectifiquen tots dos senyors i intervé breument el ministre de la Governació.

El senyor MORAL, ajudat per altres diputats, demana votació nominal per a la premsa en consideració del vot particular.

S'hi procedeix i queda rebutjat per 59 vots contra 13.

Queda aprovat el Capítol 23.

La Comissió accepta un vot particular del senyor Matesanz que proposa que el sou dels auxiliars femenins sigui de 2.500 pessetes.

El senyor MATESANZ dona les gràcies.

S'aprova sense discussió fins al Capítol 31 inclòs.

El senyor MARTINEZ CAMPOS defensa un vot particular al 32, proposant diverses economies en els augmentos consignats per a la guàrdia civil en les categories superiors. Creu que és millor augmentar els guardies que les planes majors, i creu que han de desaparèixer les gratificacions i indemnitzacions.

El total de les economies que proposa assoleixen 370.500 pessetes.

Diu que si augmentem la guàrdia civil estarem molt ben guardats, però arribarem a no tenir què guardar.

Tot el que es consigna en pressupost per a guàrdia civil puja a pessetes 99.970.083.

El senyor WAIS li contesta breument.

Rectifiquen tots dos senyors.

El ministre de la GOVERNACIÓ intervé breument.

El senyor ALBA parla per a explicar el vot.

Diu que estem assistint a un espectacle poc edificant.

Cert que tots desitgem donar facilitats al Govern per a aprovar l'obra econòmica, però això no autoritza al Govern per a convertir aquest pressupost en l'empay de tots els egoïsmes.

Es tracta, pel que es veu, de crear unes noves places de capítols caixers de la guàrdia civil, i si s'accepta aquest augment, no hi haurà raó per a negar-se a altres augmentos, i, per tant, fa avinent que si el senyor Martínez Campos manté el vot particular els seus amics el votaran.

El senyor CAMBO intervé i diu que aquesta tarda ha esdevingut alguna cosa que ha pogut passar perquè no estaven presents ni el ministre de Finances ni el President de la Comissió. Aquesta ha aprovat un vot parti-

cular del senyor Matesanz augmentant a 2.500 pessetes als sous dels auxiliars femenins.

Quan jo ocupava el ministeri de Finances — diu — es presentà la mateixa petició per als funcionaris del Departament i jo vaig tenir l'autoritat suficient per a resistir.

Invita a tots a pensar en la gravetat del que significa aquest augment de personal.

En el Reglament es dona al Govern la iniciativa dels augmentos, però aquest ha de procedir de conformitat amb aquesta confiança, i cal que la tasca del Govern no s'enderroqui al Parlament.

Agraïx que el Govern hagi acceptat la supressió del quadro d'eventualitats.

Creu que l'opinió dels tècnics ha de posposar-se al ministre a la dels diputats, puix la d'aquells és honradament apassionada, ja que són els interessats, mentre que la dels diputats és desinteressada.

El ministre de la GOVERNACIÓ contesta que l'augment de sou als auxiliars femenins estava autoritzat pel ministre de Finances, puix aquests auxiliars exercien les mateixes funcions que els masculins.

Respecte al segon punt, diu, per a justificar les places de caixers, que se li havia fet notar la major complexitat de la comptabilitat de la guàrdia civil per la indole especial dels seus serveis.

Justifica la creació d'aquestes places, que manté, mentre no senti arguments que li demostrin la seva inutilitat.

El senyor WAIS diu que, si bé estava absent de la sala, no ho estava de la Cambra.

Està conforme amb que la iniciativa dels augmentos ha d'ésser del Govern.

El senyor PRIETO diu que el que va a votar-se és un símptoma claríssim del que és aquest pressupost. El Govern no té autoritat moral per a resistir la valentia del personal que s'ha llençat sobre el pressupost.

S'augmenten 2.000 places en la guàrdia civil, sense que se sapiga on ha d'estar la compensació per a pagar aquest augment.

Sembla — diu — que el Govern té una desconfiança en l'exèrcit i se cerca la defensa en un cos ben pagat; però la cosa lògica hauria estat que ja que s'augmenten les despeses en guàrdia civil, vigilància i seguretat, es rebuixés el pressupost de la guerra. Però no passa així.

No es demana en el vot particular del senyor Martínez Campos que es disminueixi la guàrdia civil, sinó que no es facin augmentos innecessaris.

A Madrid sol presten servei 14 corpons de la guàrdia civil, i hi ha caps i oficials en diversos organismes, com la Direcció de Penals, i algun que només té per missió revisar les receptes de la farmàcia militar.

Està bé dotar de guàrdia civil les províncies, els serveis de carreteres i els llocs on sigui necessària, però no contribuir al desenfrà dels augmentos del pressupost.

Combat la creació del Terç mòbil de la guàrdia civil, puix contra el que la memòria explicativa del pressupost diu, no s'estalvien els pèssos, sinó que s'augmentaran. A més a més caldrà dotar aquest terç dels elements materials necessaris, que sumaran un bon munt de pessetes.

Es veu que ço que es vol és l'augment d'una gendarmeria en un país que està en fallida, i això és completament absurd.

El ministre de la Governació li contesta i diu que el Terç mòbil és una economia, perquè evitarà les concentracions.

El senyor PRIETO rectifica i diu que no hi ha tal economia, puix aquest Terç mòbil haurà d'estar en constant moviment, i, per tant, ha de devengar pèssos.

El ministre de la GOVERNACIÓ també rectifica.

El senyor WAIS diu que com a resum del debat hagut sobre aquest vot particular, la comissió accepta la part d'ell que es refereix a la supressió del quadro d'eventualitats.

El PRESIDENT fa avinent que es procedirà a la votació nominal del vot particular, en el sentit que els que diguin que si accepten el vot particular en la seva integritat i els que diguin que no rebutgen el vot parti-

cular, acceptant només allò que la Comissió ha admès.

Voten que no 57 diputats i que el 28. Per consegüent, queda acceptada la supressió del quadro d'eventualitats, rebutjant-se la resta del vot particular i quedant en conseqüència subsistents les parts del dictamen.

S'aprova el capítol 32 i els quatre següents després d'admetre's al 36 un vot particular del senyor Pérez Urruti, que proposa la concessió de 50.000 pessetes de subvenció a cada un dels Sanatoris antituberculosos en construcció de Malvarrosa (València) i Sierra d'Espanya (Múrcia).

Amb lleuger debat, en el qual intervenen els senyors marquès de la Frontera i Silvela, s'aproven els restants capítols del pressupost de Governació i s'ajança la sessió a dos quarts de nou.

FIRMA DE GUERRA

Disposant que el general de brigada en situació de primera reserva don Ramon Fort i Medina passi a la de segona reserva per haver complert l'edat reglamentària.

Idem que el general de brigada en situació de primera reserva don Josep Nouvilas i Vilar passi a la de segona reserva per haver complert l'edat reglamentària.

Disposant que el general de divisió don Francesc Sánchez Manjón i del Busto cessi en el comandament d'una divisió que actualment exerceix i passi a la situació de primera reserva per haver complert l'edat reglamentària.

Idem que el general de brigada don Miquel Fresno i Menjívar cessi en el comandament de la primera brigada d'infanteria de la quarta divisió i en la comissió que se li conferí a les ordres de l'Alt Comissari d'Espanya al Marroc i passi a la situació de primera reserva per haver complert l'edat reglamentària.

El Consell de ministres

Madrid, 12, 8'30 nit

El Consell de ministres ha estat reunit al Congrés fins a un quart de vuit.

En sortir, el senyor Sánchez Guerra ha manifestat que, com s'havia anunciat, el Consell s'havia dedicat preferentment a tractar del problema del Marroc.

Han parlat els ministres de tot ço que s'ha fet en aquella zona en relació i com a conseqüència de la conferència que celebraren el Govern i el general Berenguer per l'abril últim, així com del que cal fer d'aquí endavant.

Com que és criteri del president que en aquestes resolucions que afecten al Marroc emetin la seva opinió tots els ministres i avui no hi ha hagut temps per a això, el Consell es reunirà novament demà passat, dimecres.

A la reunió d'aquesta tarda han exposat el seu criteri els ministres d'Estat, Guerra i Marina, i el dimecres ho faran els restants consellers.

Ha confirmat el President que demà ha decidit esmorzar el Govern al Congrés, invitant pel President de la Cambra, que inaugurarà amb aquest un servei d'esmorzars econòmics a quatre pessetes per als diputats que amb motiu de les sessions matinals no vulguin absentar-se del Congrés.

L'OBJECTE DEL CONSELL

Madrid, 12, 10'30 nit

Diu la «Correspondencia» que el Consell d'aquesta tarda fou demanat pel ministre de Finances, i aquest en fer-ho es fonamentà que en el repartiment de fons d'aquest mes figurava un augment sobre el mes anterior, pel que al Marroc es refereix, d'uns 48 milions de pessetes.

Això, després de tota la repatriació d'una part d'aquell exèrcit, ho considera el senyor Bergamín d'una importància suficient perquè hi delibere el Consell.

«LA TRIBUNA»

Avui ha aparegut novament el diari «La Tribuna», sota la direcció del seu antic propietari don Salvador Canovas Cervantes.

El propòsit de «La Tribuna» era vendre els seus exemplars a 5 cèntims, i així ho fa constar en el seu

editorial, afirmant que la baixa del paper permet avui dia fer un diari modest per 5 cèntims.

El propòsit de «La Tribuna» no pot arribar a efectuar-se per haver-ho impedit la Direcció de Seguretat, que obliga a vendre-la a deu cèntims.

LES JUNTES INFORMATIVES

Diu l'«Heraldo» que l'actitud de la primera guarnició d'Espanya respecte del discurs del Rei era no alterar en el més mínim el seu criteri de sempre.

En confirmació d'aquesta manera de pensar, ha arribat avui a Madrid un comissionat especial d'aquella guarnició que ha ratificat allò que el telegraf comunica.

I atorga l'«Heraldo»:

«Què havia passat en el banquet on el Rei parlà? S'havien nomenat comissions dels Cossos que no portaven representació per a acceptar manifestacions a les regions juntes i que aplaudiren l'essència del discurs quant a la unitat de l'exèrcit i la bellesa oratòria pel que es refereix a la forma; però res més. I tan res més, que si les mateixes paraules haguessin estat pronunciades pel President del Consell de ministres, com se'ls hauria concedit una intenció que no podien suposar en l'augusta persona, aquelles paraules haurien merescut un immediat correctiu, una repulsa grandíssima. La prova és que no hi hagué temor d'interrompre el discurs real, cosa mai vista. Calla explicar l'esdevingut amb motiu del banquet i a les reunions de la Capitania general; i per això s'ha cercat un contacte entre l'oficialitat de Barcelona i la Comissió informativa de Madrid.

PROPOSICIÓ REFUSADA

Per a demà està anunciat el debat sobre la proposició de les esquerres demanant el reintegrar a l'exèrcit dels alumnes de l'Escola Superior de Guerra.

El Govern s'hi oposa i aconsellaria a la majoria en el sentit que la proposició sigui rebutjada, havent-ho declarat així el President del Consell al senyor Solano en la visita que aquest li ha fet avui.

El senyor Sánchez Guerra es fonamenta per a això en què no creu oportuna en aquests moments l'expressa proposició.

ESpanya i NORUEGA

S'ha prorrogat fins al dia 30 de l'actual el conveni comercial provisional que veia regint entre Espanya i Noruega.

Gaudiran dels avantatges del dit conveni les mercaderies que, sortint dels referits països abans de primer de juliol vengut, arribin a l'altre abans del 15 del mateix mes.

TEMPORAL

—urant la tarda d'ahir, com les anteriors, descarregà sobre Madrid una formidable tempesta amb fort alguat.

A conseqüència de la pluja, a El Pacific, davant el quarter on s'estaia el regiment d'infanteria del Rei, s'enfonsà el pis a les proximitats on s'executen les obres del Metropolita.

Els tramvies estigueren deturats durant una gran estona, i als barris baixos s'inundaren algunes cases.

Al Retir van caure diversos llamps.

DESGRACIA

A la plaça de toros de Las Ventas durant una festa d'aficionats s'enfonsà ahir tarda un dels taulonets en el moment que anava a muntar-se l'últim vedell, resultant ferits de consideració als espectadors i altres amb lesions lleus.

FESTA MILITAR

Amb motiu d'haver tornat del Marroc el cap expedicionari del segon regiment d'artilleria lleugera, ahir al matí se celebrà al quarter de Jetafe una festa militar en honor seu.

Les tres bateries que constitueixen el grup foren de les primeres que sortiren cap a l'Àfrica.

Revisà el regiment el capità general de la regió.

Abans de la destitució es llegí un ofici del comandant general d'Artilleria don Alfed Correa, enaltint els mèrits d'aquest grup que ha funcionat admirablement en els més ruylls combats.

Se serví després un ranxo extraor-

dinari a les tropes, i tots els individus foren obsequiats amb un esplèndid lunch.

LA «GACETA»

De Finances. — Llei prohibint la introducció a la península i illes Balears del blat i les seves farines procedents de l'estranger.

Retal Ordre reduint a 0'50 pessetes per 100 quilograms els drets que l'aranzel vigent assenyalava per al blat de moro que importa destinat a l'alimentació humana i a la ramaderia, fins a la quantitat total de 200.000 tones.

Ampliació del Consell

Madrid, 13, 12'30 matinalada

El propòsit dissabte anunciàvem que el Consell que s'havia de celebrar avui a la tarda revestiria una extraordinària importància, perquè dels acords que recaiguin dependrà l'orientació futura de la nostra actuació al Marroc.

No és d'estranyar que aquesta tasca, d'indole tan delicada, obligui a una nova reunió, puix tots els ministres, acceptant la responsabilitat que per classificació els correspon, emetran sense reserves llur opinió abans de fer públiques les determinacions del Govern.

Aquests Consells ens consta que els ha motivat una extensa carta que l'Alt Comissari, general Berenguer, ha dirigit al ministre d'Estat, en la qual exposa detalladament el seu pla d'acció intensa de protectorat a tota la zona pacificada, per la qual cosa és possible que assenyalen una xifra superior a 40 milions com a base per a la seva realització.

El Govern s'ha cregut en el cas d'aprofitar aquesta circumstància per a examinar el problema en tots els seus aspectes, tenint com a base, i a la vista, el document sotscrit pel general Berenguer i el Govern en el proposat mes d'abril, i que porta la data del dia 23.

S'han complert tots els objectius que figuraven en l'esmentada acta?

Es possible que no, i sobre tant interessant extrem versen les deliberacions del Consell.

Tenint en compte que a la reunió d'aquesta tarda han fet ús de la paraula els ministres més autoritzats, o sigui els d'Estat, Guerra, Marina i Hisenda i el mateix president del Consell, el bé es guarda una impenetrable reserva, l'orientació dels acords ha quedat assenyalada.

Després del pròxim Consell, el ministre d'Estat facilitarà una nota oficial a la premsa.

Es criteri del Govern no prolongar més el deixar fer.

El que no es pugui fer no es farà i el que sigui factible de realització, es portarà immediatament a la pràctica per a intensificar el protectorat i fer un atut en la marxa de l'acció guerrera.

Acceptarà aquesta fórmula el general Berenguer?

El parèntesi d'aquesta interrogació durarà el temps que l'Alt Comandament tardí a conèixer els acords del Govern.

Persona ben informada assegura que les mesures del Govern discrepan de la proposta del general Berenguer.

LA CAMBRA D'INTERCANVI

La Cambra Internacional d'Intercanvi per al foment del comerç i de la indústria de Barcelona, s'ha dirigit oficialment al ministre d'Instrucció pública en sol·licitud que defensés les gestions que realitza en pro del millorament en el règim de l'ensenyament amb l'objecte de garantir el resultat eficaç de la tal propaganda.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

El despatx oficial d'aquesta nit, diu així:

«L'Alt Comissari, des de Tetuán, comunica ço que segueix:

A Arclia han conferenciat el comandant general de Larraix i el coronel Barranco, aquest, de la columna del zoco El Jemis.

Al territori de Ceuta-Tetuán, sense novetat.

Al territori de Larraix, el capità de la sisena mla, amb la seva cavalleria i la de la tercera barona de Beni Gocet, i genets del duar de Xefrau, ha establert una emboscada al riu,

davant del duar de Jerya de Sumata, fent a l'enemic moltes baixes, tant en homes com en bestiar de llana i cavall.

Al territori de Melilla, per a guardar directament l'aiguada de Ruslacen (Beni-Buyah) i vigilar que els indígenes la utilitzin, es va muntar ahir un blocus guarnit per les tropes de la setena mila.

Ahir va volar quatre Bristol, que bombardejaren les restes de l'aparell perdut el dia abans, caserius i bestiar de Beni-Ulisch, tornant a l'aerodrom sens novetat.

També van tornar a Nador tres aparells dels quatre que el dia abans van haver d'aterrissar i per a octar a Drius i Bufarau.

A Acib de Midar i Beni-Said, el nucli d'harquens no ha sofert cap notable alteració, però a Tafersit, i guardies situades a les cabiles de Beni-Ulisch, es nota moviment, havent acudit contingents per a engrassar-lo davant el temor d'un avançament nostre que l'enemic creu imminent en adonar-se de les marxes efectuades per les nostres forces els últims dies.

Els grups enemics vistos per Imaten i altres llocs de Beni-Ulisch, han estat canonejats per les bateries.

Sembla que els harquens s'han concentrat a la Zaula.

Al Penyal i a Alhucemas, sense novetat.

LA CONFEDERACIÓ GENERAL DEL TREBALL

Saragossa. — Aquest matí, ha començat les seves sessions, el ple de la Confederació General del Treball.

Les reunions se celebren a la sala del Centre Obrer del carrer d'Estévez.

Hi assisteixen tots els membres del Comitè Nacional, i nombrosos delegats de totes les regions, i com a invitats, representacions dels sindicats locals.

De les delegacions regionals, unes porten mandat escrit, i altres no, la qual cosa dona lloc a lleus incidents.

Entre els delegats de Barcelona, figuren Angel Pestafia i Salvador Seguí.

Ocupa la presidència el company Diez, de Bilbao.

Primerament es discuteix l'ordre del dia per a determinar concretament els debats.

Abraça l'ordre del dia dos punts principals: Nomenament dels delegats que han d'assistir al Congrés de Berlín i instruccions que han de portar.

Es discuteix si els que anaren a Moscou han d'informar al ple de la seva missió.

Angel Pestafia i Seguí sostenen llurs punts de mira, pels quals comença a dibuixar-se una línia divisòria entre les dues tendències conegudes.

S'acorda que Angel Pestafia doni compte de la seva gestió a Moscou.

Pestafia diu que en sortir de Barcelona cap a Rússia no tenia notícia de la celebració del Congrés de la Tercera a Moscou i se n'assabentà quan arribà a Berlín.

Consultada la Confederació, acceptà ésser representant al dit Congrés.

Fa constar que si es decidí a publicar la memòria fou degut a què en discutís-se la gestió de la segona delegació aquesta volgué apolar-se en un document que portava la seva firma.

Jo no negaré que el document porta la meua firma, però si que diré que el vaig firmar perquè la majoria m'ho imposà i perquè estant adherit a la Tercera no podia fer altra cosa, a no ser que em retirés, la qual cosa equivaldria a modificar l'acord de l'adhesió a la Tercera que a Madrid prenguérem.

El document a què faig referència se sotmeté a la meua consideració així que vaig arribar a Moscou, sotscrit ja per diverses grans organitzacions sindicals europees i acceptaven els punts que en el mateix s'assenyalaven, entre ells dictadura del proletariat i conquesta del poder públic, extrems que jo vaig combatre, ja

que no havien estat discutits ni acceptats per l'organització obrera espanyola.

Altament, vaig fer les reserves oportunes, consistentes en que quantes determinacions poguessin accionar-se del document en qüestió les ratifiqués o rectifiqués el comitè de la Confederació Nacional, puix a mi em semblava de gran gravetat.

Vaig demanar que s'afegues acta de les reserves que jo feia, a la qual cosa es contestà que no era necessari, puix si l'organització que jo representava dubtava que jo les hagués fetes, ells, els presents podrien testimoniar-ho en tot moment.

Sintetitzant, hauré de dir que la Tercera i la Internacional Sindical Roja són dos aspectes de la política que segueix el partit comunista rus i que els homes que dirigeixen la Tercera i la Sindical Roja són els mateixos que dirigeixen el partit comunista rus, ja que formen part del Comitè executiu d'aquest partit.

Als Estatuts aprovats en el segon Congrés de la Tercera s'aprovà, no sense protesta de diversos delegats, el següent:

En el futur Congrés de la Tercera les organitzacions sindicals que l'integren seran representades pels delegats del partit comunista al seu respectiu país.

Això equivalia a sotmetre a la Confederació Nacional a la tutela del partit comunista, i jo vaig dir que després d'aquest acord no teníem res que fer en el ple de la Tercera.

No participà Luzowsky de tal criteri i digué que com que anava a celebrar-se el Congrés constituït de la Sindical Roja, podria modificar-se aquest acord.

Em vaig avenir a això, però convençut que no podia obtenir res i cap modificació fonamental seria admesa pels components de la Tercera.

Repetí, per a terminar, que la Tercera, com la Internacional Sindical Roja, són un desdoblament del partit comunista rus, que serveixen a la seva política i que només amb aquest fi ha estat creat i, per tant, no podem continuar en el si del partit sindical roig.

Se suspèn el ple per a reprendre'l a dos quarts de set de la tarda.

La sessió d'ahir a la tarda s'invertí gairebé tota a discutir molt extensament la gestió dels delegats de la Confederació del Treball a Moscou.

Aquest assumpte fou debatut detingudament, tant pel que afecta a l'aspecte polític de la missió, com pel que es refereix a la gestió en el seu fons.

Després de fer ús de la paraula els delegats de gairebé totes les regions diferents vegades, es proposà el nomenament dels delegats que han d'assistir al Congrés de Berlín i s'acordà nomenar una comissió perquè dins del més gran secret, doni els noms de les persones que han de formar la delegació esmentada.

L'assemblea de Berlín començarà el dia 16.

Abans d'arribar a la segona part de l'ordre del dia que consistia en les instruccions als delegats per a Berlín, hi hagué una discussió molt extensa sobre aquest tema, i per fi Angel Pestafia presentà una proposició incidental, en la qual es demanava la separació de la Tercera Internacional i de la Sindical Roja, separació provisional a que el ple de la Federació està autoritzat per a pendre acords definitius.

Fou aprovada per aclamació.

Un cop aprovada, un dels assistents demanà la paraula, i el delegat de l'autoritat s'oposà a què parlés, perquè no figurava a la llista de noms que s'havien nomenat.

Això produí gran excitació a l'assemblea.

El president digué que no podia sostenir aquest punt de mira, perquè en les assemblees deliberants no se sabia quan ha de parlar un individu i

quan sorgeixi la necessitat de què ho faci.

Se suspèn l'assemblea en mig de grans protestes.

El president i diversos assembleístes s'han traslladat al Govern civil, i el governador ha donat autorització perquè continui l'assemblea.

Avui han marxat cap a Berlín els delegats designats.

FUNERAL

S'ha vist concorregudíssim el funeral que s'ha celebrat aquest matí a l'oratori de Olivar, en sufragi del tinent coronel senyor González Tablas i els seus companys, morts a Nador i Igueriben.

Ha presidit el dol don Angel González Tablas, comandant d'alabarders, i el tinent coronel senyor Luque, com a més antic dels companys de promoció, organitzadors del sufragi.

FIRMA DE GRACIA I JUSTICIA

Jubilant don Manuel García Martínez, magistrat de l'Audiència territorial de Càceres.

Promouent a magistrat de l'Audiència territorial de Càceres, a don Josep Morandeira i Rico.

Nomenant magistrat d'Osca a don Lleó Muñoz Gabos.

Idem president de la de Salamanca a don Leonci Villacastin i Cabezas.

Idem magistrat de l'Audiència de Badajoz a don Ramon Gascon i Marín.

Real Decret relatiu a interinitats, concursos i absències de registradors i altres extrems.

Alguns indults de commutació de penes.

CIRCULAR

DE LA FISCALIA DEL SUPREM

A la «Gaceta» d'avui s'ha publicat una circular de la Fiscalia del Tribunal Suprem als fiscals de les Audiències, relativa a l'incompliment de les obligacions patronals sobre retirs obrers, a propòsit d'un recurs entaulat per un patró de Gijón, en el qual demanava al jutjat la suspensió de l'apremi decretat contra d'ell per incompliment de les esmentades disposicions.

Després d'estudiar tots els antecedents legislatius de la qüestió, s'afirma la impossibilitat processal de promoure, i menys de substantiar un expedient sobre inaplicació, no vigència o inconsistència, com vulgui anomenar-se, del decret-lléi d'11 de març de 1919 i el reglament dictat per al seu compliment i sense extralimitació de cap classe de les facultats a l'efecte concedides a l'administració, tant més, que cal tenir en compte que tan ardu problema no podria debatre's ni desoldre's per un incident d'un pleit qualsevol, i menys a la via de l'apremi especial fixat, més de caràcter governatiu que judicial.

Fins sense cap esperança d'èxit, després de promoure una resolució ministerial que posés l'interessat dintre de les condicions de l'article primer de la llei reguladora de la jurisdicció contenciosa-administrativa podria acudir-se a l'amateixa com a mitjà competent perquè no es tracta aquí de decidir una qüestió de dret privat entre particulars, sinó de si existeix, com pretén, l'interessat, excés ed poder o violació de la llei per part de l'Estat, amb lesió de l'interès de aquell, i essent evident, per tant, que no té altra acció que l'administrativa. De manera que, fins prescindint de que la posició del ministeri fiscal en aquesta mena de qüestions ha de ser la indicada, a part de tota situació distinta de la senzilla de rebutjar de pla l'escrit que la promougué, podria, invicar demés, la incompetència del jutge per raó de la matèria, havent de transitar-se la qüestió sense necessitat de la intervenció de l'Institut Nacional de Previsió ni de les altres persones o entitats que exercint en tots aquests expedients una actuació puurament governativa i de beneficència.

APETS

A l'Hotel Ritz s'han reunit a dinar aquesta tarda els representants gallegos que viagueren a l'acte de les esquerres.

Hi han assistit els senyors Gasset i García Prieto.

Han parlat aquesta i el senyor Guillón (don Alonso), els quals han estat molt aplaudits.

També els representants parlamentaris democràtics de la província de Lleó han donat un esmorzar en honor del cap de la concentració de les esquerres governamentals i en obsequi als representants lleonesos que viagueren al banquet del dissabte.

L'AUTONOMIA UNIVERSITARIA

Ha visitat el ministre d'Instrucció pública la mesa de l'Assemblea universitària per a interessar-li que activi la concessió dels projectes d'au-

tonomia universitària, el seu manteniment i compliment.

El ministre ha ofert estudiar l'assumpte amb interès.

DILIGENCIES JUDICIALS

Aquest matí, a les onze, s'ha tornat a constituir a la Casa de Canonges, el Jutjat que entén en el procés per la misteriosa mort del subdit anglès Lefebre.

Havia estat citat perquè prestés declaració el secretari de la Societat «La Unió i el Fènix Espanyol», i el doctor Pelluch que assistí a Lefebre en sos darrers moments.

Poca estona després de constituir el Jutjat s'ha presentat el doctor Piga, el qual ha celebrat amb el senyor Canavete una detinguda conferència.

De seguida han passat a declarar els testimonis.

El secretari del «Fènix» ha fet una detallada exposició de la forma com fou feta l'assegurança de vida de Lefebre, il·lustrant el jutge sobre tot allò que a l'afar pogués ésser pertinent i utilitzat per al sumari.

Després declararen davant el jutge, el doctor Pelluch, el qual s'ha ratificat en les seves primeres declaracions, fent a la vegada una detallada arelació de la seva intervenció durant la malaltia i la mort de Lefebre.

El doctor Pelluch ha declarat prop d'una hora.

L'acompanyaven el seu advocat i el senyor Núñez Maturano i el procurador senyor Gordon.

Aquesta tarda ha declarat novament davant el jutge el doctor Pelluch.

També han declarat alguns funcionaris de la Companyia d'asegurances La Unió i el Fènix.

ELS AVIADORS PRESONERS

Malaga. — Viaders arribats ahir en el vapor correu de Melilla, donen compte d'un bombardeig aeri realitzat el dissabte sobre la cabila de Beni-Ulisch i altres poblats, i ho relaten d'una manera tan precisa, que induïxen a creure en la seva exactitud.

A les sis del matí, es va elevar a l'aeròdrom de Nador una esquadra d'aeroplans ajudada per diversos hidroavions, i es va dirigir a l'esmentada cabila, començant tot seguit el foc, al qual va contestar l'enemic amb dispar de fuselleria.

Els aviadors, per a donar més eficàcia a la seva tasca, van descendir, i un dels hidroavions, pilotat pel capità don Salvador García, en companyia d'un bombarder, va sofrir un impacte en el dipòsit de la gasolina.

Per aquest motiu es va veure precisat a descendir en un vol planejat als terrenys de la cabila de Beni-Ulisch.

Els tripulants dels restants aparells observaren que el capità i el bombarder, així que prengueren terra començaren una seriosa defensa contra un grup de moros que tractaven de capturar-los.

Feren foc intens d'armetralladora fins que s'acabaren les municions.

Signora encara el que ha esdevingut, però és diu que els aviadors van quedar presoners.

TERRATREMOL

Madrid, 13, 2 matinata.

Toledo. — Els aparells de l'Estació Sismològica, han registrat un terratrèmol que ha començat a les 4 hores, 59 minuts i 20 segons, a una distància epicentral de 10.580 quilòmetres.

REPATRIACIÓ

Bilbao. — Ha ancorat el vapor «Romeu», procedent de Ceuta.

Porta el segon batalló d'artilleria de muntanya.

L'EXERCIT D'AFRICA

Tetuán. — Continua essent el tema dels comentaris, el discurs pronunciat pel Rei a Barcelona.

Ha causat molta satisfacció a l'exercit d'Àfrica.

Obituari

FUNERALS

Mossèn Josep Bricullé. Morí el 8 del corrent. Demà, a les deu, funerals a la parroquia de Sant Pere de les Puèlles.

En Francesc Verdagué i Quer. Morí el 26 de maig últim. Demà, a dos quarts d'onze, funerals al temple de Pompeia.

En Joan Cendra i Badia. Morí el 4 del corrent. Demà, a les deu, funerals a la parroquia de Santa Maria d'Igualada i misses a la parroquia de la Soledat, esglésies dels PP. Escolapis i PP. Caputxins de l'esmentada ciutat i a la parroquia de Jorba.

ANIVERSARIS

El jove Emili Ferré i Claramunt. Morí el 15 de juny de 1921 a Mel-

lla, a l'edat de 23 anys. Demà, dimecres, a les deu a les dotze, misses a la parroquia de Sant Josep de Gràcia.

Na Camila Pons i García, vídua d'En Vicens Perelló. Morí l'11 de juny de 1921 als 74 anys d'edat. Demà, a dos quarts d'onze a l'església de la Casa de Caritat.

Na Eulàlia Rabassa i Mlá de la Roca, vídua d'En Joaquim Villaverchia. Morí el 15 de juny de 1921. Demà, misses de vuit a dotze, a les capelles del Sagriment de les esglésies de Sant Josep (Santa Mònica) i Santa Maria del Mar, d'aquesta ciutat, i el divendres vinent, de vuit a onze, a la parroquia de Sarrià.

Socis de l'Associació d'Enginyers Industrials morts durant l'any. Demà des de les sis misses a la parroquia de Santa Anna.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

En Joan Ventura i Rodríguez. Enterrat al Cementiri Vell.

En Josep Rubitallà i Serra. Ha mort a l'edat de 50 anys. Enterrat aquesta tarda al Cementiri Nou.

Lliga Espiritual

de Nostra Senyora del Montserrat

La Lliga Espiritual de Nostra Dona de Montserrat prega a tots els seus socis que assisteixin a la missa de Comunió i a la solemne benedicció de la seva bandera, que se celebrará el vinent dijous, dia 15, diada del Corpus Christi, a la cripta de Santa Eulàlia, de la Catedral, a dos quarts de vuit del matí. Serà celebrant el reverend consiliari de la Lliga i canonge de la Seu, doctor Josep M. Llobera.

La bandera, després de benedicció, restará dipositada a l'altar de Sant Jordi, de la Catedral, en el qual altar hauran de reunir-se tots els socis, a dos quarts de cinc en punt de la tarda, per acompanyar-la solemniament en la processó, retent corporativament homenatge a la Majestat de Déu.

La formosa cimera de la bandera, projectada i executada per l'acreditat i eminent artista En Ramon Sanyer, és d'argent daurat repujat, i en ella, i damunt un ben estilitzat pun de boix, hi ha una fidel reproducció de la imatge de la Mare de Déu del Montserrat. El drap, degut al competent dibuixant i brodador En Pere Serra, és la bandera patrià, damunt la qual resplendeix la Creu triomfant, brodada en or.

Aquesta bandera, que representarà la Lliga espiritual, en la seva doble idealitat de Fe i de Pàtria, s'ha volgut que, com a primer acte, assisteixi a la solemne processó del Corpus, acompanyant Nostramo pels carrers de la ciutat.

La dependència mercantil

Ha estat tramès al ministre del Treball, el següents telegrama:

«Ministre del Treball. — Madrid. — Assabentada Associació de la Dependència Mercantil, innoble campanya que estan fent industrials barriades extremes de Barcelona, contra horari establert per la Comissió Mixta del Treball, per a l'obrimet i tancament dels establiments mercantils, protesta energicament de la dita campanya, pregar a V. E. no siguin ateses les pretensions dels esmentats industrials que no representen el comerç, sinó els aïllats eternals protestaris de sempre de totes les lleis que aproffint quelcom a la Dependència Mercantil.

La Comissió Mixta com V. E. no ignora, està integrada per representació genuina comery veritat, i l'honari per ella establert és el resultat dels elements en ella representats, el de l'estudi i de la mútua transacció, qual horari és complert amb veritable satisfacció i grat pels comerciants sensats.

Els dependents del comery de Barcelona no estan disposats que els sigui arrabassada una millora de justícia, de la qual gaudeixen de molts anys ençà tots els dependents del món civilitzat. —La Junta Directiva»

Sardanes

Avui, dimarts, diada de Sant Antoni, a les deu de la nit, tindrà lloc a l'Orfeó Gracienc una extraordinària audició de sardanes a carter de la «Còbra» «Cathalonia».

Al comprar Tabletas Bayer Aspirina
sempre en la faja encarnada
Fabricación especial para España
 el mejor remedio contra la gripe, reumatismo, resfriados, dolores de cabeza y de muelas.

EL CORREU DEL MON

(Col·laboracions i reportatges de LA VEU)

Cròniques de Bèlgica

El nacionalisme flamenc i els catòlics

El partit catòlic es troba en situació bon tros compromesa davant de l'actuació nacionalista flamenc. No és un secret que una part importantíssima d'aquest grup polític veu amb simpatia les idees dels «flamingants», i res ho prova més que la participació en el moviment del pare jesuïta Stracke — condemnat per la «Cour d'Aïsses» de Flandes oriental a tres anys de presó — el qual jutja val més merèixer la categoria d'afer, interessant de debò tot Bèlgica i havent de desfilir per davant del Tribunal respectables autoritats de l'ordre religiós a la qual pertany el condemnat i molts clergues d'altres ordes i fins, preveres de la clerecia regular. Està clar, però, que no tots els catòlics participen de semblant simpatia per aquest moviment de reivindicació que cada dia creix amb major intensitat i que ofereix ja en l'estat present un aspecte que preocupa els governants. Els parlamentaris catòlics han procurat esquivar de fer manifestacions en pro o en contra dels flamencs, no podent per això evitar que algun d'ells hagi exterioritzat el seu pensament davant de la pujança dels activistes i dels novo-activistes. Els antiflamings són els que han mostrat més impudència per exposar el seu sentiment, i d'entre ells el senador Max Pastur ha estat qui ha parlat amb major claredat: exposant sense recatarse, amb entera franquesa, com el opi na davant de la qüestió plantejada. Amb el tema «El problema de les llengües» va donar una conferència el dia 17 del corrent al Circoi de Sant Joan de Capistran; aquesta conferència és reproduïda íntegrament per la «Revue Catholique des Idées et des Fats», en el seu número corresponent al dia 6 de maig. En llegir lo que diu Max Pastur es veu de seguida que el mou una parcialitat tan evident que no pot pas disfraçar-la i que li priva aduoc d'argumentar lògicament i «sacramentalment». Comença per negar l'afirmació de Mr. Pouillet — diputat que, com ja vaig dir en anterior crònica és el futur cap dels activistes — sobre la igualtat completa de les dues races flamenc i valona; per M. Pastur el problema no consisteix a assegurar una igualtat rigorosa entre ambdues races ni en delimitar regions que no fan altra cosa que dividir; la seva preocupació, i per tant, l'entranya del problema — al seu entendre — és l'interès del país enter i la salvaguarda de cadascun radical en la seva llibertat. Per aclarir aquest concepte, que sembla bastant paradoxal, sosté que no és a la raça a la qual Bèlgica deu la seva grandesa davant la història, sinó senzillament a les accions conjuntes i a la voluntat també conjunta que creà l'estat belga l'any 1830 i que el portà a la gran guerra l'any 1914. Les nostres dues poblacions — diu Max Pastur — s'assemblen, encara que no ho vulguin, i la barreja de sang valona i flamenc ha estat tan completa que la pura racial és avui una utopia; les estadístiques — segons el senador conferenciant — proven que els caràcters d'una raça es troben molt sovint en l'altra, i que frontera lingüística no coincideix amb les diferències físiques observades en els individus. D'aquí en dedueix que és necessari un altre element que la raça per determinar la llengua, les lleis, les ciències i les arts; aquest altre element és una vida social, un començament intensiu facilitat pels mitjans de comunicació nombrosos i per l'atracció dels grans centres. La raça i la llengua, doncs, per Max Pastur «ne se superposent pas». Aquesta argumentació és realment estúpida i ha fet riure a més de quatre; a mi m'ha portat a la memòria les teories de Royo Villanova sobre la qüestió de Catalunya, ja que tenen certa semblança en la manera d'apreciar les coses. Els «flamingants» — segueix Max Pastur — diuen que en la seva llengua hi ha l'existència de la seva raça que tan arduament defensen. Jo dic — con-

tinua el consabut senador — que això és confondre la gramàtica amb l'anatomia comparada i, per tant, s'exposen a ésser desmentits pels fets. Seguidament Pastur repeteix co que els «antiflamings» diuen a tot hora i que arreu se sap de memòria; que les cartes de Jacques van Artevelde són escrites en francès — això ja ho explicava en una altra orònic — i que des de Chatellais i Comines fins a Maeterlinck, Rodenbach i Verhaeren els escriptors belgues d'expressió francesa més anomenats, són flamencs. Fins Henri Conscience, fundador de la literatura flamenc, era fill d'un soldat francès de Besançon. Això prova, a l'entendre del senador conferenciant, que la raça i llengua no es confonen. Després Pastur s'ocupa de la igualtat absoluta que els «flamingants» afirmen tenir — això ho diu ell — amb la cultura francesa. Max Pastur reconeix que hi ha una cultura flamenc i fins la respecta — que ja és respectar! — però aquesta cultura forma part del patrimoni nacional — M. Pastur es veu que no s'amolina a fer distincions entre nació i estat, i veu's aquí perquè del patrimoni de l'estat en diu patrimoni nacional — i han tingut la seva influència en la història de Bèlgica els seus mestres, artistes i deixebles. M. Pastur, tot satisfet, pregunta: — Pot compararse, pot igualarse aquesta cultura flamenc amb la cultura francesa? Per resposta — d'una pregunta que ningú li ha fet — incensa la cultura francesa, a la qual qualifica de fonament espiritual de la unitat de valons i flamencs. Si es persisteix amb aquesta idea de la cultura flamenc i compararla amb la francesa — per ara, que jo sapiga, l'únic que fa semblants comparacions és M. Max Pastur — es cau en el risc de desfer la unitat nacional — tornem-hi, amb confondre els conceptes de nació i estat! — I Flandes quedarà isolada de la resta del món. Aquesta conclusió és delicada en extrem. Per justificar aquest isolament el senador Pastur fa seves unes paraules de M. Cooreman — flamenc ben poc flamenc per cert — el qual seriosament sosté que amb la llengua flamenc no es pot viatjar sinó fins a Terneuzen, mentre que amb el francès dels valons es pot fer la volta al món. Jo, per exemple, que sóc català, em trobo a Brussel·les, i encara que pertanyo a una nacionalitat que no parla el francès com a llengua nadiua, he travessat tota la França i sojorno a la capital de l'estat belga que parla el francès i tothom m'entén i jo entenc co que em diuen els naturals del país i la cosa es dona perquè jo el francès l'he après malgrat que a Catalunya no sigui el seu llenguatge oficial i Catalunya no està pas isolada de la resta del món malgrat que el seu idioma no sigui de l'importància dels que s'anomenen internacionals, la qual cosa equival a tant com dir que l'argument Aquiles de M. Pastur és d'una candorositat infantil extraordinària. No havem de seguir pas a pas la conferència del divertit Max Pastur. Sentim només que quatre conclusions seves. Ell ignora la diferència de raça; no hi ha per tant, ni valons ni flamencs. Ell considera la cultura francesa com a superior — com si que mai s'ha parlat pels «flamingants» de si la seva cultura és superior o inferior a la dels valons — i amb aquest tíol aquesta cultura ha de ser considerada com a única en tot l'interès del país. Ell creu que l'interès de Flandes és continuar lilingüe, i, per últim, ell refusa fer consideracions i preocupar-se en co que s'anomena regions, puix no veu altra cosa que nou províncies dintre d'una sola Bèlgica. Igual, igual que en Royo i Villanova! Després es coneix que, havent-se expansionat de la manera exposada, Max Pastur ha quedat satisfet, puix diu textualment: «Això exposat, és innegable que el país es troba en presència d'un gran moviment «flaming» del qual cal tenir-ne bon

compte i al qual cal donar les legítimes satisfaccions que pugui reclamar. Això equival a tant com tancar en orris aquells seus principis polítics incommovibles per... ésser seus, però no solament es manté ferm i no es dona, sinó que amenaça als flamencs amb el separatisme dels valons, encara que ell mateix, uns quants paràgrafs més avall, confessa que el separatisme valon est pour ainsi dire inexistant. Per últim — bo i deixant de comentar una sèrie de paràgrafs de la mateixa importància i valor dels esmentats — acaba dient que es vagi amb molta cura, ja que els flamencs, després de la flamandització administrativa i universitària, demanaran la flamandització de l'ensenyament mitjà, la flamandització judicial, la creació d'una «cour de cassation» o Tribunal Suprem, i acabaran per exigir «des régiments flamands». I per M. Pastur «ce sera la marche rapide vers la separation politique» i d'aquí que recomani que es tingui ben present la declaració del «leader» flamenc Pol de Mont: «la flamandisation de la Belgique est une forme de la germanisation».

Semblant conferència ha eridat l'atenció de tal manera que és la convensa obligada a tot arreu. Avui em trobava al cafè nomenat dels «Tres Suisses», a la «Place de la Monnaie», i a la taula del costat de la que jo estava hi havia tres concurrents que parlaven de la dissertació de M. Pastur. «C'est amusant, c'est amusant!», deia un d'ells. I un altre li responia: «En veritat s'ha de dir que els «flamingants» no necessien fer gaire propaganda; el senador Max Pastur ja la fa per ells». I jo crec que aquest ciutadà belga, que ignora si és nacionalista flamenc o si no ho és, té tota la raó. Amb tres o quatre Max Pastur, els «flamingants» tenen — sense encaparrar-se'nhi ni sacrificar-se — la seva causa guanyada.

Alexandre BULART I RIALP

Brussel·les, 27 de maig de 1922.

El Dr. Pi i Sunyer a Tolosa

La Universitat de Tolosa acorda nomenar catedràtic «Honoris Causa» el professor d'Història de Barcelona, doctor Pi i Sunyer, la qual cerimònia es farà el dia 17 de l'actual. Amb aquest motiu s'han organitzat festes que tindran efecte a Tolosa els dies 17 i 18 i a Perpinyà el 19 i 20.

Les de Tolosa, ultra els actes oficials a la Universitat i especialment a la Facultat de Medicina, consistiran en dos grans concerts al Teatre de la Natura «Reamyer», i en un «Grand Round», amb el concurs de la notable coral «Déodat de Séverac», composta de 250 executants, sota la direcció del Mre. Fontbernat. Demés hi pendrà part la cèlebre cobla «Principale» de Perelada.

El programa serà d'obres catalanes dels mestres Morera, Ventura, Lamote, Serra, Millet, etc.

L'important cantant dels teatres de la Moneda de Brussel·les, Opera Comica de París i Capitol de Tolosa, Maritz d'Hellson, s'ha encarregat dels «solos», i els quals els cantarà en català i llengadocia.

En aquests concerts es cantarà per primera vegada la gran cantata del plorat Mre. Déodat de Séverac, per a cor mixte, orquestra i cobla, «El cant del Vallespir».

El 19 i 20, a Perpinyà, se celebra una recepció a l'Ajuntament, un vi d'honor organitzat pel Sindicat de Meigues, una excursió a Vernet les Bains i Sant Martí del Canigó, etcètera.

Acompanyaran el doctor Pi i Sunyer en aquesta excursió els senyors Enric Maynés i Josep Barbey, amb el cap de la Secció d'Examples. En Josep M. Pi i Sunyer, per l'Ajuntament; un conseller de la Mancomunitat, i una selecta delegació de meigues de l'Escola Catalana i de la Universitat de Barcelona, entre altres els doctors Turró, Pijoan, Girona, Solé i Pla, Bellido, Moragas, Membrat, doctor Bartrina en representació del rector de la Universitat, i En Lluís Nicolau d'Oliver, ex-president de la Comissió Municipal de Cultura.

Cròniques d'Itàlia

El problema de l'Adriàtic i Itàlia

El problema de l'Adriàtic és interessantíssim. Fa temps que ens apassiona. Des que som a Itàlia, especialment. Hem procurat sospesar un xic i endinsar-nos en la bibliografia i en el sentiment que en els italians provoca la seva gran qüestió. Els arguments iugoeslaus no ens són pas, d'altra banda, del tot desconeguts. Aquestes notes d'avui són unes notes prèvies. Posteriorment, la mateixa importància del problema ens obligaria a arrodonar-les o a rectificar-les.

El primer que hem de dir és que el problema de l'Adriàtic no és pas estrictament italo-iugoeslau. És un problema europeu. El problema de l'Adriàtic és un episodi típic de la lluita entre llatinitzants i eslavitzants. A França, a Anglaterra, a Alemanya, l'Adriàtic té opinió dividida. Als EE. UU. l'opinió eslavitzant, tingut en un cert temps gran majoria. Fins i tot a Itàlia, abans més que ara, hi ha hagut una opinió eslavitzant. Abans de la guerra el diari oficial d'aquesta opinió era el «Corriere della Sera». Després del que ha passat i estant com estan les passions arbrades, seria perillós que per romanticisme o pel que sigui un diari italià defensés avui el punt de mira antinacional del problema.

Sobre la qüestió iugoeslava s'han escrit centenars de volums. Ha esdevingut una qüestió, encimbrant. Abans d'ésser qüestió iugoeslava, fou qüestió adriàtica, qüestió eslovena, qüestió croata, qüestió serbia. En totes les convulsions polítiques d'Europa, de 1866 fins avui, s'ha posat indefectiblement aquesta qüestió a la taula diplomàtica. L'han estudiada els més grans estadistes, economistes i periodistes de la nostra època.

La darrera vegada que la qüestió adriàtica devingué gran problema europeu, durant la guerra, es notà que els iugoeslaus feien una gran propaganda dels seus punts de mira. Un crèdit il·limitat del Govern de Belgrad permeté que els opuscles, llibres, revistes i diaris amb les raons nacionalistes inundessin materialment l'occident. Itàlia no donà importància a aquesta propaganda. No solament — massa comiat — no en feren cas, sinó que a Itàlia la propaganda antitaliana trobà adeptes a les redaccions, a les Universitats i al Parlament. Això és tan típicament italià! El cas és que durant la guerra els iugoeslaus crearen al món una opinió contra Itàlia — contra la Itàlia que lluitava al seu costat i pels serbis! — i s'apoderaren dels grans diaris del món, «Times» inclús, on comptava Belgrad precisament amb Mr. Etead, avui director del diari del Lord, en aquella època cap de la secció de política estrangera, en aquella època gran eslavòfil, avui enemic de tot el rus, sense ésser gens amic de res del nostre.

Els iugoeslaus, segons la nostra modesta opinió, en aquesta propaganda mobilitzaren pel seu compte la geografia, l'etnografia i la història, ho falsejaren i ho desnaturalitzaren una mica tot. No havent tingut cura Itàlia de fer una contraofensiva, els iugoeslaus guanyaren temporalment la batalla. Generalment, els tractadistes italians d'aquest problema estan d'acord en criticar asprament l'oficina de propaganda muntada a Itàlia durant la guerra. El treball d'aquesta oficina sembla que fou absolutament angelical. És evident que abans de la guerra la política d'equilibri que feia la Triple Aliança sacrificava un xic Itàlia, i els compromisos amb Àustria i Alemanya impedien que Itàlia tragués massa el nas a l'Adriàtic. I bé, sembla que aquesta oficina funcionà en 1916, 1917 i 1918 com quan l'Aliança era en peu.

Això és indestructible, en aquesta qüestió: la Dalmàcia no fou unida a la Itàlia només dos segles, com l'Alsàcia a França. La Dalmàcia fou durant dos mil anys romana i veneciana. La Dalmàcia segueix la sort de la República de Venècia que fou

venuda a l'Àustria per Napoleó en 1797. Només fa cinquanta anys que la Dalmàcia fou esquarterada de Venècia, i, per tant, d'Itàlia. Si hem d'ésser lògics, és un fet molt més viu i molt més humà l'irredemptisme de la Dalmàcia pels italians que la redempció de l'Alsàcia pels francesos. De la lògica en política, però, no en donaríem pas ni un centí.

Una guerra que comptà entre els pilars del canvi aliat la defensa del principi de les nacionalitats, havia de resoldre, almenys, aquests casos tan clars. No fou així, ans al contrari. A Versalles, els iugoeslaus foren més fins que els diplomàtics italians, procuraren treure la qüestió adriàtica de la jurisdicció del Consell dels Dues i aconseguiren que s'anomenés el president Wilson àrbitre únic. Tothom coneix la resolució del famós president romàntic i purità. Els italians, d'aquella feta, han deixat de creure en el puritanisme.

Per explicar l'equilibri nerviós de que donaren proves a Versalles Orlando i Sonnino, hem de dir que el problema iugoeslau no era portat aleshores pels serbis, sinó pels croates i els eslovens; és a dir, pels homes que havien combatut a Itàlia sota bandera austriaca, i que són els tradicionals enemics d'Itàlia, molt més, infinitament més que els serbis. Itàlia s'hagué de trobar, doncs, cara a cara amb un sistema clarament hereditat de la monarquia austro-hongaresa, s'hagué de trobar, en un mot, davant de la mateixa Àustria-Hongria rediada i sense naturalment cap dels aveniments que comporta el tractat amb una diplomàcia tradicional plena de correcció com era l'austro-hongaresa. Per aquesta finestra que acabem de m'obrir, s'enfila precisament Jacques Banville en el seu llibre «Les conséquences politiques de la pau», per demostrar als italians i a tothom que des del punt de vista de Roma, la destrucció de l'imperi dels Habsburgs fou una enorme error, una irreparable equivocació. És indubtable que davant Àustria-Hongria venuda Itàlia hauria arribat a arrodonir les seves fronteres naturals. Davant dels croates i dels eslovens vençuts i vencedors al mateix temps, davant del món eslav Itàlia s'haurà encara de mossegar la llengua moltes vegades.

L'argument principal que donen els serbo-croates-eslovens a favor del seu punt de mira és sabut: la necessitat de tenir el món eslav meridional una porta a occident, una porta a la mar. I un altre argument és el de la població. A la Dalmàcia — diuen — només la tercera part de la població és italiana. L'altra és eslava.

Es difícil dir si les raons de l'irredemptisme italià són més fortes que les raons que dona Iugoeslavia per a continuar posseint la Dalmàcia i per justificar la campanya de l'agitador iugoeslau Zanella a Fiume. El sentit comú del lector podrà donar raó a qui la té. Nosaltres ens limitarem a dir que el sistema seguit per Iugoeslavia per defensar els seus punts de mira ha estat diferent del sistema italià. Els iugoeslaus han internacionalitzat el seu problema. Els italians, en canvi, han procurat localitzar-lo, han procurat fer-lo italo-iugoeslau. El sistema diferent comporta possibles solucions diferents. Mentre sembla ésser clara la intranquiescència d'Itàlia es pot notar a Iugoeslavia un corrent favorable a fer de la Dalmàcia una zona internacional governada per les potències.

Iugoeslavia té darrera dels seus punts de mira la Petita Entente. Els croates i els eslovens tenen, doncs, de fet darrera de tota possible tàctica italiana, una segona Àustria-Hongria. Seria ara potser oportú treure encara una vegada més el fet de que per Itàlia la desfeta d'Àustria-Hongria ha estat un error i un perjudici.

Florença, juny.

JOSEP PLA

NOTICIES DE L'ESTRANGER

La suma minvant

Cada vegada que els aliats passen comptes de la suma que ha de pagar Alemanya en concepte de Reparacions, aquesta suma s'ofereix una minva. En els darrers temps de la guerra, Mr. Lloyd George havia dit que els alemanys pagarien fins a l'últim centim dels perjudicis que causaven amb llurs procediments de guerra. I en els primers temps de l'armistici afegí que, per a cobrar, els aliats regirarien les butxaques dels alemanys. Aqueixes frases apareixen ja avui tan llunyanes, que no semblen dites per un mateix governant.

Ara Mr. Lloyd George és el més decidit defensor de les rebaixes en les sumes del deute. Els fets econòmics reforcen considerablement la tesi britànica. Així veiem que, a despit de l'oposició i de la protesta de França, el Govern anglès imposa el seu criteri i els altres aliats, parcialment o total, sostenen en aquest punt la tesi britànica.

Ara mateix s'ha produït un nou vot en pro d'una nova reducció del deute alemany. Els experts banquers de la Comissió de Reparacions s'han pronunciat per la reducció de la suma que ha de pagar Alemanya. Bé és veritat que, per deferència al Govern francès, no han precisat la xifra d'aquesta reducció.

Es sabut que la nova reducció d'aquest deute està relacionada amb les gestions que vénen realitzant-se per a l'emissió d'un emprèstit internacional destinat a posar en mans d'Alemanya les quantitats necessàries per al pagament de les reparacions i per a l'adquisició de primeres matèries. Si no hi ha reducció del deute, no hi ha emprèstit. I en aquest cas el problema de les reparacions tornaria a anar per mal camí.

Així fa creure que França acabarà per acceptar la nova reducció. El vot dels experts banquers de la Comissió de Reparacions té una força incontestable. I el Govern francès ni tan sols pot invocar el Tractat de Versalles, puix que és aquest el que dona una autoritat formidable a la Comissió de Reparacions, en la qual França es troba en minoria.

A. ROVIRA I VIRGILI

Els nacionalistes

Sud-africans

Pretòria, 12.—Han estat detingudes cinc personalitats nacionalistes, entre elles el secretari del partit Mr. Pienaar, acusades de delictes d'alta traïció. — Havas.

El delegat francès M. Sergent i el Comitè de Banquers.

París, 12.—La premsa aprova sense reserves l'actitud del delegat francès, M. Sergent, de negar-se a signar l'informe presentat pel Comitè de Banquers, estimant que aquell sols serviria per a encoratjar a Alemanya en la seva resistència al compliment de les seves obligacions.

Tots els diaris es dolien que l'informe no faci al·lusió a les regions devastades.

«L'Echo de Paris» estima que l'informe constitueix un document de caràcter polític i polèmic i afirma que res justifica la suposició que Alemanya pagarà el seu deute després d'haver estat objecte d'una reducció.

«Le Petit Parisien» diu que el resultat de la consulta als banquers és susceptible d'agreujar les dificultats que presenta el problema de les reparacions i depora que entre les condicions assenyalades per a l'emprèstit no hagin pensat els banquers a concedir un dret de prioritat per a les regions devastades.

«Le Matin» troba singular el fet que l'informe, després de començar declarant que no vol parlar de determinats aspectes de la qüestió pel que respecta a França, tracti després d'ella, abstenint-se únicament d'assenyalar la xifra de reducció del deute alemany. Estima que del dit informe es desprèn que per als banquers el comerç i la indústria alemanys són més interessants que els camperols i industrials francesos, la ruina dels quals causà Alemanya metodídicament. — Havas.

El Comitè de garantia

París, 12.—«Le Temps» anuncia que el Comitè de garantia es traslladarà a Berlín a l'últim de la setmana que som i que romandrà allí almenys durant quinze dies. — Havas.

L'estat de guerra al districte de Ratsborg

Beuthen, 12.—La Comissió interalleada ha proclamat l'estat de guerra al districte de Ratsborg. — Havas.

L'estat de Lenin

Berlín, 12.—Els diaris publiquen notícies de Moscou, dient que l'estat

del senyor Lenin causa cada vegada més inquietud.

A certs centres es considera a Xitxín com a possible successor de Lenin al davant del Govern soviètic. — Havas.

Els pagaments del Govern alemany

Berlín, 12.—El «Berliner Tageblatt» diu que el Govern alemany no pensa suspendre els pagaments corresponents al seu compte de reparacions, però que es veurà obligat, davant la negativa provisional de concedir un emprèstit, a una nova emissió de bitllets de banc. — Havas.

L'acord comercial franco-belga

Brusel·les, 12.—Atenent a les indicacions del Govern francès, el Govern belga ha decidit que el dia 13 de l'actual es reprenen les negociacions per a un acord comercial franco-belga. — Havas.

La causa contra la senyora Bessarabo

París, 12.—Ha prosseguit la causa seguida contra la senyora Bessarabo i la seva filla, començant la desfilada de testimonis.

Durant l'interrogatori, el president pregunta a Paula Jacque si la manera com fou fletat al bagul el cos del senyor Bessarabo, era com el testimoni havia declarat. La interrogada feu un signe afirmatiu amb el cap.

A l'Audiència es considera aquest signe afirmatiu, com la primera confessió. — Havas.

París, 12.—En acabar la vista de la causa incoada contra la senyora Bessarabo, el president del Tribunal va expressar la seva opinió, que el signe d'essentiment fet per la processada, no es referia al cadàver del senyor Bessarabo, sinó en un paquet de documents dels quals parlaren repetides vegades les processades, que havia estat col·locat al bagul on foren tancades les despulles de l'assassinat. — Havas.

Passatgers negats a City Island

Nova York, 12.—A conseqüència d'una violentíssima tempesta, desencadenada sobtadament, s'han ofegat unes 50 persones que s'havien embarcat en bots i llanxes per a passejar pels voltants de City Island. — Havas.

Mort de von Kapp

Leipzig, 13.—Els periòdics diuen que von Kapp ha mort a conseqüència de la malaltia que venia sofrint a la vista. — Havas.

La resposta anglesa al memoràndum francès

París, 12.—L'ambaixada anglesa ha remès aquest matí al director d'assumptes polítics del ministeri de Negocis estrangers el text de la resposta del seu Govern al memoràndum del primer ministre francès, M. Poincaré, del primer del corrent més, referent a les condicions que el Govern francès creu indispensables per assegurar l'èxit de la Conferència de tècnics de La Haia, pel que toca als assumptes russos.

La contesta britànica reconeix que la reunió del dia 15 del corrent a La Haia solament ha d'estar formada per tècnics i considera abandonat el memoràndum rus del 4 de maig.

El document anglès manté com a base les condicions establertes a Cannes per a la participació efectiva dels tècnics russos, afegint que és precís tenir en compte el principi de la sobirania russa, sense tractar d'imposar a Rússia cap programa previ.

Afegeix el document que és de tot punt necessari evitar a la Conferència les discussions de caràcter polític.

S'indica també la precisió que Rússia reduirà els seus quadros de guerra, al menys en part, declarant que una vegada practicada aquesta reducció podran ser-li tolerats determinats armaments, amb la compensació dels respectes als béns privats i amb els esforços realitzats per part de Rússia per a procurar donar garanties als prestataris particulars.

Termina el document anglès dient que en cap cas pot aquesta qüestió ser objecte d'una capitulació per part d'Europa.

París, 12.—Segons «Le Temps», el Govern examina actualment el memoràndum anglès i afirma que no sap si França podrà part a la Conferència de La Haia, i en cas de pendre-li part, tampoc se sap encara si els representants francesos figuraran com a pèrits o com a simples observadors.

París, 12.—La contesta britànica i el memoràndum de Poincaré estan d'acord sobre l'absència de caràcter polític que ha de campejar a la Conferència de La Haia.

Per tant, el senyor Charles Benoit, ambaixador de França a Holanda, no representará a França en aquesta reunió, sinó que anirà a La Haia el senyor Alphand, director de l'«Oficina de béns i interessos privats».

Sobre la participació dels delegats dels Soviets, existeix una divergència de criteri. Els dits delegats, segons França, solament podran donar les explicacions que se'ls demanin, i els altres tècnics han de treballar reunits per arribar a una actitud uniforme. Anglaterra, per la seva part, no se sent inclinada a aquesta limitació i d'una manera general justifica la seva actitud basant-se en les determinacions de Cannes, on es va acordar que s'havia d'intervenir en els assumptes interiors de Rússia.

Francia, a l'ensem, participa d'aquesta idea, però vol reservar-se el dret de mantenir-se apartada de tot programa de restauració de Rússia, sempre que el dit programa no ofereixi les degudes garanties per als interessos dels seus nacionals, en l'esdevenidor. — Havas.

París, 12.—El ministeri de Negocis estrangers, ha remès a l'ambaixada britànica la contesta de França al memoràndum anglès.

El document ha estat també comunicat a les potències invitades a la Conferència de La Haia, llevat de Rússia. — Havas.

El Banc Industrial de la Xina

París, 12.—El Tribunal de Comerç ha dictat sentència de «no hi ha lloc» en la demanda formulada pels accionistes del Banc Industrial de la Xina, perquè es declari dissolta aquesta societat, per pujar les pèrdues del dit Banc a les tres quartes parts del capital social.

Als dos Considerands, el Tribunal diu:

Primer. Esser absolutament impossible esbrinar si les pèrdues pugen o no en aquestes tres quartes parts del capital.

Segon. Que als debats plantejats respecte de l'esmentat Banc al Parlament, es van formular moltes distintes opinions, i que el Banc sol·licità en juny de 1921, un arranjament transaccional i fixa en 4.185.775 francs, la diferència passiva, essent aquesta xifra l'única que el Tribunal pot tenir en compte.

El capital social puja a 150.000.000 de francs. — Havas.

La vacuna contra la tuberculosi

París, 12.—Fa un any anunciàrem el descobriment fet pel doctor Rappin, director de l'Institut Pasteur de Nantes, d'una vacuna contra la tuberculosi humana i que podia ésser aplicada sense perill als nens, i susceptible també d'ésser utilitzada com a tractament vacunoteràpic de la tuberculosi i aplicat als malalts que no han estat vacunats preventivament.

El mètode del doctor Rappin ha estat posat en pràctica a Grenoble i a tota la seva comarca en condicions científiques i clíniques garantides, i ha confirmat satisfactoriament el poder terapèutic i la incontestable eficàcia del sèrum-vacuna del Dr. Rappin. Confirma aquesta impressió la lectura de la memòria publicada per l'inventor, en la qual resumeix les seves impressions personals i les dels metges que han aplicat la vacuna.

L'inventor fa constar en aquesta memòria que a nombrosos conills d'Indies vacunats fa dos anys els ha estat inoculada la tuberculosi virulenta i cap d'ells ha mort, mentre que els que no havien estat vacunats han sucumbit amb totes les lesions característiques. Aquests resultats, diu la memòria de l'inventor, permeten confirmar plenament el que jo vaig anunciar a l'Acadèmia de Ciències el març de 1917, a saber, que estem en presència d'una vacuna segura i inofensiva contra la tuberculosi.

Durant l'any passat el doctor Rappin va vacunar nombrosos nens pertanyents a la major part a mitjos contaminats. «Al començament, diu el doctor, practicava aquesta vacuna amb tota mena de precaucions mitjançant senzilles escarificacions, però convençut de la inocuitat del mètode inoculo francament la vacuna en el teixit cel·lular subcutani del braç, com feia primitivament amb els conills d'Indies».

Afegeix l'inventor que als nens els aplica quantitats molt petites de sèrum, una vigèsima o una dècima de centímetre cúbic. Abans de la vacunació dels nens de més edat o dels adults s'assegura el doctor mitjançant l'examen clínic, l'auscultació, la percussió i la radioscopia, o practicant la reacció de Pirquet, que no estan contaminats. Precaucions indispensables, ja que el mètode en aplicar la vacuna a subjectes contaminats pel bacil, s'exposaria a determinar en ells reaccions comparables a les que determina la infecció de la tuberculosi. En els individus sans la vacunació provoca solament lleugeres reaccions, un insignificant eritema d'escassa extensió i un augment de temperatura, que pot ésser d'un grau. Als quinze dies es produeix una petita induració que persisteix molt temps.

Amb respecte a la duració de la vacuna solament pot dir-se que cap de les persones vacunades ha estat contaminada pel bacil. Tot indica, doncs, que posem ja una arma «preventiva» que pot ésser utilitzada amb èxit contra la infecció tuberculosa. — Havas.

Discurs de Facta al Senat

Roma, 12.—Al Senat, i amb motiu de la discussió referent a política interior, el president del Consell de ministres ha pronunciat avui un important discurs polític.

En aqueix discurs, després de fer constar l'admirable prova d'educació cívica donada pel poble italià, amb la seva correcta actitud durant el llarg període de la Conferència de Gènova, ha examinat l'orador detingudament certs incidents esdevinguts fa pocs dies i que han estat causa que s'alterés l'ordre a diverses localitats, a conseqüència d'excessos de partit.

El Govern — ha dit el primer ministre — no entén que hagi de romandre completament apartat de tals incidents, sinó que, al contrari, es creu en el cas d'intervenir amb fermesa, ja sigui amb el caràcter d'amable mitjancer, ja si és necessari, aplicant la rígida i absoluta autoritat de què és possessor.

Les declaracions del president han acabat amb una xaradora crida a tots els ciutadans, per tal que es mantinguin fidels a l'estreta disciplina social indispensable per a la bona unitat de l'Estat.

Les paraules del cap del Govern han produït molt bona impressió a la Cambra i han estat rebudes amb unànimes i llargues aplaudiments. — Havas.

L'esperit de revenja del poble alemany

Berlín, 12.—Comentant un diari la reunió celebrada a la Lliga dels Drets de l'Home, diu que, en fer ús de la paraula el senyor Gerlach, després de declarar que les relacions franco-alemanyes són dolentes, avui per avui, ha reconegut demés que l'esperit de revenja existeix realment entre les grans organitzacions alemanyes.

«Encara que aqueix esperit — ha afegit l'orador — no està compartit per la majoria del poble alemany, a un fet real que existeix i que es va estenent — Havas.

El port de Tànger

Tànger, 12.—Avui ha estat publicat mitjançant anuncis fixats als llocs de costum, l'adjudicació dels treballs relatius al port de Tànger.

Aquesta decisió ha estat acollida per la població tangerina molt favorablement. — Havas.

Comentaris al memoràndum britànic

París, 12.—Comentant «Le Temps» el memoràndum britànic, fa les següents reflexions:

Primera — L'afirmació anglesa de que la Conferència de La Haia ha d'ésser una Conferència de pèrits, satisfà plenament una de les condicions fonamentals presentades per França.

Segona — Esperem, diu l'esmentat diari, que els pèrits anglesos, en llurs relacions amb els de totes les potències representades a La Haia, delixaran de banda les qüestions polítiques, amb el mateix escrúpol que resalta en el memoràndum.

Tercera — En el concernent a la retirada del memoràndum bolxevista, el Govern anglès fa encara més del que li havia demanat França.

Anglaterra, que declara ignorar el memoràndum rus, el condemna públicament.

Quarta — En el relatiu als deutes anteriors a la guerra, «Le Temps» es congratula que Anglaterra trobi natural que s'inviti a La Haia als portadors i cridar-los a prestar una col·laboració efectiva.

Per als deutes anteriors a la guerra, França ha fet ressaltar amb freqüència que els deutes de guerra contra els aliats per a la defensa de llur causa, constitueixen un conjunt indivisible, i han d'ésser sotmesos a la mateixa regla que el Govern britànic, el qual, manifestà la seva intenció d'anul·lar una porció del deute rus, i està decidit a anul·lar una porció dels deutes francesos i italians.

Cinquena — En el concernent a la restitució de les propietats confiscades de Rússia, i seguint la doctrina anglesa, tot Estat pot expropiar per motius d'utilitat pública i ha d'abonar indemnització a l'expropiat, però la expropiació suposa solvència i Rússia està actualment insolvent.

Sisena — El Govern britànic compta amb la iniciativa privada per a resoldre la qüestió dels crèdits.

Com ha declarat el cap dels pèrits britànics, Felú Lloyd Grame, es tracta d'ajudar a la resurrecció de Rússia, en la possibilitat del seu comerç, però «Le Temps» expressa el seu temor que la iniciativa privada dels constructors topi amb grans obstacles, especialment en el sentiment nacional rus.

Setena — Si França proposa una intel·ligència i un programa com abans de reprendre les negociacions amb els bolxevistes, «era perquè hi havia la convicció que no esdevindria perill de fracassar, com ha esdevingut a Gènova».

«Le Temps» acaba dient que en resum es tracta d'una qüestió de concepció, però que no pot creure que els anglesos consentin a fer-se còmplices de robatori respecte als béns privats, i que la suggestió anglesa sobre aquest assumpte, proporcionada per primera vegada arguments favorables a una negociació separada entre França i els Soviets. — Havas.

El Tribunal permanent de justícia internacional

La Haia, 12.—El Tribunal Permanent de Justícia Internacional es reunirà novament el vinent dia 15 en sessió pública.

En aquesta sessió podrà possessió del seu càrrec de jutge el senyor Rutamante, de Cuba, que no va poder fer-ho a la sessió d'anir per trobar-se malalt. — Havas.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALÀ D'AVISOS I NOTÍCIES

Dimarts, 13 de juny de 1922

El proletariat burocràtic

HA estat dit moltes vegades que els pressupostos d'Espanya eren la llista civil de la classe mitja. És clar que això no és aplicable amb justícia a totes les terres d'Espanya. Però és d'una exactitud palesa en tractar-se del sector ètnic que ha assumit secularment les funcions directores de la política espanyola i ha monopolitzat el nom d'Espanya. Aquell sector no ha entrat encara al període industrial de la civilització i, tot just sortit del període depredador, n'ha infiltrat l'esperit a la seva burocràcia, que és, al capdavant, la seva classe proletària. Per això parlen tan sovint del *proletariat de levita*. I és que la seva burocràcia, és a dir, el seu proletariat, no correspon ni a un període industrial o productiu ni a una concepció moderna de l'Estat, com a organització social i política d'un poble. No són proletaris que treballen, és a dir, que produeixen. No fan més que consumir. Són l'arquetipus del famós *consumidor*.

No ens ha causat, doncs, cap mena de sorpresa l'esdeveniment al Congrés en la discussió dels pressupostos quant a la irrupció de les cobejances del personal. El personal és per als governs de Madrid una cosa gairebé intangible i sagrada. El personal és inviolable, per preceptes que estan per damunt de la Constitució, car tenen llurs arrels invisibles en el més pregon de la subconsciència ètnica.

Per als pobles peninsulars que han entrat ja al període industrial, al període productiu, aquesta irrupció del personal pressupostos endins té una repercussió notòria. Aquests pobles productius són, precisament, els que paguen. I és natural que el proletariat burocràtic, supervivència d'una etapa depredatòria de la societat, senti impulsos atàvics a representar el seu paper essencial de *consumidor*.

Cal, doncs, que els contribuents se'n adonin. I cal que els Ministres i les Corts comprenguin que el país podria acceptar tots els sacrificis que calguessin per aconseguir una organització moderna de l'Estat, per assolir una eficàcia remuneradora en les funcions fonamentals del poder públic.

Voler, però, exigir al contribuent, és a dir, al país productor, nous sacrificis i feixucs esforços, no per a millorar l'utillatge social ni per a reorganitzar serveis i perfeccionar funcions, sinó per a satisfer els instints parasitaris de la burocràcia consumidora, constitueix, al moment actual del món, una imprudència temerària.

El país productor acceptaria tots els sacrificis necessaris per atendre les necessitats ineludibles d'un Estat modern. Però un Govern i uns partits que obliden sistemàticament totes les exigències, totes les atencions del foment, de la cultura i de la riquesa col·lectiva i capitulen tan sols davant les cobejances depredatòries del personal, no tenen l'autoritat moral que cal per a imposar sacrificis com els que representen les reformes tributàries del senyor Bergamín.

Constitueix una malaltia crònica de la política madrilenya aquesta concepció dels pressupostos com a una llista civil de la classe mitja. Els pressupostos, però, haurien d'ésser la concreció xifrada d'un programa de govern, d'un pensament polític i social i d'una voluntat executiva. A Espanya, tothom ho sap, els pressupostos no són res d'això. Però hauria calgut, ara que són demanats al contribuent sacrificis tan extraordinaris, una mica de pudorosa honestetat que, si no constituís ja una esmena, permetés almenys concebre un inici de penediment i un anunci de rectificació.

Polítiques i Govern civil

ACTE A SANT SADURNI DE NOYA

Ajornada per al vinent diumenge l'acte de inauguració de la nova casa del Penedès l'inauguració de la Secció de Mutualitat de la Joventut Nacionalista, tenia preparada ja feia algun temps aquesta simpàtica entitat.

Entre altres personalitats, prendran part a la festa el president de la Diputació de Barcelona, En Joan Vallès i Pujals, els diputats per aquell districte N'Enric Rafols i Josep Nolla, l'ex-diputat i actual regidor de Barcelona N'Antoni Sansalvador, el regidor Josep Morera, En Josep Martí, En Lluís Valeri, i el diputat a Corts per Sant Feliu N'Antoni Miracle.

ELS CARNISSERS

Els carnisers que, com varem dir van anar al Govern civil a queixar-se que els abastidors els exigien un dipòsit de mil pessetes per animal, hi han tornat a dir que, com a represalies, els abastidors els han pujat el preu de la vedella, de 3'40 a 4'25 quilos, i el bou, de 2'90 a 3'25.

DISGUST

Entre la policia de Barcelona ha produït disgust la notícia que als policies de Madrid que van venir amb motiu del viatge del Rei — i que tan poca i mala feina van fer — se'ls concedeix una gratificació, mentre que al personal de Barcelona, que va portar el pes feixuc del servei, no se li dona res.

Les Idees i les Imatges

L'ATZAR I EL NACIONALISME

«Havem assenyalat, suara, el determinisme fonamental i el factor voluntat, cabdallissim, en les aspiracions i realitzacions nacionalistes. Un tercer factor important manca connotar encara: l'atzar».

«Força l'atzar a què et sigui favorable».

Aquesta frase de Goethe, que fa referència a l'individu, podria, potser, també, ésser aplicada a la col·lectivitat.

Tot nacionalisme ha de comptar prudençialment amb l'atzar.

Comptar amb l'atzar vol dir, positivament, fer-se'n seu, si no de bon grat, per força, com aconsella Goethe.

JOSEP MARIA JUNOY

Generalitat

CONCESSIO DE BEQUES PER A LA ESCOLA D'ESTIU

Es recorda, que el Consell de Pedagogia té ofertes dues beques per a altres tant alumnes, que continuïn els seus estudis a l'esmentada Escola. Les sol·licituds han de dirigir-se al president del Consell de Pedagogia, abans del dia 23 dels corrents. S'observa que aquestes dues beques són, a part de les que van oferir l'any passat les Associacions provincials de Mestres, i que aquest any es concediran per mitjà de la Federació.

REUNIO DEL CONSELL

Aquesta tarda s'ha reunit sota la presidència del senyor Escalas, president accidental, el Consell Permanent de la Mancomunitat.

L'actualitat social

LA COMISSIO MIXTA DEL TREBALL

En sessió celebrada, la Comissió Mixta del Treball en el Comerç, d'aquesta ciutat, va pendre, entre altres, els següents acords:

Donar-se per assabentada amb satisfacció, de la R. O. de 10 de maig últim, resolent sobre les condicions que han de reunir els vocals patrons i dependents dels Comitès Paritaris i de la Comissió Mixta.

Designar una ponència perquè estudiï la millor manera d'invertir en obres socials, tots els cabals recapitats per multes imposades per infraccions dels acords de la Comissió Mixta.

Continuar les gestions pendents amb l'Ajuntament, per tal de reglamentar la venda ambulants, de manera que no causi perjudici als comerciants, que segueixen l'horari acordat per la Comissió Mixta.

Passar a informe del Comitè Paritari del Grup primer, la qüestió referent a si els cobraders de Banca han d'ésser considerats com a dependents o com a mossos als efectes dels sous que han de percebre.

Acceptar la renúncia del càrrec de vocal patró suplent, presentada per don Antoni Rosich, sots-director de la 'Companyia' d'Assurances 'La Paternal'.

Informar al ministeri de Treball, Indústria i Comerç, amb referència a una instància del Foment de la Sabateria, Gremi de robes fetes i Societat de patrons barreters, en el sentit que no procedeix la formació d'un nou Comitè Paritari per estar representats els interessos dels sol·licitants en el Grup cinquè (Venda al detall).

Passar a la Delegació d'Hisenda, dues relacions de mals pagadors de multes per infraccions d'horari.

Concedir diverses autoritzacions a comerciants dedicats a la venda de llegums, cedides per a acollir-se a l'horari especial acordat per als establiments de tal mena.

Celebrar el dia 16 del vinent mes de juliol, les eleccions generals reglamentàries per a la renovació de la meitat dels vocals dels Comitès Paritaris i Comissió Mixta. Havent-se determinat per sorteig que en les vinentes eleccions, els Comitès Paritaris primer, tercer i cinquè, renovaran cinc vocals patrons i altres tants dependents amb llurs respectius suplents i els Comitès Paritaris segon, quart i sisè renovaran quatre vocals de cada mena i llurs suplents; i que els Co-

La Setmana de Lisboa

ELS MONARQUES

Prometèrem reflectir en aquesta «Setmana», l'actitud discordant de la major part dels que professen encara en el Portugal contemporani el credo monàrquic i legitimista. Si bé, quina oportunitat i quin interès podrà tenir per a nosaltres una qüestió que per a nosaltres portuguesos, està ja al marge de l'ordre del dia?

Simple i esquidada qüestió de rei, ara don Manuel, ex-sobirà, ara don Nuno, encara menor d'edat — aquell seguit i obeït pels monàrquics del «Correio da Manhã», aquest respectat pels integralistes en el seu orgue «A Monarquia», actualment en suspens — nosaltres hi veiem, en veritat, una política, sinó acéfala, almenys irrisòria.

El que és cert és que, després d'alguns temps de discordança sobre diversos punts de vista, Altres d'Ornelas, lloc-tinent de don Manuel, i Albert Monsaraz, Lluís Braga i Almada i Avranche, delegats integralistes, reunits en concili a la capital de França, a fi d'acordar una consagració definitiva d'un rei, ja sia don Manuel, ja sia don Nuno, fill de don Manuel i representat per la seva tia regent, dona Aldegundes, de seguida de la firma del «part» els integralistes digueren que havien estat enganysats i resolgueren per això suspendre «A Monarquia» i abstenir-se per temps indeterminat de tota i qualsevol política directa i immediata.

LA POLITICA DE PACIFICACIO

La política republicana segueix per sort donant senyals de que troba finalment un equilibri i una direcció. Compranguí que havíem arribat al punt extrem en que les passions, envorinades fins al possible, com afirma certa personalitat eminentment republicana, comencen a declinar, de desanimar-se, de deixar veure millor els contorns dels fets i l'essència de les idees.

Hi ha una cosa que repugna a la intelligència humana: és la noció de l'agroujament incessant de les condicions de vida, de la irritació constantment major i més violenta amb que s'enverina l'exercici, sagrat en circumstàncies normals, del dret d'opinar. Aquest nerviosisme, aquest fatisme, aquesta violència, no poden seguir creixent indefinidament. Cal tornar a una atmosfera més pura, a un ambient més tranquil.

Els esforços que el Govern està realitzant per a restablir la política republicana a una normalitat indispensable, fonamentada sobre els principis inviolables del poder civil, que cal assegurar que no són humilians, ni mai ho foren, per ningú.

EMPRESONAMENT D'OFICIALS

L'empresonament dels oficials complicats en el moviment del 19 d'octubre, efectuat per l'executiu, ha de considerar-se un acte en la «Setmana Nova» fou de:

S'han efectuat en aquesta darrera tempe empresonament: en massa de diversos oficials de l'exercit. El país necessita ésser il·lustrat sobre el motiu de tals fets. Una de dues: o el Govern sap de font certa que es preparava una nova revolució i quins eren els seus principals elements, i procedí llavors, en ús de les seves atribucions, de la seva funció més elemental, que és mantenir l'ordre legal, essent de lloar la seva energia i promptitud; o bé mana efectuar aquests empresonaments perquè arribà a darrera hora a una nova interpretació del moviment del 19 d'octubre, classificant-lo com una rebel·lió militar... Si és aquesta la veritable hipòtesi (i així sembla, segons les in-

formacions dels periòdics), l'acte del Govern exigeix la més indignada protesta de tots aquells que estimen la veritat dels fets i la pròpia dignitat del poder.

Si el moviment del 19 d'octubre fou una revolució triomfant... Però pot haver-hi a tal respecte dues opinions contradictòries? No ho sanciona el senyor president de la República, satisfent les reclamacions dels revolucionaris? No el sancionaren en certa manera els Governos que s'han succeït fins avui, i no és de fet a aquesta revolució triomfant que es deu l'existència de l'actual Parlament? Com s'admet, doncs, una nova consideració tan extemporània, i que sols pot filiar-se en una baixa política «ad odium» contra certes persones malvolament inquietes i revolucionàries a llur manera, infructuoses, il·les també, per llur esperit ventajati i atrabil·lari, del veritable ordre legal?

Els homes de «Setmana Nova», que protestaren contra el moviment del 19 d'octubre i han condemnat i continuen condemnant, com és sabut, i amb risc de la pròpia existència, totes les maquinacions revolucionàries, i això, no per llur amor al «statu quo», sinó per fidelitat al propi esperit de la Revolució, no podien deixar d'ajuntar llur protesta a tots els que estan estranyats de l'inesperat sobresalt de consciència dels governs i la violència de que són víctimes alguns oficials republicans. No és d'estranyar que el jutge al qual correspon aquesta qüestió, delegat de confiança de les famílies de les víctimes, reflecteix l'estat de consciència d'aquestes famílies, identificant el moviment del 19 d'octubre amb els crims de la nit trágica. Però que hi hagi governs que estiguin disposats a satisfer totes les resolucions i tots els capricis d'una justícia fonamentada en consideracions tan rudimentàries, és el que no pot deixar de causar la major estranyesa. La veritat és que cap home de bona fe pot identificar la revolució octubrista amb la taca de sang que sobre ella caigué.

No podem oblidar, avui, que la majoria dels oficials compromesos en el 19 d'octubre eren homes ben intencionats, republicans de llei, qüestionats de restaurar a Portugal el veritable règim republicà, encara que ignorants de les condicions necessàries per a tal transformació. Acusins-los d'impreparació, de lleugeresa, d'absoluta impotència política, d'indiscrета resistència contra totes les llicons d'experiència revolucionària; no els vulguim, però, confondre amb la turba desvariada que aquella nit enlloït el nom de Portugal.

Que ho contenguin les famílies de les víctimes; que ho confongui el delegat de les famílies de les víctimes; està en la lògica del sentiment; però que no ho confongui ningú més a Portugal, si volem mantenir-nos, per la nostra part, en la lògica de la raó. No és admissible que continuem tenint la febre del 19 d'octubre!

Aquesta és l'opinió dominant. Mentrestant, fins ara els tribunals militars a què està afecte el jutjament, no s'han pronunciat. Tot això que s'escampa fora dels raonaments intel·ligents i desapassionats, és, el no comprensible, almenys desproporcionat i inoportú. I fins és curiós d'observar que, aquest cas, que tant preocupava la major part dels esperits, com fa dies el «raïd» Portugal-Brasil, que està a punt d'ésser realitzat amb indisculable precisió, es troba, en veritat, fora dels objectius de les discussions, perquè un altre assumpte més alt s'alça. Es tracta de la debatuda gestió de Moçambic. En parlaré en la crònica pròxima.

mitès que renovin cinc vocals, elegiran dos representants de cada mena a la Comissió Mixta, i els que renovin quatre vocals, només elegiran un representant de cada mena en la dita Comissió.

Acceptant el veredict del Jurat nomenat per a fallar el concurs internacional obert per a premiar el millor treball sobre «Règim de pensins a la dependència mercantil», es procedirà a l'obrimet de les pliques que contenen els noms dels autors premiats en la conformitat feta pública per la premsa, acordant-se donar gran solemnitat a l'acte del repartiment de premis, en consideració a la importància del concurs i dels treballs premiats.

LA DEPENDENCIA

Per la Federació de Dependents de Catalunya, ha estat tramès al mini-

tre del Treball el següent despatx: «Federació Dependents Catalunya, representant més de quinze mil associats dependents, acut atentament a V. E., interessant-li denegació augment jornada treball que pretenen alguns comerciants. Inadmissible afirmació de no perjudicar dependents. Hem de recordar que l'horari actual acordat per Comissió Mixta del Treball en el Comerç, ja fou revisat a petició dels mateixos elements, i per indicació d'aquest ministeri, havent fet màximes concessions representació dependents. Pot V. E. informar-se que es tracta dels eters descontents que van protestar quan es va reduir la jornada de dotze i més hores, que protestaren quan la jornada mercantil, que només davant la violència van complir el descans dominical, que encara procuran burlar alguns.»

L'idioma matern en l'ensenyament primari a Bèlgica

Des passats, a l'Escola Municipal Baixeras, el professor belga M. Albert Sluys donà una notable conferència parlant de la manera com ha estat resolt a Bèlgica el problema de l'idioma matern en l'ensenyament primari.

M. Sluys, notable pedagog que milita entre els elements més avançats políticament de Bèlgica, exposava clarament en la conferència de l'Escola Baixeras la forma com els elements que ell representava consideraven que la millor manera de donar l'ensenyament primari era fer-ho en la llengua materna i que això mateix ho havia entès el rei dels belgues, qui ho declarava, al seu retorn de la guerra, en la ciutat de Brussel·les.

Per l'interès que aquestes notes poden tenir per a la nostra terra, donem taquígrafada la part de la conferència de M. Sluys, en què tracta aquest tema.

Després de parlar de la divisió de Bèlgica en pobles flamencs i pobles valons i de la subdivisió entre la regió dels valons i la regió alemanya i de parlar dels dialectes que es parlen a Bèlgica, fa la divisió entre les dues llengües: la flamenca i la francesa.

Diu:

«Ven's aquí la proporció dels elements de les dues llengües més importants. Descomptant els habitants que no parlen sinó l'alemany i que són en grup d'alguns milers solament. Actualment, segons el padró de 1920, seguint les dades donades pel cap del Gabinet de la Cambra de diputats, 2.833.334 belgues de més de dos anys (els infants de menys de dos anys són considerats com si encara no tinguessin llengua) que no parlen sinó el francès, que representa 40,3 %. Els no coneixen el flamenc ni coneixen l'alemany i no parlen sinó el francès. En contra d'això hi ha dintre la regió flamenca 3.220.860 habitants que no parlen sinó el flamenc, que no saben parlar el francès. Aquests són els països, els obrers, tota la gent en general. Hi ha, doncs, el 47,2 % que no parlen sinó el flamenc. Ja veuen que és una xifra més alta que aquella dels habitants que no saben parlar sinó el francès, i hi ha 871.000 habitants o sigui 12,5 % que parlen les dues llengües.

D'aquí l'error dels viatgers que arriben a Bèlgica i dintre totes les ciutats, en tots els hotels, en tots els restaurants i en sentir parlar el francès, pensen que el francès és la llengua de Bèlgica; després que hi ha 3.220.000 belgues que no saben ni un mot de francès.

Des del punt de vista de l'ensenyament aquesta situació imposa una modalitat molt especial.

Dins tota la regió flamenca, l'ensenyament del poble, l'ensenyament primari es dona en la llengua materna del poble, en flamenc. Durant un cert temps l'ensenyament s'havia donat en francès exclusivament. Per què? Perquè el 1830, en el moment de la formació de Bèlgica, l'Assemblea constituïent estava integrada per membres pertanyents a l'alta burgesia. Ells no havien pas estat elegits per sufragi universal, ells havien estat elegits per un sufragi molt restringit. Doncs després de llarg temps l'alta burgesia, a Bèlgica, en la regió flamenca, s'havia afiancesat; s'havia afiancesat per la dominància francesa, República, Consolat, Imperi, després del temps del duc de Bourgogne, de tal manera, que el terme mig de la cultura de l'alta burgesia s'havia fet exclusivament en francès. Aleshores, l'any 1830, com que el governament estava en mans d'aquesta alta burgesia i aquesta alta burgesia no representava pas la massa del poble, s'establí l'ensenyament escolar en francès exclusivament. Ells establiren també l'administració i la justícia en francès.

Però molt ràpidament les protestes es deixaren sentir dintre la part flamenca; una gran lluita s'emmaranyà per obtenir la igualtat de llengües; jo no vaig pas a dir-vos les etapes d'aquesta lluita. Però la igualtat ha estat obtinguda successivament per lleis especials.

Tot d'una, una llei sobre la igualtat de la llengua des del punt de vista administratiu; els municipis i les províncies d'aquell dia endavant decidiren de llur llengua administrativa i el Govern havia, des d'aquest

punt de vista administratiu, de publicar totes les seves actes en les dues llengües. Després una llei sobre l'ensenyament.

L'ensenyament primari s'ha de donar en la llengua materna de l'infant. Aquesta llengua materna es assignada al moment de la inscripció de l'infant, pel cap de família, que diu: «El meu infant vull que sigui ensenyat en llengua flamenca», o «en llengua francesa». Es ell qui ho decideix, és ell qui ho determina.

Després la llei ha estat estesa a la segona ensenyança. La segona ensenyança pública pels ateneus i per les escoles mitges. En tot el país flamenca la segona ensenyança s'ha de donar en llengua materna, però en cada ateneu hi ha una secció flamenca i una secció de llengua francesa si hi ha un nombre prou important d'alumnes. Per exemple, l'Ateneu d'Anvers. L'Ateneu d'Anvers és un Ateneu flamenc, però hi ha una secció de llengua francesa.

Hi ha també, entre la burgesia dels països flamencs, com us he dit ara mateix, un grup, més o menys nombros, que és de cultura francesa per tradició, per tradició de família, i que fa que el francès sigui fins a l'hora actual ensenyat principalment a la Universitat. Les Universitats belgues són Universitats d'Estat, els professors de les quals són nomenats pel ministre de Ciències i de les Arts; els seus són pagats per l'Estat. Però al costat d'aquestes Universitats n'hi ha d'altres de lliures. L'ensenyament és lliure per tot Bèlgica i en tots els graus. Els alumnes, l'any 1835, fundaren la Universitat de Lovaina, orientada en sentit catòlic. Aquesta Universitat, que tenia exclusivament la llengua francesa, després de tres anys ha desdoblant totes les classes del primer i després les del segon i més tard les del tercer curs, etc., de tal manera, que a l'hora present a la Universitat de Lovaina hi ha catòlics de llengua francesa en totes les facultats i n'hi ha de llengua flamenca. És a dir, la Universitat s'ha desdoblant en classes de llengua francesa i classes de llengua flamenca. Això és degut a la iniciativa de la Universitat de Lovaina, que és lliure d'obrar al seu albir.

La Universitat de Brussel·les també és una Universitat lliure. Ella fou creada, fundada l'any 1835, pels liberals, per l'acció liberal. Ella fou fundada amb les orientacions del lliure examen. Els professors han d'ensenyar seguint el lliure examen; totes les ciències hi són ensenyades lliures de tot dogmatisme, al revés del cas de la Universitat de Lovaina, que és una Universitat de fundació catòlica, apostòlica i romana. Tot l'ensenyament es dona a la Universitat de Brussel·les en francès. Ja ho veuen, tot i essent Brussel·les dintre la regió flamenca, i efectivament tots els pobles dels voltants parlen flamenc; però els 700.000 habitants que constitueixen la gran Brussel·les són en gran majoria afrancesats o bé són valons establerts a Brussel·les o són veis brussel·lonesos afrancesats per l'acció històrica, per un conjunt de forces socials que no m'entendré ara a analitzar.

N'hi ha prou de saber que dintre la regió flamenca, a Brussel·les hi ha una part ocupada per habitants que parlen el francès i per altres habitants que parlen el flamenc i la Universitat és de llengua francesa.

La justícia es fa en llengua materna. Tot acusat fa conèixer en quina llengua vol ésser interrogat i vol ésser defensat, i ell, ja sigui condemnat, ja sigui absolt, ho ha d'ésser en la llengua que ell ha triat. I això mateix passa dintre tot ordre de coses que pertanyen a l'Administració. Ja no queda altra cosa que la Universitat flamenca que encara no existeix. Però a les darreries de la guerra, immediatament després de l'armistici, el mes de novembre de l'any 1918, la Cambra de Diputats i el Senat es reuniren i el Rei es presentà per donar compte de la comanda que ell havia rebut el 4 d'agost de l'any 1914, quan partí al cap de l'exèrcit per a defensar la Nació. Era la primera vegada que ell retornava a Brussel·les després de quatre anys, durant els quals ell no havia abandonat mai l'exèrcit i havia anat sempre al davant de les tropes. És l'únic cap d'Estat que es trobà en aquesta situació durant la guerra. Ell reté, doncs, compte de la missió que li havia estat encomanada, i després parlant

dels problemes de la política creats per la guerra i per la pau — car la pau també crea problemes molt grans — digué: «Els flamencs tenen el dret de rebre les classes de la primera i de la segona ensenyança general, especial, industrial, professional en llengua materna, en flamenc.» «Hi haurà una Universitat flamenca.» Aquesta és la indicació que ell féu en nom del Gabinet de concentració i que és el que s'ha fet durant aquests tres anys. S'ha nomenat una comissió; les comissions, vosaltres ho sabeu bé, retarden les solucions, però actualment, aquest any mateix, és gairebé cert que la qüestió serà resolta i que hi haurà una Universitat flamenca, perquè en la frontera lingüística el de la qüestió lingüística. Hi ha de moment dificultats d'aplicació en les localitats veïnes de la frontera lingüística i a Brussel·les i també dins les grans ciutats de la regió flamenca, penllut en la frontera lingüística hi ha una barreja de població flamenca i francesa i en les grans ciutats de la regió flamenca hi ha una burgesia afrancesada. Però tot això es resoldrà amb tacte i també amb moltes discussions — és aquest un tema excel·lent per les discussions dels periodistes — i de seguida que la solució sigui completa, no ens trobarem ja més afectats per la qüestió de la llengua, que entrebancava el progrés social, car el progrés social està en el respecte de la llengua o de les llengües i exigeix que l'ensenyament del poble sigui totalment donat en llengua materna i que la llengua de relació, la llengua que segueix en importància la llengua materna, sigui donada després.

Les infermeres de la Mancomunitat

Les alumnes de l'Escola d'Infermeres-Auxiliars de Medicina de la Mancomunitat de Catalunya, acompanyades de llur professor doctor Pijoan, van visitar l'Hospital Francès i institucions benèfiques anexas, essent amablement rebudes per la senyoreta Déouché i pel personal facultatiu de la casa.

Tingueren ocasió d'admirar la bella disposició adoptada en els diferents departaments de l'hospital, el servei quirúrgic, en la qual s'ha d'operacions ha volgut que li fos recentment practicada una greu intervenció el mateix operador de l'Hospital, doctor Boselli.

Visitaren la completa instal·lació de diatèmia i radioteràpia que acaba de muntar-se i seguidament foren acompanyades a l'Escola-Sanatori que la mateixa institució manté, i on s'allotgen prop d'un centenar de nens, situada a la part alta del Guinardó.

Sortiren molt complagudes de la seva visita i el doctor Pijoan, en nom de tots, va felicitar caloràment la senyoreta Déouché, la directora, i el doctor Vilari, per l'admirable disposició tècnica de l'Hospital, així com per l'aire afalagador que li dona el sens fi de flors que arreu i al costat dels malalts es veien.

Per l'ensenyament català

Darrament, amb destí al IX Concurs Nacional d'Història de Catalunya, s'han rebut donatius de Ramon Puncernau, Josep Grau i Sabat, Cos Medie, Societat Americana, Joan Roure, Col·legi d'Advocats, Acadèmia de Belles Arts, Centre Excursionista de Sabadell, Centre de Dependents, Centre Excursionista del Vallès, J. Martí, Societat Els Lluïsos i Auxiliar Industrial Tèxtil, els quals han estat agrats.

A les oficines de la Protectora han començat de rebre's donatius per a les colònies escolars que, com cada any, està organitzant.

Fins ara s'han rebut donatius per a les despeses de tres infants, d'en Rafel Morató Sanest; per a les d'un dels senyors Manuel Folguera i Duran, En Lluís Guarro, En J. Ventosa i Roig, G. Sensat (fills), Pere Manén, Joan Quer, En Josep Déu i Majó, En Josep Déu i Pausas i En Francesc Cambó, de Barcelona; N'Emili Badie-la i N'Emili Soler, de Terrassa. Demés, altres donatius en metàl·lic de Na Maria Parellada de Ferrer-Vidal, Na Glòria Bulbena de Salas, i d'En Joan Grau i Sabat, J. Grant i Sala, E. Puig i Carcereny, N'Albert Bastardas, En alme Sans i Josep Botey.

Continuen rebent-se donatius a les oficines de la Protectora, Canuda, 14, principal.

La Comissió d'Escorxadors i el problema de la carn

Es de tanta importància el proveïment de carn d'una ciutat com Barcelona que hem considerat interessant el demanar a don Bonaventura Plaça, president de la Comissió Municipal de Mercats i Escorxadors, una ampliació de les manifestacions que va fer en la darrera sessió consistorial. El senyor Plaça es disposa de seguida a complaure'ns perquè és d'un gran interès el que la ciutat de Barcelona tingui un perfecte coneixement de totes les dades i de totes les incidències que brollen en tramitar una tan complexa qüestió en la qual actuen quantiosos interessos contraposats els uns als altres.

El senyor Plaça comença dient-nos que era molt de doldre la desorientació que fins ara hi ha hagut a l'Ajuntament per al proveïment de carns a l'Escorxadors.

Comprova aquesta desorientació el fet que en un període de temps molt breu va pendre tres acords contradictoris: el de llibertat de matança, el de municipalització del servei a base dels carnisers, i darrerament el d'unificació de compres.

Aquesta desorientació es reflecteix en l'organització de les oficines municipals encarregades d'aquest servei. Jo sóc d'opinió que les oficines han d'ésser unides, per tre, seccions l'encarregada de la tramitació dels assumptes; la d'informació que va registrant totes les dades i antecedents que calen per al més perfecte coneixement de les qüestions que estan sotmeses al criteri de la Comissió; i una altra secció encarregada del treball pacient i acurat d'investigació per part del personal competent per assenyalar a la Comissió i a l'Ajuntament l'orientació convenient i descafellar els projectes que cregui més oportuns.

Res d'això té l'actual Negociat de Proveïments. Es tan sols una Comissió de tràmit i res més. És més sensible aquesta preterició en que es té tot el relatiu al proveïment de carns de Barcelona, perquè es tracta d'un problema de gran transcendència, no sols perquè ja ho és en si el proveïment d'una ciutat de prop d'un milió d'habitants, sinó també perquè són importants les quantitats que ingressa l'Ajuntament pel dit servei. L'any passat ingressà 127.224.916 pessetes.

El proveïment de Barcelona, en tota mena d'articles alimenticis, produeix a l'Ajuntament per consums 18.137.784 pessetes; per mercats, 2.436.940 pessetes; per escorxadors, 3.252.752 pessetes, o sia, en total, 23.827.476 pessetes.

Doncs bé, l'Ajuntament destina als capítols de despeses de personal dependent de la Comissió: per al Negociat de proveïments, 31.500 pessetes; per mercats, 665.432 pessetes, i per escorxadors, 1.346.200 pessetes, o sia en total, 2.043.132 pessetes.

Aquestes dades palesen la desproporció entre la recaptació que fa la Comissió d'Escorxadors i la insignificància de les quantitats que es destinen a personal i material indispensables per a complementar degudament la tasca que li és encomanada. És per això que entenem que el que cal fer és marcar definitivament una orientació a l'Ajuntament, reformar les oficines de la Comissió, completant-les en el sentit abans assenyalat, perquè, en tots moments, tingui les dades que li calen per a actuar.

Cal també dotar Barcelona d'un «utilitatge» modern de matança. L'actual escorxadors és una vergonya. Cal anar resoltament a la construcció d'un Escorxadors Industrial ultra-modern, que tingui, ben a la vora, llocs destinats a mercats de bestiar i llocs destinats a la utilització del «menu-dall», i aleshores es podria privar el que les triperies fossin escampades per l'interior de la ciutat, amb gran detriment de la salut pública.

Tot això és clar que suposa el fer despeses considerables, ja que els escorxadors avui són establiments d'extraordinària importància, però cal tenir en compte el que és una despesa remuneradora. El capital que s'hi esmerci pot ésser ràpidament amortitzat. També cal tenir en compte que amb la venda de les quatre illes de terreny que ocupa l'Escorxadors actual representen alguns milions de pessetes que podrien ajudar a la construcció.

El problema és interessantíssim en tots moments, però ho és molt més ara que estem en vigílies de la celebració de l'Exposició Universal de Barcelona. Si arriba aquesta data sense que s'hagin modernitzat els nostres escorxadors llavors seria

molt difícil el proveïment de Barcelona en aquells moments, i és per això que la Comissió entén que cal accelerar la solució del problema.

Actualment s'ha promogut un conflicte, i ens hem vist obligats a solucionar-lo d'una manera provisional i transitoria, concedint la llibertat de compra i matança. Confesso que no m'inspira cap confiança aquest règim de llibertat, i per això en sóc contrari, dissonant, en això, del parer d'alguns companys de Comissió, de bona part de la premsa, i una part de l'opinió pública, que s'han manifestat partidaris d'aquest sistema.

Jo considero que és absurd que un negoci que interessa a un milió d'habitants i en el qual s'hi esmercen quantitats tan considerables com les esmentades, es pugui deixar a l'arbitri de personalitats isolades. El crit de «campi qui pugui» és obligat en el moment d'una desfeita, però no en els de lluita.

Per a defensar l'interès col·lectiu cal una organització, i per això cregem que s'ha d'organitzar la compra del bestiar de tal manera que s'acosti, en el possible, el consumidor al productor, suprimint tot el que es pugui, els intermediaris. Ja estic convençut de que ara això no és possible, perquè en front nostre hi hem interèsos creats i molt forts i no és cosa fàcil anorrear-los.

Actualment l'organització de la compra del bestiar, a Barcelona, està plantejada així: entre el productor i el consumidor s'hi interposa el comissionista gallec (perfecta i solidament organitzat), els proveïdors i els carnisers. Tots ells amb una formidable organització, amb l'única finalitat de compra a preu baix i vendre car. És a dir, agarrar el productor i obligar el públic.

El productor s'ha preparat a la defensa organitzant associacions que, si bé avui no tenen tota l'eficàcia necessària, la tindran sens cap dubte ben aviat perquè en això treballen.

Contra la necessitat, que invoca, d'una organització en el règim de compres de bestiar bovi s'hi fan tres objeccions: El que abans no era necessari. És indubtable, però cal tenir en compte que des de l'any 1914 s'ha produït un gran trastorn en el món econòmic i s'ha produït una insuficiència de bestiar bovi que avui ja ningú discuteix.

Aquest trastorn l'han reconegut tots els Estats, intervenint en el règim dels lloguers, és a dir, posant limitacions al dret de propietat, cosa abans desconeguda i fins insospitada.

Es diu també que a l'estranger es practica el règim de llibertat, sense que es senti la necessitat d'una tutela per al consumidor. Però això no és cert. En les altres nacions d'Europa i Amèrica els interessos col·lectius dels consumidors estan defensats per organitzacions formidables com ho són les cooperatives de consum, algunes de les quals manegen capitals tan considerables que excedeixen als que manegen alguns Estats. El consumidor, doncs, està defensat. Aquí no la tenim aquesta organització i cal que ens la proporcionem.

A l'efecte la Comissió estudia un projecte que en línies generals, en la sessió de demà, dimecres, sotmetrà prèviament al Consistori.

Jo no sé quin serà el criteri de la majoria del Consistori barcelonès, però confio que, imposts de les consideracions esmentades, es faran càrrec de la necessitat que hi ha d'anar de pressa a establir un règim que freni la perturbació que s'ha produït al mercat de carns de Barcelona.

El senyor Plaça ens va dir que, com a idea preliminar per a assabentar-se de l'orientació empresa per la Comissió ja n'hi havia prou i que, segurament en la sessió de demà, a presentar el projecte, s'anirà descabellant la resolució del problema.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé transmetre'ns articles o notes suplicants, la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas) d'avaluar degudament els originals amb un segell o una firma: x x x x x

DARRERES INFORMACIONS

BARCELONA

Captures

La policia ha detingut un francès que es diu Artur Bredé o Breda i una dona també francesa, per dedicar-se a la tracta de blanques.

La dona, que de cognom es diu Parise i usa diversos noms, va i ve de París i Barcelona i aquí apareix domèsticada al carrer de Barba.

Sembla que quan el Bredé va ésser detingut va afectar gran indignació, assegurant que era una persona honorable i fins va amenaçar amb una intervenció del consell. Després va resultar que aquest honorable personatge està reclamat per un dels jutjats de París per haver assassinat un agent de policia.

Se sap que, de resultes d'aquestes detencions, la policia de Lió ha efectuat algunes detencions en aquella ciutat.

La matança a l'escorxador

Ahír, dia 12 de juny, a l'Escorxador, foren sacrificats 113 bous i 281 vedelles.

Avui, dia 13, s'hi han sacrificat 89 bous i 240 vedelles.

Detencions

Ha estat detinguda Antonia Martínez Parla, acusada d'haver sostret un moneder amb 190 pessetes, un anell i una cadena d'or a Maria Blasco Rosan, al domicili de la qual, carrer de

Barberà, 6, estava de minyona.

També ha estat detingut Josep Simó, acusat d'haver estat 18.000 pessetes al Banc London County.

PENINSULA

LES SESSIONS MATINALS

Madrid, 13, 2 tarda.

Avui s'han inaugurat al Congrés les sessions matinals i els diputats, com a novelat, han acudit a la Cambra amb l'objecte d'impressionar-se sobre aquest aspecte de la tasca parlamentària.

A les deu ja es trobava el comte de Bugallai al seu despatx del Congrés.

L'ha visitat el ministre de Finances i el president de la Comissió de pressupostos per a parlar del despatx de dictàmens per la Comissió.

El senyor Bugallai ha interessat de la Comissió que activi tot el que pugui la labor perquè hi hagi matèria de discussió.

El consell del president de la Cambra no era ociós perquè s'ha donat el curs cas de que la sessió matinal hauria pogut aixecar-se després d'una hora d'oberta, per manca de dictàmens.

En efecte, en mitja hora s'ha aprovat el pressupost de Finances i la part relativa a contribucions i rendes, únic extrem pendent.

I s'hauria aprovat també en altres trenta minuts si no s'hagués forçat alguns diputats a parlar, contestant a tots el senyor Bergamín, per a donar temps a què arribés l'hora reglamentària (una de la tarda) per a aixecar la sessió.

Però ni aquest propòsit s'ha obtingut perquè a un quart d'una ha hagut d'aixecar-se la sessió aprovant-se tot el que havia d'aprovar-se.

En abandonar el saló el ministre de Finances els periodistes l'han felicitat per la ràpida aprovació del seu pressupost.

Ja ho han vist — ha ratificat el senyor Bergamín — jo no trobo més que facilitats.

— I què es discuteix en l'ordre del dia d'aquesta tarda?

— Prou feina hi ha — ha contestat el ministre — perquè tenim en l'ordre del dia els projectes de cèdules, contraban i defraudacions i el del Banc de Barcelona.

Aquests projectes tenen per a mi importància, sobretot el de contraban i defraudacions, en el qual espero obtenir més rendiment que amb un tribut nou.

Pel demés, aquests projectes seran molt discutits ja que a tots ens interessa la persecució del frau.

— Després, tot anirà com una seda?

— Això, com una seda — ha contestat el ministre.

DE GOVERNACIO

El ministre de la Governació ha manifestat que havia despatxat amb

el Rei el seu company el de Finances.

— Pel que a mi es refereix — ha afegit — he posat a la firma un decret aprovant l'establiment d'una línia aèria de Vigo a Madrid per al transport de correspondència.

Un altre autoritzant la presentació d'un projecte de llei reformant un article del decret del senyor Bugallai pel qual es reorganitza la Direcció general d'Ordre Públic.

Alguns nomenaments en ascens d'escala d'inspector de sanitat com a conseqüència d'algunes jubilacions.

Dos decrets de concessió d'honors i un altre concedint la gran creu de Beneficència a un filàntrop asturià.

EL PRESIDENT DEL CONGRES

Acabada la sessió matinal el president del Congrés s'ha traslladat al seu despatx de la Cambra on ha parlat amb el ministre de la Governació sobre el debat del joc que havia de desenrotllar-se aquesta tarda.

També ha conferenciat amb el president el cap de la minoria democràtica senyor Villanueva.

Poc després el senyor Bugallai ha rebut els periodistes els quals han al·ludit a la rapidesa amb què s'havien aprovat els dictàmens de pressupostos.

— Sí — ha contestat el senyor Bugallai — ja han vist com s'ha desenrotllat això. Jo espero que tampoc demà o demà passat hi hagi grans coses que fer al matí, però quan vinguin els pressupostos de Guerra i Marina, Foment i Instrucció pública i Marroc, en els quals la discussió

serà detinguda, es justificarà la celebració de les sessions matinals.

Precisament això mateix li acaba de dir al senyor Villanueva que ha vingut a veure'm per dir-me si m'havia convençut, per l'ocorregut, que no eren necessàries aquestes sessions dobles.

Demés, quan acabi la discussió dels vots particulars presentats al projecte de cèdules, podrà aquesta figurar també en la sessió del matí.

Ha acabat manifestant que aquesta tarda començarà la discussió d'aquest projecte.

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

A dos quarts d'una ha arribat al Congrés el cap del Govern passant al despatx del senyor Bugallai, amb qui ha conversat sobre els debats.

Ha manifestat als periodistes que havia despatxat amb el Rei, sotmetent a la firma alguns decrets autoritzant al ministre de Foment per a lligar a les Corts un projecte modificant alguns articles de la llei de pesca i un altre per a modificar també la de flagells del camp.

Així mateix ha sotmès a la firma del Rei dos decrets de competència.

Des del Palau s'ha traslladat a la Presidència, on ha rebut la visita d'algunes comissions.

LA COMISSIO DE PRESSUPOSTOS

Com en dies anteriors, la comissió permanent de pressupostos del Congrés ha estat reunida avui matí i tarda, esmorçant a la Cambra.

En la deliberació del matí ha despatxat fins al capítol 13 del pressupost d'Instrucció pública.

EL BUFET DEL CONGRES

Avui, primer dia de sessions matinals, s'ha inaugurat al bufet del Congrés, el servei d'esmorzars econòmics per als diputats, al preu de quatre pessetes.

En la retonda s'havien preparat vuit taules de quatre llocs cada una i una altra llarga de 17 coberts, en la qual han esmorzat amb el senyor Bugallai la mesa de la Cambra i els ministres.

Pot dir-se que ha estat major el nombre de periodistes que han esmorzat al Congrés que el de diputats.

A tres quarts de dues han començat a menjar els interessats en inaugurar els esmorzars del senyor Bugallai.

Un dels comensals era el senyor Lerroux.

LES JUNTES INFORMATIVES

Al ministeri de la Guerra han facilitat una nota oficiosa negant que s'hagin reunit els presidents de les comissions informatives per a tractar de la qüestió palpitant d'actualitat, ni de cap altra, tota vegada que a partir del Reial Decret del 17 de gener últim reorganitzant aquests organismes, funcionen com a negociats corresponents a les seccions del ministeri de la Guerra, depenent per a tots els assumptes, dels respectius cap

de secció, i no tenen perquè reunir-se llurs presidents sense que així ho disposi la superioritat.

LA QÜESTIO DE TANGER

Tànger. — Els francesos han intentat repentinament anunciar un concurs per a executar les obres del port.

A això sempre s'han oposat els representants diplomàtics estrangers. Prescindint d'aquella oposició, els francesos han publicat l'anunci que apareix autoritzat per la comissió d'adjudicacions, demostrant així el gran desenfadament amb que actuen els francesos.

El degà dels diplomàtics, creient-lo com una burla, ha convocat una reunió per adoptar determinacions cions energiques.

CONGRES

Madrid, 13, 2 tarda.

A les deu i deu minuts del matí ha començat la sessió extraordinària.

Presideix el comte de Bugallai.

Al banc blau, el ministre de Finances.

Als escons, uns 50 diputats.

Les tribunes desertes.

Es posa a discussió el pressupost de Finances.

Sense debat es dona per discutida la totalitat.

El senyor SEANE defensa una esmena a l'article 10, que la Comissió accepta.

S'accepta també un vot particular del senyor Iradier.

S'aprova, en votació ordinària, el capítol primer.

En posar-se a discussió l'article segon, el senyor FOURNIER insisteix en la necessitat que la Mancomunitat Catalana rendeixi comptes al Tribunal de Comptes.

En cas contrari — diu — ha de desaparèixer tan alt Tribunal.

El senyor BERNAL, de la Comissió, recomana al senyor Fournier que lleixi anyalment les memòries del Tribunal de Comptes i en elles podrà veure com compleix degudament el seu comès el dit alt organisme.

El senyor FOURNIER rectifica breument i s'aproven, sense discussió, els capítols segon, tercer i quart.

El senyor LOIGORRY formula observacions al cinquè.

El senyor RUANO li contesta per la Comissió, i s'aproven aquest capítol i el sisè.

Sense discussió s'aproven tots els capítols restants del pressupost de Finances.

S'ha invertit en aquesta discussió d'aquest pressupost mitja hora.

Es posa a discussió la secció de despeses generals de les contribucions i rendes públiques.

El senyor CAMBO intervé breument per a demostrar, amb dades a la vista, que la quantia destinada a despeses de recaptació és insuficient.

Això demostra la falta de sinceritat amb què s'ha redactat el pressupost.

El senyor RUANO, per la Comissió, li contesta.

El senyor CAMBO rectifica, insistint en la seva anterior argumentació.

El ministre de FINANCES contesta explicant les deficiències assenyalades pel senyor Cambo, pel defectuós sistema de recaptació de les contribucions directes i servei de Rifes que no permet precisar la xifra de cobrament. Les xifres consignades al pressupost no són més que un càlcul.

De totes maneres, no ha d'inquietar a ningú que augmenti en la realitat la xifra consignada al pressupost, perquè això prova que ha augmentat la recaptació.

El senyor CAMBO no es dona per satisfet amb les explicacions del ministre i insisteix que el pressupost ha estat redactat amb falta de sinceritat.

Reconeix que no se li crearan dificultats de cap classe al ministre de Finances per la consignació de quantitats insuficients, perquè tots els crèdits són ampliables; per tem que el sistema demés de no ésser lleial sigui perillós.

El ministre de FINANCES rectifica també, insistint en la impossibilitat de fixar una quantitat de despeses de recaptació.

Sense discussió s'aproven els set primers capítols.

El senyor BERNAL formula observacions al vuitè.

E s' refereix a la lluita existent entre les obres associades i les no associades de la Companyia Arrendatària de Tabacs, i demana al senyor Bergamín benevolència per a les sindicades, a les quals la Companyia destina a llocs de càstic i les acomoda per insignificants motius.

El ministre de FINANCES li contesta recordant la seva intervenció com a ministre de la Governació en el conflicte esdevingut entre les cigarres.

Ja allavors demostrà el seu ferm propòsit de que hi hagués igualtat entre les associades i les no associades.

El senyor BERNAL rectifica.

El senyor FOURNIER troba exagerada la xifra de sis milions de pessetes que el Govern paga a la Companyia per efectes timbrats.

El senyor RUANO li contesta per la Comissió.

El senyor FOURNIER rectifica i s'aprova el capítol vuitè.

Així mateix s'aproven, sense discussió, el novè i següents fins al 21 inclús.

El senyor RODRIGUEZ YIGURI, de la Comissió, anuncia que, acordada en la sessió d'ahir la supressió del quadro d'eventualitats de la guàrdia civil, la Comissió accepta el criteri expressat ahír per la Cambra, i suprimeix també la xifra de 54.000 pessetes consignada al pressupost per al quadro anàleg d'eventualitats del cos de carabiners.

S'aprova el capítol 22.

Formulen observacions al capítol 23 els senyors FOURNIER i NOUGUES, contestant-los per la Comissió el senyor RUANO.

El senyor RIU intervé per a dir que la consignació de 30.000 pessetes per a la residència de l'Ordenació de la Banca privada han d'ésser els mateixos banquers els que les paguin.

El senyor CAMBO creu el contrari. Ha d'ésser l'Estat el que l'ha de pagar.

El ministre de FINANCES diu que com l'Ordenació bancària no té encara cabals ha estat precis que fos l'Estat el qui pagui aquesta consignació.

Queda aprovada la resta de la secció.

Queden aprovats definitivament els pressupostos de Governació, Finances i Despeses de les Contribucions i rendes públiques.

S'aixeca la sessió a un quart d'una.

Madrid, 13, 4'15 tarda.

La sessió de la tarda s'obre a les 3'40, sota la presidència del senyor Bugallai.

Al banc blau el cap del Govern i el ministre de la Governació.

S'aprova l'acta de la sessió anterior.

Precs i preguntes.

El senyor BENITEZ DE LUGO es lamenta de la lentitud amb que es resolien els expedients electorals i a l'efecte n'al·ludeix un d'Almendralejo.

El senyor GUERRA DEL RIO explica la seva anunciada interpellació sobre el joc a Espanya.

Madrid, 13, 5'15 tarda.

Es qüestiona el senyor Guerra del Rio de la gran tolerància llue a tot arreu tenen les autoritats que depenen del ministeri de la Governació, el que demostra que aquest ministre segueix la mateixa tàctica que els seus predecessors.

Es pren com a cobertora el fi benèfic, però moltes vegades no existeix aquest fi, sinó altres inconfessables.

S'exten en llargues consideracions sobre el que significa el joc en moltes ciutats i combat la tolerància de les autoritats governatives.

Compreu que no es pot culpar a l'actual ministre de tot el que ocorre, però ho serà que procuri posar remei a l'actual estat de coses.

Refereix alguns casos curiosos del que ocorre amb el joc, i entre altres diu que el Casino provincial de Logroño demana que se li autoritzi el joc perquè havia nomenat president honorari al president de l'Audència. Aquest es negà i el Casino acordà expulsar-lo.

Recorda que el joc està avui penat en el Codi, és fàcil on es faci, sense aquestes distincions que estableix el ministre de la Governació.

Refereix cassos relatius a Burgos, Logroño i altres punts, on s'ha tret del joc inclòs diner per a donar espleador a actes religiosos.

Parla del joc en l'Exèrcit i recorda

que a això han al·ludit els senyors Solano i marqués de la Viesca, el qual va arribar a dir aquí que ho considerava com una de les principals causes del desastre de Melilla.

Les Juntes de Defensa ha hagut d'intervenir-hi en 14 casos de acíxers militars que s'han deixat al tapet verd el diner de sagrades obligacions.

Censura aquestes institucions benèfiques, que prenent per model a l'Associació Matriense de Caritat, han anat extenent-se per totes les províncies i que són l'expressió de la màxima hipocrisia. Són intolerables, doncs no recapten tot el que procedeix del joc ni donen compte de tot el que reben.

Llegeix paraules del senyor García Molina, el qual afirma que ell no dona l'autorització per al joc, doncs això compet a les autoritats, que són les úniques que poden fer-ho.

Si el ministre no dona l'autorització, ni la donen les autoritats governatives, ni el president de l'Associació Matriense de Caritat, qui l'ha donada a les 23 cases de joc autoritzades que actuen a Madrid?

Cita el cas d'haver-se denegat l'autorització per a jugar a un senyor, perquè estava establert en lloc molt centric i al costat d'un cafè, però després se'l va tornar a cridar i se li va dir que si es mudava de lloc se l'autoritzaria, però havia de donar 12 bicicletes i una moto per a la policia i les hagut de donar. Se'l va advertir que no li importés el no tenir diner per a la nova instal·lació, doncs, com que l'autorització era segura podia fer un empenyist.

Una altra casa de joc que actua als afores de Madrid ha cercat l'empay d'un jutge municipal, i una altra casa que està enclavada en terrenys de l'Estat. Se l'ha amenaçat amb el deshaucí, però la influència del joc pot més, i almenys, mentre duri la temporada d'estiu, se seguirà jugant en aquest elegant restaurant.

SENAT

Madrid, 13, 4'15 tarda.

Presidida pel senyor Sánchez de Toca comença la sessió a les 3'45.

Al banc blau hi ha els ministres de Foment, Instrucció pública i Treball.

El ministre de FOMENT llegeix un projecte de llei assenyalant condicions i restriccions per a la pesca i caça, i un altre arribant a un acord amb l'Ajuntament de València per a la instal·lació de xapes de ferro de cap a cap de la carretera que condueix al port amb el fi de facilitar el trànsit rodat.

Precs i preguntes.

El senyor GIL I CASARES anuncia una interpellació sobre la necessitat de crear una Normal de Mestresses a Santiago.

El ministre d'INSTRUCCIO l'accepta per a quan designi la Mesa.

Ordre del dia.

S'aprova l'acta de la sessió anterior.

Es posa a discussió el dictamen de la Comissió permanent del treball referent al projecte de llei autoritzant el Govern per a procedir a la ratificació del projecte de conveni relatiu a l'atur forçós adoptat en la Conferència Internacional del Treball reunida a Washington el 29 d'octubre de 1919.

Es aprova sense discussió.

Igualment s'aprova el relatiu a la ratificació del projecte de conveni referent al treball de la dona abans i després del desllurament adoptat a la mateixa Conferència.

També s'aprova el referent a la concessió d'amnistia als desertors de vaixells mercants que cometieren el delicta en el període de temps comprès des del mes de maig de 1914 fins a la publicació de la present llei.

Es voten definitivament els projectes de llei concedint crèdits extraordinaris als pressupostos de distints ministeris aprovats a la sessió del divendres últim.

També es vota definitivament el projecte de llei fixant les forces navals per a l'any 1922.

Madrid, 13, 6'15 tarda.

Se suspèn la sessió, per a esperar que la Comissió ultimí dictàmens.

Es reprèn la sessió a dos quarts de sis.

El general MARINA, que ocupa la Presidència, manifesta que no hi ha possibilitat de donar lectura als dictàmens sobre els projectes tributaris, perquè la Comissió no ha terminat el seu treball.

S'assenyala ordre del dia per a demà i s'aixeca la sessió.

LES TERRES CATALANES

Les escoles de Vilovi d'Onyar

Se celebra amb solennitat a Vilovi d'Onyar la inauguració de les noves escoles que s'hi han construït.

Per assistir a la cerimònia sortiren d'aquesta capital el Rector de la Universitat, marquès de Carulla, i l'inspector don Manuel Ibars.

Des de Girona, els expedicionaris es traslladaren a Vilovi en automòbil, i en arribar a la població foren rebuts per l'alcalde, don Joan Corretger; el primer tinent d'alcalde, don Joan Negre; el segon tinent d'alcalde, don Josep Rovira; el síndic don Josep Cobarsí, els regidors don Angel Barrot, don Esteve Ricart, don Josep Pujades, don Joan Alsina, don Joan Carreras i el secretari de l'Ajuntament don Josep Pijem, el rector reverend Gil Rosell, el vicari reverend Joan Pujol, el rector de Salitja reverend Joan Fornís i el de Sant Dalmaí reverend Pera Planas, el jutge municipal don Joan Pelach, el jutge suplent don Josep Maria Pascual, el fiscal don Esteve Cobarsí Ribes, el comandant de lloc de la guàrdia civil don Jordi Riera, el caporal del Sometent don Lluís Sala, l'alcalde d'Aiguaviva senyor Vidal, els mestres de la població don Vidal Puigvert i donya Maria dels Àngels Castells, la mestressa de Sant Dalmaí donya Emília Hidalgo Chicote, la Junta Local d'Ensenyament primari formada per don Josep Madrenys, don Rosend Puigvert, don Vicens Trias, donya Pietat Pons i donya Victòria Serramilla, el metge don Alexandre Campillo i altres.

Organitzada la comitiva i després d'una visita a l'església parroquial, acompanyada per l'orquestra «L'Art Gironí», es traslladà al lloc conegut per «colòmbia del castell», on s'han aixecat les noves escoles.

El rector reverend Gil Rosell, assistit pels restants capellans, procedí a benedir l'edifici.

Les escoles que s'inauguraven han estat dirigides per l'arquitecte de Barcelona senyor Martorell i han estat construïdes en un any i mig pel contractista don Roderic Capell.

El propietari de la localitat don Josep Madrenys cedí els terrenys, i el cost de l'edifici, que puja a unes quaranta dues mil pessetes, ha estat pagat amb un emprèstic de 30.000 pessetes que emeté l'Ajuntament i la resta amb fons d'aquest.

Consta de dues magnífiques aules, capaces cada una per a vuitanta alumnes. Al centre s'hi ha deixat un espai per a construir la nova casa consistorial. L'edifici està de cara al carrer de Madrenys, havent l'Ajuntament acordat donar aquest nom a aquell carrer pel despendiment del donant. A la seva part posterior té una esplèndida galeria coberta, i després uns espaisos patis.

El nou edifici reuneix excepcionals condicions d'higiene, confort, ventilació i salubritat havent estat lloada l'esbelta de les seves línies.

Terminada la benedicció, les autoritats i personalitats es traslladaren a una de les aules, ocupant una estrada preparada a l'efecte.

Obert l'acte pel marquès de Carulla, el rector, reverend Gil Rosell, començà expressant la significació de l'acte que se celebrava i fent present les intimes relacions que han d'existir entre l'Església i l'escola.

Afirmà que la instrucció i la ciència han de germanar-se amb la pietat i terminà donant consells als pares i als professors.

Seguidament, el secretari de l'Ajuntament, don Josep Pijem, llegí una memòria ressenyant els treballs efectuats per a la construcció de la nova escola i dedicant un elogi al marquès de Carulla, al propietari senyor Madrenys i al diputat a Cortes pel districte, senyor Pla i Daniel, que tant han fet en pro de la consecució de la nova escola.

El secretari particular a Girona del senyor Pla i Daniel, don Estanislau Aragó, després d'enaltir eloqüentment l'acte que se celebrava i felicitar a aquell veïnat, llegí una afectuosa carta del senyor Pla i Daniel adherint-se i conferint-li la seva representació a la cerimònia, dolent-se moltíssim que per haver hagut d'absentar-se a Avila per a refer la seva salut es veïés precisat, contra els seus desigs, a no poder assistir-hi.

També llegí un telegrama que ac-

hava de rebre del senyor Pla i Daniel oferint aconseguir el material pedagògic necessari per a les noves escoles.

L'inspector cap d'ensenyament primari de Girona, senyor Torrens, felicità a Vilovi d'Onyar pel gran esforç realitzat, així com al senyor Madrenys i al diputat senyor Pla i Daniel.

Elogià complidament al marquès de Carulla pels seus desvelaments a favor de l'ensenyament.

S'estengué en consideracions sobre el que és l'educació i el que significa per a deduir que s'ha de condicionar en l'amor al poble.

Digué que si els pares es preocupessin tant de l'educació de llurs fills com de llurs negocis, altra seria la humanitat.

El delegat regi d'ensenyament primari de Girona senyor Gómez, després de felicitar l'Ajuntament i el veïnat de Vilovi, digué que l'esforç realitzat repercutiria al poble el dia de demà, però que per a això calia que no cessés l'entusiasme del veïnat.

Només d'aquesta manera, afegí, s'arribarà a aconseguir la pau i l'harmonia social.

Terminà manifestant que tots els pobles havien de tenir necessàriament església i escola, com a símbol de la fe i de la cultura.

L'inspector cap d'ensenyament primari del districte, senyor Ibars, començà recordant l'antigüitat local-escola de Vilovi i enaltí el que acabava de benedir-se, però digué que allò no era el suficient, sinó que calia fer examen de consciència i laborar totes, pares i mestres, a favor de l'educació del nen.

Feu un elogi dels mestres de Vilovi i terminà felicitant a tots i fent vot per que els resultats que s'obtinguin dels ensenyaments de la nova escola no puguin ésser més esplèndids.

L'alcalde de la població, don Joan Corretger, en breus paraules donà les gràcies a tots els que havien assistit a l'acte, contribuint al seu lliment, i féu grans elogis de la tasca que porta a terme el marquès de Carulla.

Tots els oradors foren aplaudits. En aixecant-se a parlar el Rector de la Universitat, marquès de Carulla, fou objecte d'una ovació.

Començà el Rector manifestant que al bé les seves ocupacions eren moltes i la seva salut estava un xic perjudicada, amb què assistia a l'acte i experimentava gran satisfacció en poder complir un deute cobrat.

Digué que inaugurar un edifici escolar era tan sols col·locar una primera pedra. Tenia, afegí, formos local i molt bons mestres i ara només faltava que vós altres, els pares dels alumnes, no perdés la vostra fe i els vostres entusiasmes i renunciéu gustos als jorns que els vostres fills poguessin guanyar-los en l'època destinada a anar a l'escola. La ganància, afegí, ja l'obtindevan després i amb augment.

Felicità al senyor Madrenys per la seva valuosa donació i els seus entusiasmes en pro de la cultura dels habitants de Vilovi.

Es dolgué de l'absència del diputat pel districte, senyor Pla i Daniel, que digué tanta devoció sent per tot el que suposa cultura del poble, confiant que de continuar com fins aleshores, l'entusiasta diputat arribaria a aconseguir que tinguin escola els divuit pobles del seu districte.

Felicità amb entusiasme a l'alcalde i al veïnat de Vilovi per l'esforç realitzat, i després de donar consells als alumnes, terminà el seu discurs fent vot perquè Vilovi contribuïxi amb la seva cultura a l'engrandiment de Catalunya.

Una salva d'aplaudiments coronà les últimes paraules del marquès de Carulla.

Terminat l'acte, es serví a les autoritats i invitats en una de les aules de l'escola un banquet.

El Rector i els seus acompanyants tornaren a Barcelona satisfets de l'acte al qual havien assistit.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIÓ, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

TARRAGONA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

Topada d'un tren i una màquina

Anit, a l'estació de Mora d'Ebre, toparen un tren de mercaderies i una màquina que estava fent maniobres. Van resultar ferits el maquinista i el conductor del tren. Demés van quedar totalment destrossats deu vagons. Com que aquests vagons obstruïren l'entrada en les vies primera i segona, va quedar paralitzada la circulació de trans a l'estació de Mora d'Ebre, obligant a fer trasbords als viatgers del ràpid i correu de Madrid, sortida de Barcelona.

L'expres de Madrid que té la seva arribada a les 9'23 del matí i el mixt que la té a la 1'27 de la tarda, tampoc podran sortir de Reus, tenint de trasbordar els viatgers a altres trens, per a continuar el seu viatge a Barcelona.

Una custòdia per a Tarragona

Ahí fou exposada al saló del tinent del Palau Arquebisbal, la magnífica custòdia de que un devot desconegut ha fet present per a la nostra Catedral Metropolitana.

Es tracta d'una magnífica obra d'art, projectada per l'il·lustre arquitecte don Bernardí Martorell, on no s'ha estalviat res, puix ha costat unes 400.000 pessetes.

La major part de la nostra societat distingida, ha desfilat contemplant aquesta obra d'art i religió.

Hom diu que no es sabrà el nom del generós donant fins que hagi mort.

Tarragona tindrà una altra joia artística per a ensenyar-la als turistes.

En termes de Tarragona han esdevingut dos casos estranys de fecunditat.

A la capital, l'esposa d'un dels recadors que efectuen el servei entre Barcelona i Tarragona ha donat llum amb tota felicitat a tres nens.

A la barrada marítima de Cambrils, una senyora ha tingut un part triple, seguint la mare i els tres petits admirablement.

Dissebia va arribar al nostre port el yacht «Atmann», propietat del baró de Rothschild, el qual hi viatja amb la seva família. Els viatgers s'han passejat pels nostres carrers, visitant alguns dels notables monuments artístics tarragonins.

Ahí van rependre el viatge.

Demà se celebraran a Constantí, solenns funerals en sufragi de les víctimes dels accidents de la cursa Trofeu Armangué.

Hi assistiran S. E. el senyor Cardenal Arquebisbe, els governadors civil i militar, l'alcalde i diversos regidors tarragonins.

A causa de les pluges s'ha esfondrat aquest matí una pared del Camp d'Espanya del Centre Republicà de Valls, agafant un obrer nomenat Carles de Fontcaldes, deixant-lo mort.

Al Teatre Apolo, de Valls, ha debutat la companyia de vers, dirigida per Fabia Mercader i Marta Vallès, els quals tenen quasi tot el repertori en català.

Està vacant la Secretaria de Vil·la, podent sol·licitar-se fins al dia 20.

LLEYDA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

En resum dels comptes de la vinguada de l'Orfeó Català, que estan exposats a l'Alcaldia, és com segueix: Entrada en metàl·lic, 15.833,50 pessetes.

Pagaments fets per la Comissió, 7.600'95 pessetes. Preu del tren especial, 6.100 pessetes. Manutenció, 900 pessetes. Total pagat, 14.600'95 pessetes, quedant un benefici de 1.232'55 pessetes.

Fins al dia 20 estarà obert el pagament dels sous del Magisteri del mes de maig.

A la Plaça de Catalunya, on totes les nits toca la banda del regiment d'Albuera, s'hi congrega nombre públic, havent-se convertit en passeig nocturn d'istiu la dita plaça i la part baixa de la Rambla d'Aragó.

El partit de futbol jugat entre l'Aguila F. C., de Barcelona, i el Jovenut, va acabar amb la victòria dels locals per 2 a 1.

GIRONA I GUALADA

(Conferència de les 9 de la nit)

El resultat del partit de futbol d'ahir entre el Martinec de Barcelona i la U. F. D. de Girona, ha estat de 3 a 2 a favor del primer.

En la visita feta a diversos pobles del districte de Torroella, pel senyor Puig de la Bellacasa, es palesa la simpatia pel diputat que el poble va elegir.

El saludeven molts amics i electors, i a totes les poblacions de districte, excepció de Verges, presidia les comissions l'alcalde respectiu.

A l'Escala, fou obsequiat amb un banquet a la fonda Sureda.

Va tornar a Barcelona complagutíssim de l'excursió, lamentant que no pogués anar a Torroella i altres pobles, on la rebuda hauria estat igualment entusiasta.

Mossèn Joan Llaure i Padrona, qui, durant quatre anys ha estat fruint la beca fundada per la Diputació, amb el nom de l'eminent historiador «Botet i Siso», ha acabat la carrera de Lletres, doctorant-se a la Universitat de Madrid, treient en totes les assignatures la nota d'excel·lents i en diverses, menció honorífica.

Dicen d'Aguilana, que la veïna Maria Ros ha denunciat que li han robat de casa seva, estant ella absent, 125 pessetes, 150 francs i diverses peces de roba, sospitant que ho ha fet una germana seva, resident a Perpinyà, la qual ha passat uns dies amb ella. Aquesta ha desmentit.

Ha fugit de la presó de La Bisbal, on complia condemna per haver furat una bicicleta, el xicot de 18 anys, Miquel Aramó.

Ha tornat de París el nostre bon amic, el doctor don Salvador Vives, director del Manicomí de la Mancomunitat a Salt, al qual havia anat a representar a Catalunya i Centenari de Balie i al Congrés d'Higiene Mental.

El doctor Vives fou convidat a parlar com a representant d'un país estranger, i ho féu en nom de Catalunya i la Mancomunitat.

Ahí fou inaugurada l'escola mixta de Vilovi.

Als Jocs Florals de Tassà de la Selva, ha guanyat la Flor Natural, el poeta empordanès, En Jaume Maurici, per la seva poesia «Cançons de les amigues», havent designat Reina de la Festa, a la distingida senyoreta Maria Figueras.

L'Orfeó «Germanor Empordanesa», ha estat designat per a interpretar la part coral de l'obra lírica catalana, que sobre costums del Rosselló, ha escrit el poeta Josep S. Pons, a la qual ha posat música al mestre Morera. L'obra serà estrenada aviat a Perpinyà.

SABADELL

S'ha celebrat amb gran solennitat, a la parròquia de Sant Feliu, la festa principal de l'Apostolat de l'Oració, predicant-hi l'il·lustre caputxí P. Miquel de Barcelona.

El diumenge, al matí, van marxar a Montserrat, en automòbil, moltsíssims pomellistes, amb l'objecte d'assistir a la festa dels Pomells de Jovenut, retornant a la nit, sense que s'hagués hagut de lamentar el més petit incident.

Els van acompanyar en aquesta excursió mossèn Cardona i altres conellers.

Ha mort el distingit jove Francesc Pascual Brujas, a l'edat d'onze anys, confortat amb els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica.

Era molt estimat de tots els que el tractaven pel seu excel·lent caràcter.

A la seva família els fem present, en aquests moments de dolor, el nostre més sentit condol, especialment al pare del difunt, el nostre bon amic en Francesc Pascual.

El penó de la processó del Corpus ha estat conferit al digne president del Consell de les Conferències de Sant Vicens de Paul, i president d'honor de l'Acadèmia Catòlica, doctor don Josep Mir i Marcat.

Donades les simpaties de què gaudix aquest prestigiós metge, és d'esperar que la processó d'enguany revestirà tots els caràcters d'una gran manifestació cristiana.

Fenòmen

A Igualada, el divendres darrer, a la nit, pogué observar-se un fenomen curiós. Tot el dia va ploure o bote i a barrals, aclarint-se el firmament cap al tard; però, cap a les deu de la nit, plovisqué un xic, asserenat-se després el firmament i brillant amb tota la seva esplendorosa la Lluna, i fou aleshores que en la corba blava del cel es dibuixà l'Arc de Sant Martí, distingint-se perfectament tots els colors, malgrat ésser de nit.

Foren molts els curiosos que contemplaven meravellats la bellesa d'aquell cel fosc.

La Sagarra

CAIAP. — Amb solennitat ha tingut lloc la benedicció de la bandera del Sometent d'aquesta vila, que ha estat apadrinada pel diputat a Cortes pel districte En Manuel Girona i la seva esposa donya Mercè Vilaverde, la qual, a causa de trobar-se indisposada, delegà la seva representació en la filla del caporal del Sometent.

En Manuel Girona arribà a les onze del matí, essent rebut a l'estació pel comandant general de Sometents don Plàcid Pereyra, les autoritats i somentents d'aquesta vila i als pobles veïns, una banda de música i gran concòrda de públic.

En manifestació presidida pel diputat a Cortes, general Pereyra i autoritats anaren a la casa de l'Ajuntament per a recollir la bandera la padrina i el seu seguit, format per les filles de l'alcalde, don Francesc Torres, i d'allí a l'església parroquial, procedint a la benedicció de la magnífica bandera al reverend senyor arxiprest, en un altar aixecat a la plaça del davant de la mateixa església, en la qual es recà una missa.

Després de la benedicció pronunciaren discursos al·lusius a l'acte el senyor arxiprest i el jove doctor Bertran, essent ambdós molt aplaudits.

Després, en els jardins de Casa Grau, hi hagué un banquet d'un centenar de coberts, que presidiren els padrins i el general Pereyra, pronunciant-se alguns brindis, que foren així mateix aplaudits.

MATARO

— La ira que cada any per Pasqua se celebra en aquesta ciutat, s'ha vist enganyar concorregudíssima, potser més que l'any passat. El nombre de firaires que hi ha concorregut és important i grossa ha estat també l'afluència de gent dels pobles veïns.

El temps ha romàs sempre sèc i calorós.

Durant aquests dies han actuat diferents companyies al Teatre Clavé Palace. El diumenge i dilluns molt concorregut donà diverses representacions la companyia de sarauela i opereta d'En Miquel Tejada, que dirigix el mestre Serra, essent molt aplaudits el bariton senyor Choman i la senyoreta Sagí Barba.

El dimarts a la tarda es posà en escena, per la companyia Calvo la sarauela «Marina», en català, i a la nit «La cançó del Olvido», «Cavalleria Rusticana» i el primer acte d'«El Pagaré Agul».

La nit del dimecres la companyia d'En Jaume Borràs representà «La Dolores» i «Zaragüeta».

La concurrència fou nombrosa a totes les representacions.

Durant el passat mes de maig es sacrificaren a l'Esclafador Municipal d'aquesta ciutat 2.510 bous, 215 vaques i bous, 133 cabres i cabrits i 361 porcs.

A l'Administració Municipal de Consums es recaptaren en total pessetes 12.263'93, la qual xifra, comparada amb la de la recaptació d'igual mes de l'any anterior, dona un augment de 1.135'30 pessetes.

Durant els dies de Pasqua l'Orfeó Mataroní efectuà una excursió artística a la ciutat d'Olot. El diumenge, després d'haver recorregut, de bon matí, les més pintoresques fonts dels voltants de la ciutat, cantaren, junt amb alguns clotsins, la Missa de la Mare de Déu de Núria, de mossèn Romeu, en la missa solenne que

celebraren els Pomells de Joventut a l'església de la PP. Escolapis. Al migdia donaren un concert al davant de les Cases Consistorials, essent obsequiats pel l'ajuntament amb una artística llacada. A la tarda, prengueren part a la vetllada dels Pomells de Joventut olotins, i a la nit donaren un concert a l'estatge de l'Orfeó Popular Olotí. El diàleg al matí visitaren el més important de la ciutat i en l'últim tren tornaren a Mataró.

— Ha estat confiat el penó de la processó del Corpus, de la parròquia major de Santa Maria a l'alcalde de R. O. N'Enric Arandó, al coronel del regiment d'artilleria don Ignasi Pons i al jutge de primera instància don Francesc Amatell.

— El de la processó que el diumenge següent sortirà de la parròquia de Sant Joan i Sant Josep, serà portat pel conegut industrial N'Albert Gnanck, al qual acompanyaran els senyors En Joaquim Coll i En Josep Recoder.

— Aquests dies de la E. de ha estat detingut un conegut cal·lígrafa que havia vingut a donar una passejada per la nostra ciutat.

— El dijous a la nit, darrer dia de la Fira, l'Acadèmia Musical Mariana obsequià els seus protectors amb un concert íntim al Foment Mataroní. La secció instrumental executà admirablement les peces «Danza holandesa», de C. Vila, l'«Adagio» de la «Sonata patètica» de Beethoven, «De l'Alba», «Fantasia» de J. Xiqués; la romanesca de Mendelssohn «Duetto», i «Pavana» de E. Luceña.

La senyoreta Martori aconseguí agradar el públic amb el cant de «La zingara», de Donizetti; «La missa primera», de Molera, i el vals «Parla d'Arduí», i la senyoreta Miró fou molt aplaudida en el cant de l'aria de Rigoletto «Caro nome», l'altre «Non fu sogno», de J. Lombardi, i la polca «Staccato», de Mulder. La secció coral executà el «Peregrin nostrum», de Ravanello, a tres veus, i la «Segnanilla del Corpus», de Slava, acompanyada de la secció instrumental.

BADALONA

Ha estat confiat el penó principal de la processó del Corpus al senyor Marsans Peix.

Seràn cordonistes l'alcalde i jutge municipal, representats pels senyors Caralt i Miralles.

La contribució

L'Arrendatària de la Recaptació de Contribucions ha format el següent itinerari per al cobrament de les contribucions i impostos corresponents a l'actual trimestre, en els pobles de les zones que a continuació es detallen; els dies que s'indiquen:

Zona d'Arenys de Mar.—Arenys de Mar, dies 13, 14 i 15 de juny; Camplí, dia 13.

Zona d'Igualada.—Masquefa, dies 11 i 12 de juny; Piera, dies 13, 14 i 15; Sant Martí de Tous, dies 15 i 16; Vilanova del Camí, dia 16.

Zona de Manresa.—Avinyó, dies 14 i 15 de juny; Castellví, dies 12 i 13; Santa Maria d'Oló, dies 12 i 13; Rocafort i Vilumara, dies 15 i 17; Sabadell, dies 12, 13 i 14.

Zona de Vic.—Balenya, dia 12 de juny; Roda Masies, dia 12; Tona, dia 12; Torrelló de Sant Pere, dia 14; Torrelló de Masies, dia 14.

Segrià

PONS. — Les gestions del senyor Aunós.

Crec un deure de justícia donar a conèixer alguns dels treballs del nostre zelós diputat, que afecten especialment a aquesta comarca.

Tenim moltes afides que tan aviat com s'aprovin els pressupostos, s'anunciarà la subhasta del pont sobre el Llobregós, que és l'única dels governs que han anat succeint-se des l'any 1907 ençà.

Els aiguats d'aquell any s'emportaren el magnífic pont de pedra sobre el Llobregós, a un quilòmetre d'aquesta vila, i malgrat tractar-se d'una via de tan vital interès com la que uneix l'alta muntanya de Lleyda, ribera de la Seu i part de Cardenera amb la seva capital, el pont no s'ha construït, fent-se des d'aquella data ponts provisionals, que les fluïdes ordinàries van arrossegant.

Ara mateix dos dies s'han de pujar ordinàries, han tornat a fer cura al pont de cartró que ens acostuma a regular.

Als quinze anys de desaparègut el pont, aquest Estat que sap cobrir-se amb molta puntualitat les con-

tribucions, no ha pogut reedificar-lo i no és pas que hagin de travessar l'Ebre o el Mississipi, perquè es tracta d'una riera insignificant.

I aquesta gent vol anar a «civilitzar» el Marroc!

Si Abdel-Krim donés una volta per aquestes carreteres infernals, i hagués de passar a qual els rius, per manca de ponts, em sembla que costaria una mica de deixar-se convèncer pel brillant programa d'obres públiques que diuen que aneïn a emprendre al Marroc.

Sembla que, per fi, el senyor Aunós posarà terme a aquesta vergonya, i tornarem a tenir pont sobre el Llobregós.

També sabem que té enfilada bona tasca per aconseguir la subhasta del primer troc de carretera de Folguera a Jorba, com d'altres vies importants per aquest districte, tan abandonat fins avui.

Si bé jo crec que el districte és mereixedor d'abandonar en què se'l té, perquè és districte que es posa a la subhasta, i se l'emporta el qui en dona més diners, que van a parar a les butxaques de deu o dotze còctols, veritat és que camí real que viuen sobre el país.

El senyor Aunós és dels pocs a qui no han saquejat encara aquestes partides de l'adversitat segle XX, i per això treballa i es desfa per aquest districte, l'acta del qual va obtenir per l'article 29.

Endavant, amic Aunós; a les vostres brillants gestions pel pobre districte de Solsona hi ajuntem ara una brillantíssima tasca parlamentària que ens omple de satisfacció i orgull. Ennara que els pobles solen ésser ingrats i oblidadissos, no cessen en la noble tasca empresa.

— Les últimes pluges han vingut massa tard; si bé algunes tardaries encara en sortiran afavorides.

Costes de Garraf

SITGES. — El vicari mossèn Joan Ferramon, que per espai duns quatre anys, amb gran zel, tenia el seu càrrec la vicaria d'aquesta parròquia, que ara ha passat amb igual categoria a l'església del Sant Esperit, de Terrassa, havent de sortir d'aquesta vila va deixar escrit un bell llibre amb el títol de «Dolça Ofrena», en el qual ha posat una ben inspirada música el mestre de la capella senyor Torrens.

La dita composició ha estat cantada amb gran afinació durant el mes de maig pel cor de les Filles de Maria, en les funcions dedicades a la Verge.

— Ha estat designat per a portar el penó principal de la processó de Corpus el distingit amic don Ignasi Maria Canals Porta, essent cordonistes don Antoni Maria Canals Porta i don Salvador Soler Forment. Acompanyarà el dit penó la banda de música que dirigeix el mestre don Manuel Torrens.

Per a tal objecte s'han repartit unes elegants i ben impreses invitacions, escrites en pur català, que honoren en gran manera la casa Altés, de Barcelona.

També ha estat designat per a portar un altre penó, el molt estimat compatriota don Sebastià Martínez.

El nou Ajuntament, que presideix l'alcalde don Josep Planas Robert, s'ha pres amb gran interès el que la festa del Corpus resulti formosa i digna de la diada, com de molts anys no s'havia vist en aquesta xamona vila.

— Amb tot i la inseguretat del temps plujós, s'ha celebrat amb gran animació l'aplec de la Santíssima Trinitat.

— Al Casino del Prado Suburense, la diada de Corpus, a la nit, tindrà lloc un gran ball a benefici dels soldats fills de Sitges, que actualment encara es troben a terres africanes.

— La mala nova de la sobtada mort del reverent don Josep Bricullé Massó, prevere, rector de la nostra parròquia, va causar profund sentiment a tot el veïnat, pel molt que havia fet durant la seva estada en aquesta vila.

La Costa

ARGENTONA. — Els quatre Pomells de Joventut, constituïts en aquesta població celebraren una comunió general extraordinària, per a adherir-se a la magna festa dels 500 Pomells, que se celebrava el mateix dia a la muntanya de Montserrat, proclamant la Verge Bruna, patrona i consellera dels Pomells de Catalunya.

L'acte va revestir molta importància, assistint-hi la quasi totalitat dels pomellistes, lluint les damiselles la ja popular caputxeta blanca.

El conseller dels Pomells, abans d'acostarse a la sagrada taula, amb paraula vibrant i entusiàstica, feu

una plàtica recordant el què són els Pomells i el seu fi, i explicant, demés, la festa que se celebrava al Montserrat, ja que als ha estat impossible poder-hi tenir una representació.

— El dia de Corpus, a la tarda, se celebrà la tradicional processó, que sortirà de la nostra església parroquial i recorrerà els principals carrers de la població, havent estat confiat el penó principal als senyors Jaume Rigola, Joaquim Reniu i Julià Carbonell; el de Joves, als tres pomellistes Jaume Fontcuberta, Domènec Molist i Joan Cortés; el de senyores, a Na Maria Restoret de Güell, Joaquina Divi de Fort i Dolores Suarri d'Alina; el de Filles de Maria, a les damiselles Montserrat Pallarols, Antònia Roca i Margarida Tapias.

L'orquestra Ayats, de Granollers, durant el curs de la processó, tocarà belles composicions.

— L'esmentada orquestra, a la tarda, donarà un concert públic a la terrassa del Patronat Obrer de Sant Isidre.

— Rètels en català que hi ha en aquesta població:

Fusteria de Jaume Clavell Vergés, carrer de la Plaça, número 11. Aquest ja fa uns quants anys que es posa i és molt curiós, per ésser fet a mà sobre fusta.

Botiga de queviures i canalsaderia de Joan Fontcuberta, carrer de Carles Padrós, 22; aquesta casa, demés, té les factures, targetes i altres papers comercials en català, com també les paperines i papers d'empaquetatge.

La Joventut, de Domènec Coll, merceria i sabateria, Carles Padrós, 19.

Restauració d'Esteve, Abril (al cal Bacallà, carrer Comte Lavern.

Ignasi Costa, lampista, Carles Padrós, 10.

Segle Argentoni, de J. Rodon, Carles Padrós, 18.

Casa Cortà, pastisseria, Plaça de les Alzines.

Pla del Llobregat

SANT ANDREU DE LA BARÇA. — El Foment de Cultura de Sant Andreu de la Barça solemnitzarà la diada del Corpus amb les següents festes extraordinàries.

A les cinc de la tarda, processó solemne del Santíssim Sagrament, amb assistència de les autoritats locals, municipal i judicial, sometent, escoles nacionals i particulars, corporacions Marianes i restants associacions catòliques de la parròquia.

Durant el curs de la processó, la popular cobla Gathalonia tocarà el més escollit del seu repertori, cantant el cor parroquial i el de Filles de Maria els himnes litúrgics propis de l'acte davant de les tradicionals i artístiques capelles que molts devots es proposen alçar a la via pública.

A dos quarts de nou de la nit, a la sala d'actes del Foment de Cultura, donarà l'esmentada cobla Gathalonia una escollidíssima audició de sardanes, executant el més selecte del gènere.

Vallès

CALDES DE MONTBUY. — Ha estat distingit amb la comanda de portar el penó principal de la processó del Corpus Cristi, el diputat per la Mancomunitat de Catalunya En Santiago de Riba i d'Espanya, el qual ha nomenat cordonistes a En Ramon d'Alós i de Dou, secretari de l'Institut d'Estudis Catalans i a En Manuel Sanlleu i Girona, comte de Caldes de Montbuy.

Seràn portadors del talem els senyors En Francesc Sala Molas, En Joaquim Mas Tasi, En Raimon Pina Aguiló, En Salvador Codina Duran, En Josep Palà Soleras i En Ricard Foraster Homé.

— S'ha sentit molt en aquesta vila la mort del nostre distingit compatriota i il·lustre metge, N'Eduard Xalabarder, final fa poc a Barcelona.

El Corpus d'enguany

Havent-se acordat per la Unió Professional de Dependents i Empleats del Comerç assistir corporativament a la processó del Corpus, i essent oferit per a tal acte el penó de l'entitat al president de la Casa Social Catòlica, En J. A. Blanco, s'invita a tots els associats per a llur assistència, pregarant-los que al dit objecte es reuniran el dijous al domicili social (C/urta, 5, primer), a les quatre en punt de la tarda.

La Lliga Espiritual de Nostra Dona de Montserrat (parròquia de Sant Gerasi) convoca tots els seus socis a concórrer als actes que la Lliga Espiritual de la ciutat celebra el vinent dijous, solemnitzat el Corpus,

i a aquest fi prega que assisteixin a la missa de Comunió, que tindrà lloc a dos quarts de vuit, a la capella de Santa Eulàlia, de la nostra Santa Seu, en la qual serà benedicte la Senyera.

Així mateix hauran de reunir-se a l'altar de Sant Jordi de la Catedral a dos quarts de cinc en punt de la tarda, per a assistir a la solemne processó, acompanyant la Divina Majestat pels carrers.

La processó del Corpus farà el següent curs:

Sortida de la Catedral, Santa Lúcia, Plaça Nova, Portal de l'Àngel, Plaça de Catalunya, Rambles, carrer Fernando, Plaça de la Constitució, carrer del Bisbe, Santa Lluïa i entrada solemne al temple.

Al Palau del Bisbe han deixat una nota per a la premsa, per la qual es recomana al públic d'abstenir-se d'aplaudir i victorejar durant la processó. Els fidels, en aquella manifestació Eucarística, no han de fer altra cosa que retre homenatge amb la deguda compostura i humilitat al Santíssim Sagrament.

Tribunals

LA CAUSA PER L'ATEMPTAT AL SENYOR ALBAREDA

Abir al matí començà a la Secció III la vista de la causa per atemptat al senyor Albareda, gerent de l'Hotel Continental, i aillavors president del Gremi d'Hotelers. Segons l'acusació fiscal, els delictes Unió li trameteren anònims amenaçadors i es proposaven matar-lo, perquè els feia la contra, i el matí del 26 de novembre de 1920 un grup format per Vicens Cervera Miralles, Joan Francese Garcia i Manuel Soler Coll, l'esperaven al carrer de la Petxina, per on passava per a anar al mercat. El Garcia li donà una punyalada, fent-lo caure a terra, on el tornà a punxar.

Alguns transeünts escometeren als agressors, els quals fugiren disparant, originant-se una collisió en la qual foren ferits el Cervera i el Garcia, alguns transeünts i el guardià de seguretat Sebastià Martín, aquest d'últim disparat pel Garcia.

El fiscal sol·licita per al Garcia sis anys i un dia de prescripció major, per ésser menor d'edat, per al Cervera, i el Soler, 12 anys i un dia de cadena temporal. Per les lesions sol·licita quatre mesos d'arrest major i 250 pessetes de multa per al Garcia.

Reis delictes de dispar, sol·licita un any, 8 mesos i 21 dies de prescripció correccional per al Cervera i 3 mesos i 11 dies d'arrest major per al Garcia. També sol·licita 130 pessetes d'indemnització per al senyor Albareda i altres per al guardià Martín.

A aquesta vista hi ha assistit molt públic i l'autoritat havia pres moltes precaucions.

Després de les declaracions dels processats, que han negat tota participació en el fet, quedà suspesa la vista fins avui.

Els testimonis, que són els que resultaren ferits, els guardies de Seguretat i altre, que passaven, no reconeixen els processats com a autors de l'atemptat. Un agent de policia diu que els processats confessaren a la Delegació ésser els autors del fet.

Avui ha continuat la vista de la causa per atemptat contra el senyor Albareda.

Han informat el fiscal i els defensors senyors Fernández Boixader i Serrano Batanero, sostenint l'un la culpabilitat i els altres l'innocència.

El president ha cridat a l'ordre reiteradament al senyor Serrano per extralimitació de paraula i de concepte, culpabilitat i els altres la culpabilitat, essent absolts els tres processats.

L'ATEMPTAT DEL CARRER DE MIGUEL ANGEL

Aquest matí s'ha vist a la Secció segona la causa per atemptat del carrer de Miguel Angel.

Segons l'acusació fiscal, el processat Antoni Caralt Rosendo es presentà el dia 4 de juny de 1921 a la fundició que al carrer de Miguel Angel té don Francesc Mestre, exigint pistoleta en mà, que el fill de l'amo li abonés 114 pessetes que diu que devia a l'obrer Leandre Anglada. En sems, el Caralt portava un escrit de la secció de fundidors del Sindicat del ram.

El fill del senyor Mestre, calà al Caralt i el feu passar al despatx del seu pare, al qual, després de reiterar

la petició feta, li engegà un tret, sense ferir-lo.

Els fills de l'agredit Manuel i Caralt s'abalançaren sobre el Caralt i el desarmaren sofrint lesions lleus. Atreta pel dispar, acudí una patrulla de guàrdia civil, que detingué al processat.

Els fills del senyor Mestre han acusat energicament el processat, ratificant-se en les declaracions anteriors.

El veredict ha estat de culpabilitat i el fiscal ha demanat sis anys de prescripció correccional pel delict d'amenaça i 10 anys i un dia de prescripció major per l'homicidi frustrat.

El defensor, que era el senyor Canovas, ha demanat que es rebuixi la pena a dos anys, quatre mesos i un dia per les amenaces i 8 anys per l'homicidi frustrat. La Sala ha imposat les penes de 4 anys, 2 mesos i un dia per l'un delict i 10 anys i un dia per l'altre.

Aquesta vista ha acabat a les tres, hora que hi havia encara bastant públic del nombre que havia assistit a les dues vistes per delictes de caràcter social.

ASSENYALAMENTS PER A DEMA

AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala I. — Recurs. Isidre Masó, de Guadalupe, contra J. P. Cens Electoral. — Recurs de Joan Duran i altres, de Sitges contra J. P. Cens Electoral. — Tarragona, Major quantia. L. Reguad contra E. Fabrega.

Sala II. — Lleyda, Major quantia. J. Bañeres contra M. Arqués.

AUDIENCIA PROVINCIAL

Secció I. — Audiència. Escandol públic. Processat A. M. — Estafa. Processat J. C. Secció III. — Hospital. Tinença d'útils per a robar. Processat J. G.

Vida religiosa

Avui, Sant Antoni de Pàdua i Santa Aquilina, verge. — Demà, Sants Basili, bisbe i doctor, i Rufi, màrtir, i Santa Digna, verge.

Quaranta hores: Demà, a l'església parroquial de Nostra Dona de Betlem. Hores d'exposició: De dos quarts de sis del matí a les vuit de la tarda.

La missa de demà: Sant Basili, bisbe i confessor, color blanc.

Cort de Maria: Demà, Nostra Dona dels Dolors, a Sant Cugat. Vetlla en Sufragi de les Animes del Purgatori: Avui, Torn de Maria Auxiliadora, a la seva capella, Escorial, 155, Gràcia. — Demà, Torn de Sant Rafael Arcàngel, a la mateixa capella.

Els esports

A SANT CELONI

El diumenge passat es va celebrar un partit amistós entre l'Arenys F. C. i l'Estadi Deportivo d'aquesta. Els equips foren alineats sota les ordres d'En Matas, que va estar molt encertat.

El resultat fou de dos a zero, a favor de l'equip local, entrats per En Massagué i En Draper.

L'equip guanyador estava constituït de la següent manera: Pou, Casti, Ripoll, Palaus, Colls, Fabregas, Biendicho, Domènec, Massagué, Draper i Aduarbau.

Està anunciada per al dia 25 la vetllada del Canet F. C.

L'homenatge a En Pau Claris

La Joventut Nacionalista Pau Claris, per assistir a la vetllada que en honor i homenatge a l'insigne patriota ha de celebrar-se demà al Saló de Cent, sortirà a dos quarts de deu de la nit de l'estatge social (Comte del Asalto, 16).

Per a dur el ramell al monument sortirà, juntament amb el Grup Femení de la dita entitat, el dijous, a les deu del matí.

Es prega als socis de la Joventut i socis del Grup que hi assisteixin, encara que no hagin rebut la invitació personal que a tots s'ha enviat.

Municipi

SERVEIS DE LA GUARDIA URBANA

Durant el mes de maig, 10 detencions per robatori; 1 per estafa; 11 per ferides, i 16 per ordre superior. Han acompanyat a dispensaris, Cases de Socors o Farmàcies, 233 persones; han recollit de la via pública, 11 nens i 10 noies; han acompanyat a la Comissaria de Pobres, 11 homes, 9 dones i 7 joves. Han ajudat a apagar quatre incendis.

Per infracció de les ordenances municipals han amonestat 168 persones, 4 tramvies, 26 cotxes, 124 cars, 118 automòbils, 120 bicicletes i 22 carretons.

ESTADÍSTIQUES DE L'INSTITUT DE TOCLOGIA

Tocologia: S'han auxiliat a 318 embarassades.

Puericultura: Lactància materna, a 66 criatures; lactància artificial o mixta, 107.

Ginecologia: Serveis a 15 malaltes. Laboratoris: 1.304 anàlisis.

S'han remès set mudades de roba a nens nadius, i dues més a nens desmamats; 122 pots de llet condensada; 79 paquets de productes alimentaris, i 4.789 litres de llet en 33.876 biberons.

Al restaurant de la Maternitat s'han servit 2.372 àpats a dones embarassades.

OBSEQUIS A EN GARDELL

La ponència organitzadora de l'homenatge al cap de la Secció d'Arbitris Indirectes don Antoni Gardell, posa en coneixement dels interessats que l'acte se celebrarà el dia 18 del corrent, al local de l'Associació, Consell de Cent, 263. A les cinc de la tarda se li lliurarà el pergamí i la medalla, i a dos quarts d'onze de la nit se celebrarà recepció i banquet.

L'AJUNTAMENT PAGA

Acordat per l'Alcalde el pagament de les factures aprovades pel Consistori amb anterioritat al 31 de desembre de 1921, l'Alcalde ha disposat de nou que siguin pagades les corresponents al primer trimestre del 1922, inferiors a 5.000 pessetes.

Els interessats poden passar per la Comptaduria municipal, on se'ls assignarà dia per al pagament.

AMPLIACIÓ DEL SERVEI DE NETEJA

La Comissió Central de l'Ajuntament ha acordat demanar consignació a Hisenda per a ampliar el servei de neteja pel que fa referència a Sarrià.

EL BASTÓ DE L'ALMIRALL NELSON

La Comissió Central de l'Ajuntament ha acordat passar a informe del director de l'Oficina d'Investigacions i Publicacions histórico-municipals una motió relativa a adquirir el bastó de comandament de l'almirall Nelson, perquè examinant la documentació acreditativa de l'autenticitat del dit bastó es vegi que no és apòcrifa.

HIGIENE

La Comissió Central de l'Ajuntament també s'ha ocupat d'una memòria tramessa pel cap de l'Institut d'Higiene referent a la reorganització i ampliació dels dits serveis.

SOL·LICITANT MILLORES

Acompanyat del regidor senyor Bremon ha visitat el cap dels serveis tècnics municipals el president de l'Associació de propietaris de la barriada de Santa Eulàlia de Vilapiscina, per a interessar la resolució de diverses millores per a la dita barriada.

VISITES

Ha complimentat l'alcalde el senyor Pérez Egea, membre del Comitè Executiu de la Fira de Mostres de Sant Sebastià, interessant que facilitin algunes dades relatives a les fires de mostres que se celebren a Barcelona; havent-li accedit el senyor alcalde.

També ha visitat, acompanyada del regidor senyor Nadal, la Junta de la Societat de Defensa de la barriada de Sant Gervasi, sol·licitant l'ajuda de l'Alcalde per als assumptes d'interès d'aquella barriada i al mateix temps felicitar-lo per haver-se aconseguit l'aprovació del pressupost de la decima, en el qual hi ha compreses moltes obres que interessaran a la barriada de referència.

ELS GEGANTS NOUS

Seguint el tradicional costum, demà, a les dotze en punt, sortiran de les Cases Consistorials els nous gegants de la ciutat, els quals s'han construït segons dibuix i projecte de l'artista don Adrià Gual.

ARRENDAMENT D'UN QUIOSC

S'ha celebrat la subhasta per a l'arrendament, pel terme de deu anys, del quiosc destinat a la venda de periòdics instal·lat a la Rambla de Sant Josep, davant del carrer de l'Hospital, havent-se adjudicat, provisionalment, a don Josep Palou per la quantitat de 474 pessetes mensuals.

El tipus de subhasta era el de 333'36 pessetes.

Fou presidida pel tinent d'alcalde senyor Vilaseca i autoritzada pel notari senyor Batllà.

APISONADORA MUNICIPAL

S'ha publicat al B. O. de la província l'anunci d'un concurs per adquirir una apisonadora automòbil amb classificadora, accionada per motor de gasolina, i d'un tractor, amb destinació als serveis de conservació de les vies públiques de la ciutat, sota el tipus de 40.917 pessetes.

El tipus de presentació de propostions acaba el 6 de juliol pròxim, les quals hauran d'ésser presentades al Negociat municipal d'Obres públi-

ques, on està de manifest el plec de condicions.

PRESENT ALS BOMBERS

A l'Alcalde s'han rebut 50 pessetes destinades al Montepiè del Cos de Bombers, tramessas pels germans Vilumara, agrats als bons serveis prestats per individus de l'esmentat Cos en l'incendi d'obregut al magatzem d'elaboració de sucre que posseïen al carrer de Mallorca.

Del Llenguadoc

La notable coral «Deodat de Séverac» comença d'expandir la seva obra benfactorsa pels encontorns de Tolosa.

Ha fet la seva primera sortida foras a Mazamet i Suresse, importants viatges, el primer, a 98 quilòmetres de Tolosa, on hi anà en dos magnífics automòbils, tota la secció d'homes, composta de 70 executants.

Els simpàtics cantaires aprofitaren la ruta per a deturar-se a Sant Feliu i portar una formosa tota de, l'ors naturals, formant les quatre barres, a la tomba on descansen les mortals despulls del genial Deodat de Séverac.

Allí foren rebuts per la distingida senyora mare del gran músic, per un seu nebot i altres familiars. El doctor Solà, junt amb el mestre Fontbernat i altres individus de la coral, saludaren amb tot respecte i consideració a tan distingides persones.

Seguidament, tots plegats, amb els choristes i tots els habitants de Sant Feliu, entraren al cementiri, i allí, davant la tomba del músic immortal, amb el Canigó al fons, allà d'enlla, fet un emocionant silenci, el doctor Solà llegí en català un formosíssim i sentidíssim parlament, del qual no podem resistir la temptació de transcriure'n els dos darrers paràgrafs:

«D'aquest mateix lloc va sentir Deodat el clam de la Catalunya renaixent. Els pastors de les nostres muntanyes sentiran amb les nostres veus el parlar de les sirenes de l'amar, i per nosaltres reviurà l'orgull de la nostra raça menyspreada! Enllaurem la nostra pensat.

Ornim de bat a bat els nostres cors, i els nostres cants, tot flamejant desvetllaran l'ànima endormiscada de la terra i del poble D'Oc!

Tot el següent se'n anà a la casa patral del plorat mestre, visitant plelament la seva cambra de treball, que la família guarda com un reliquiari, tal com ell el deixà.

Tots els choristes i comissionats foren delicadament atesos i obsequiats.

Abans de pendre comiat, la coral va cantar, davant la façana de can Deodat, una cançó popular del Llenguadoc, «Lo Boier», i un fragment de la gran cantata «El cant del Vallespir», de plorat mestre.

Inclt dir amb el sentiment emocional que tots deixarem aquell lloc per a seguir vers Mazamet. S'hi arribà a les dues de la tarda, i fou una entrada triomfal.

Allí, entre moltes altres personalitats, hi donaren la benvinguda els prestigiosos regionalistes Gastó Tournier, l'iniciador i organitzador de la excursió a Mazamet i el baró H. de Sant Blanquat, il·lustre personalitat de Tolosa, que s'havia avançat.

Després de ben dinar, a dos quarts de quatre, va donar començ al concert, anunciat com a clausura de les sessions artístiques de la Societat d'Amateurs de la Música, de Mazamet.

El programa tenia dues parts a càrrec de la coral i compost tot de cançons catalanes del Llenguadoc i del Bearn.

Foren bisades, en mig de sorolloses ovacions, «Els tres tambors», «A sol batent», «L'Empordà», del mestre Morera; «El mestre i la vidueta», harmonitzada per en Fontbernat, i aplaudides llargament: «El cant de la Senyera», «Les fulles seques», etc.

La segona part anà a càrrec de la eminent diva de l'Òpera Comica, de París, de «La Mounaie», de Brusselles, i del Capitol de Tolosa, Maritza de Heilsson.

L'èxit per aquesta eminent sopran fou extraordinari en les obres que cantà dels mestres Gounod, Schubert, Duparc i Fauré.

Acabat el concert, el poble, congregat a la plaça Major, demanà amb viva insistència que la coral cantés algunes cançons; l'incansable mestre Fontbernat empenyà la batuta, repetint «L'Empordà», «Lo Boier» i «Els tres tambors».

L'entusiasme es desbordà, però el temps apremiava, i al gran Liceu de Suresse, esperaven per un concert a la nit, així es que en mig d'una fràga ovació sortiren de Mazamet cap a Suresse.

En arribar, foren amablement rebuts pel director del gloriós l'Abat August amb la majoria dels professors.

En el mateix Liceu foren obsequiats amb un esplèndid sopar tots els choristes i acompanyants. Després de una gentilíssima salutació de l'abat director, el jove professor del Liceu, M. Brejeau, donà lectura a una formosa poesia, dedicada a En Deodat de Séverac, i declarant-se entusiasta deixeble de les seves doctrines de renaixement del Llenguadoc.

La «Fanfare» del Liceu, feu la passada pel poble, anunciant el concert. Aquest tingué lloc dintre del gran pati del sudit Liceu, i s'haguéren de tancar les portes, tanta era l'aglomeració de gent, puix no n'hi cabia més.

Com a Mazamet, fou un èxit complet i sorollos.

L'Ajuntament, després, obsequià amb refrescos tots els choristes.

Després d'una diada tan aprofitada en la qual es feu patria de veritat, es tornà a Tolosa, on s'arribà a dos quarts de quatre del matí.

Com a detall interessant, cal esmentar: que en entrar al cementiri de Sant Feliu hi ha el monument als morts a la guerra, obra genial d'En Guenot, amb una inscripció en català, la qual va demanar En Deodat de Séverac, al gran poeta nacional Llenguadocià, En Pere Bosch. Diu així:

LA GUERRA

Quan volgués la guerra a la guerra.
Són morts per nostra terra i per tota la terra.

A Sarze, quan la «fanfare» del Liceu es disposava a realitzar el tornavall, el bariton solista de la coral En Constant Serrano, entonat dalt d'un automòbil, i davant de l'Ajuntament, amb la placa curulla de gent, entonà amb la seva veu fresca i potent, «La Marsellesa» en català, essent frenèticament aplaudit.

Tot els simpàtics choristes, provençals, francesos, i catalans porten la típica barretina catalana, l'essent objecte de gran curiositat, per tal motiu, per tots els llocs i llogarets per on passaven; per cert que a Mazamet, sentirem dir en to de broma: En veure aquests gorros vermells, em creia que ja havien arribat els boixevistes.

Intencionadament havem deixat per l'últim fer l'elogi, tot i sabent que feríem la seva excessiva modestia, de l'il·lustre catedràtic de la Universitat de Tolosa, l'eminent històleg, doctor Solà. Ell és el president de la coral, l'ànima i el tot de la mateixa. Ell, de l'obra del renaixement del Llenguadoc, se n'ha fet un apostolat. És tot cor, tot noblesa, tot sentiment. És un vident i entusiasta amic de Catalunya. Es son bric dret en aquesta obra empresa pel intel·ligent mestre director de la coral, deixeble distingit d'En Deodat; En J. Fontbernat.

Al seu redós s'hi adoblen uns i altres, l'encoratgen amb llur simpatia, entre altres personalitats, com el rector de la Universitat, M. Cavalier, baró H. de Sant-Blanquat, el genial pintor Marcel Lenoir, mossenyor Breton, rector de l'Institut Catòlic, els doctors Boue, Levy, etc.

Tolosa està orgullosa de la coral Deodat de Séverac.

CANVIS DE L'ESTRANGER

Facilitats per la casa SULER I TORRA GERMANS, Rambla de l'Estudis, 13, i Bonsucess, 1.

PREUS DE COMPRA:

Bitllets:	Francesos, 55'50
	Anglesos, 28'30
	Italians, 31'50
	Belgues, 52'00
	Suïssos, 120'50
	Portuguesos, 0'40
	Alemanys, 2'00
	Austríacs, 0'07
	Holandesos, 2'25
	Russos, 0'00
	Grecs, 0'00
	Suecs, 1'45
	Noruecs, 1'00
	Dinamarques, 1'20
	Romania, 4'25
	Turquia, 0'00
	Estats Units, 6'25
	Canadà, 5'00
	Argentines, 2'25
	Uruguais, 4'90
	Xilens, 0'60
	Brasilers, 0'70
	Bolivians, 1'35
	Peruans, 1'50
	Paraguais, 0'10

Fulletó de LA VEU DE CATALUNYA

13 JUNY 1922

86

ELS DARRERS DIES DELS ROMANOV

per

Robert Wilton

marxa de Yurovsky. De color rossa, tenia uns trenta anys, i era petit i fort; els seus ulls eren bruns i el seu nas era petit i dret. No sé el seu nom. No sé on vivia ni d'on venia. Medvedev no em va dir res d'ella. En temps de Yurovsky les funcions religioses eren menys freqüents.

La conducta de les guardies sota el comandament de Yurovsky esdevingué molt pitjor. Faika Saonov, especialment, actuà amb molta incorrecció. No hi havia sinó una eixidera per a la família imperial, i a les parets immediates a l'alcúera Faika Saonov inserí tota mena de petalles lleugeres, que esdevien molt totes de lloc. També fou vist escrivint aquestes paraules a les parets properes a l'alcúera per Alexiev, qui feia la sentinella amb ell al pis superior. (Faika ocupava el lloc immediat a la cambra del Comandant.) Quan Alexiev acabà la seva

guardia ens ho explicà tot. Una volta Faika s'enfilà a la cleda que arribava molt a prop de les finestres de les cambres de l'emperador i començà de xisclar tota mena de cançons indegents.

Andreu Strekotin pintà dibuixos groguers a les parets dels baixos. Belomoin hi prengué part i reia i ensenyava Strekotin com dibuixar més indegents. (Jo vaig veure, personalment, com Strekotin dibuixava aquestes coses.)

Una vegada, quan jo passejava prop de la casa, vaig veure Anastàsia, la filla petita de l'emperador, tralant el cap per la finestra. Quan la sentinella de la guardia ho notà, en gegà un tret del seu fusell. La bala no va tocar-la i restà incrustada a la fusta del març de la finestra.

Totes aquestes coses foren sabudes per Yurovsky, però quan Medvedev donà compte del que havia fet Podkorytov (la sentinella), Yurovsky no contestà sinó: «No han de treure el cap per la finestra».

Com he dit abans, d'ençà que els letons s'uniren a les guardies, vivien als baixos de la casa d'Ipatiev, i nosaltres, els treballadors, forem traslladats a la casa del davant, que pertanyia a Popov o Obukov. En aquesta casa ocupàvem totes les cambres del pis superior; els baixos els ocupaven els llogaters.

Els treballadors de Ziokazov foren allotjats a les mateixes habitacions que nosaltres.

La darrera vegada que vaig veure la família imperial (llevada l'emperador) fou uns pocs dies abans que

caigués assassinada. Aquell dia tots ells, tret l'emperadriu, sortiren al jardí per a donar un tomb. Vaig veure l'emperador, el seu fill, i les seves filles Olga, Maria, Tatiana i Anastàsia; també hi havia el doctor, el mossò, el cuiner, la cambrera i el noi. Vaig notar que l'hereu dula una camisa i tenia un cinturó de cuir negre, ajustat al seu cinyell amb una petita sèrrela de metall. El vaig veure molt bé, per tal com la Gran Duquessa Olga el portà molt a prop del lloc on jo feia la sentinella. L'hereu era malalt i el noi empenyia la seva cadira de rodes. No us puc dir la data exacta que els vaig veure passejant pel jardí. Però no fou molts dies abans de la mort llur. L'assassinat fou comès la nit de dimarts a dimecres, però no recordo la data. Sé que varem rebre els nostres sous d'illurs; devia ésser, doncs, el 15 de juliol, comptant pel nou sistema. A les deu del matí del 16 de juliol, a l'endemà de rebre els nostres sous, jo feia la sentinella a la torratxa, prop de la Vosnesensky Prospekt, i el carreró de Vosnesensky. Egor Stolov, amb el qual jo vivia a la mateixa cambra, estava de guardia als baixos de la casa. Quan acabàrem la nostra guardia, anàrem tots dos a pendre begudes al número 85 del carrer de Vodochnaia.

Tornàrem a entrada de foc, car havíem de començar l'altra guardia a les cinc de la tarda. Medvedev va veure que havíem begut massa, i ens arrestà a la cambra del bany, situada al pati de la casa de Popov. Aviat ens varem quedar adormits, i

dormírem fins a les tres de la matinada. A les tres de la matinada forem deixondits per Medvedev, qui ens digué: «Lleveu-vos i seguimeu». Li varem demanar per què i a on, però no ens contestà sinó: «Us han ordiat; cal, doncs, que hi aneu». Estic segur que eren les tres de la matinada, perquè Stolov tenia un rellotge, i quan vaig mirar l'hora eren exactament les tres. Ens llevàrem immediatament i seguírem Medvedev, qui ens portà als baixos de la casa d'Ipatiev. Hi havia totes les guardies, llevades les que feien servei de sentinella. A la cambra hi havia un núvol de fum de pólvora, i un hom n'hi ensumava l'olor. A la cambra de darrera, amb la finestra barrada, vora del dipòsit, les parets i el trespòl eren foradats per les bales. A una paret hi havia un gran nombre de forats de bala, i a les altres també n'hi havia alguns. No hi havia a les parets senyals de balonades. Als llocs on a les parets i al trespòl hi havia senyals de bales, també hi havia sang, i un hom en veia esquitxos i taques a les parets i bassals al trespòl. Hi havia gotes i esquitxos de sang a les altres cambres per on haguérem de passar tornant al pati. Era notori que immediatament abans d'arribar-hi nosaltres, un grup nombrós de persones havien estat a treballar a la cambra amb la finestra barrada. Després d'haver vist aquestes coses, vaig començar de sotmetre a un interrogatori a Medvedev i a Strekotin. Tots dos digueren que pocs moments abans havien estat mortes a tres tota

la família imperial i les persones que vivien amb ella (llevat el noi).

Medvedev ens manà aleshores que netegéssim les cambres. Començàrem de rentar el trespòl, i esguèrem molts fregalls per a treure-hi totes les taques de sang. No us puc dir qui va dur els fregalls, i Medvedev manà també que portessin serradures. Fregàrem el trespòl amb aigua freda i serradures, que tolgueren les taques de sang, i en rentàrem la de les parets amb drapots mullats. Tots els treballadors prengueren part a la neteja, trets els qui feien les sentinelles. Uns quants individus netejaren la cambra on havia estat morta la família imperial. Entre ells hi vaig veure Medvedev i dos letons. Jo també vaig contribuir a la neteja d'aquesta cambra, i varem rentar la sang que hi havia al paviment del pati. No hi vaig trobar cap bala. No sé si altres individus en van trobar cap.

Quan Stolov i jo davallàrem als baixos de la casa, no hi trobàrem ningú, trets alguns letons. Medvedev i els nostres treballadors havien borbollat. Nikulin aleshores, segons ens digué Medvedev, era al pis de dalt, però la porta que menava als baixos de la casa era tancada per la part de dins.

No vaig veure-hi objectes d'or ni cap altra cosa de bon preu que haguessin estat recollits als cadàvers de les persones assassinades.

Però, he recordat tot d'una que, dimarts matí, quan jo feia la sentinella, vaig veure Yurovsky qui entrava a la casa a les vuit del matí. Un

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA
TELEGRAMS OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible	12.30	00.00	12.76			00.00
Futura:						
Juliol	12.07	12.58	12.53			00.00
Octubre	11.85	12.52	12.27			00.00
Gener	11.58	12.05	11.96			00.00
Març	11.44	11.95	11.82			00.00
Maig	11.30	N.	11.70			00.00

Alexandria	Obriment ahir	Obriment avui	Jumel	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futura						
Juliol			18.10	00.00	00.00	00.00
Nov.			18.60	00.00	00.00	00.00

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	22.85	00.00	00.00	00.00
Futura:				
Juliol	22.31	21.98	22.00	00.00
Octubre	22.22	21.80	21.80	00.00
Desembre	22.01	21.67	21.58	00.00
Gener	21.85	21.47	21.30	00.00
Març	21.73			00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	22.25			00.00
Futura:				
Juny	23.48			00.00
Juliol	23.48	00.00		00.00
Octubre	21.88	00.00		00.00
Desembre	21.52			00.00
Gener	21.30			00.00

Barcelona, 12 de juny de 1922.

Moviments del Port el dia 12

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor espanyol «Pacífico», de Tarragona, amb vi.
Vapor espanyol «Balear», de Mahó, amb càrrega general i 61 passatgers.
Vapor espanyol «Montseny», de Palamós, de trànsit.
Vapor espanyol «Maria Elena», de Tarragona, amb vi.
Vapor espanyol «Antonia», d'Oneglia, amb càrrega general i 14 passatgers.
Vapor espanyol «Aragón», de La Corunya, amb càrrega general i 142 passatgers.
Vapor espanyol «Jaume d'Urgell», de Las Palmas, amb fruita.
Vapor espanyol «Cabo Cullera», de Marsella, amb càrrega general i 14 passatgers.
Pailebot espanyol «Domingo Llorés», de Torrevella, amb sal.
Vapor danès «Atlantehaven», de Filadelfia, amb càrrega general.
Vapor anglès «Volsella», de València, amb benzina.
Yacht francès «Otmach», de l'Harvre, amb el seu equip.
Vapor anglès «Petrograd», de Grangetown, amb carbó.
Vapor noruec «Senator», de Liverpool, amb càrrega general.
Pailebot espanyol «Isabel Vanrell», de Palma, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Antonekka», de Castelló, amb càrrega general.
Vapor suec «Canadisa», d'Alacant, amb fusta.
Vapor espanyol «Rey Jaime I», de Palma, amb càrrega general i 119 passatgers.
Llagut espanyol «Agustín», de Gandia, amb hortalisses.
Vapor espanyol «Deva», de Sant Esteve de Pravia, amb carbó.
Vapor espanyol «Rita», de Huelva, amb càrrega general.
Vapor noruec «Rolf-Jarl», de Nàpols, amb càrrega general.
Vapor portuguès «Gaza», de Buenos Aires, amb càrrega general.

Vapor holandès «Bacchus», de Tarragona, amb càrrega general.

VAIXELLS DESPATXATS:

Vapor espanyol «Tintoré», amb càrrega general, cap a Melilla i escales.
Vapor espanyol «Maria Elena», amb càrrega general, cap a València.
Vapor italià «San Agostino», amb càrrega general i de trànsit, cap a Oporto i escales.
Vapor espanyol «Luís», amb el seu equip, cap a la mar.
Vapor espanyol «Santiago López», amb càrrega general, cap a Avilés.
Vapor espanyol «Tintoré», amb càrrega general, cap a Melilla i escales.
Vapor espanyol «A. Cola», amb càrrega general, cap a Gandia i escales.
Vapor espanyol «Canalejas», amb càrrega general, cap a València.
Vapor espanyol «Cabo Creux», amb càrrega general, cap a Bilbao i escales.
Vapor espanyol «Castilla», amb càrrega general, cap a Tunis.
Bergantí goleta italià «Maria Teresa», amb vi, cap a Oneglia.
Vapor espanyol «Balear», amb càrrega general, cap a Mahó.
Vapor espanyol «Montseny», amb càrrega general, cap a Melilla, via de Tarragona.
Vapor espanyol «Luís», amb el seu equip, cap a la mar.
Vapor espanyol «Rey Jaime I», amb càrrega general, cap a Palma.

Accidents marítims

Dantzig, 8. — El vapor danès «Polonia», entrant al port, topà amb el seu remolcador «Weichsel». El remolcador anà a fons, negant-se el maquinista. El tràfic no restà interromput.
Quebec, 8. — El vapor italià «Salina», en viatge de Barry a Montreal, ha encallat prop de Heath Point, Anticosti.
Lizard, 8. — El vapor anglès «Saint

Patrice», que havia sortit de la seva varada, davant de Mulvin Ledge, ha tornat a encallar, quedant en bona posició, fora dels corrents forts. Hi ha l'esperança de fer-lo surar el divendres o el dissabte.

Gibraltar, 8. — El vapor nord-americà «Manhattan Island», que havia arribat a Sant Miquel, amb foc, ha passat avui per l'estret cap a l'Est.

MERCAT DE PONS

Biat, a 25 pessetes els 55 quilos.
Ordí, de 18 a 20 pessetes els 50 quilos.
Cibada, a 15 pessetes els 50 quilos.
Morenc, a 20 pessetes els 50 quilos.
Llegums, a 30 pessetes els 50 quilos.
Faves, de 28 a 30 pessetes els 50 quilos.
Vi, a 40 pessetes la carga.
Oli, de 9 a 10 pessetes la quarta de quatre litres.
Pallarses, a 4 pessetes el parell.
Ous, a 2 pessetes la dotzena.

BIBLIOTECA LITERÀRIA

EL PREU DE L'AMOR

ARNOLD BENNETT
Traducció J. d'Albafior
(4 VOLUMS)

Preu 2'50 ptes. cada volum

Concerts

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

Associació de Música de Camera

Trio Cortot-Thibaud-Casals

Els dos concerts, darrers de curs, que l'esmentada associació ha celebrat la darrera setmana, han constituït dues manifestacions d'art excel·lent, el record de les quals serviran gelosos en la memòria durant llarg temps.

Els excel·lents artistes Cortot, Thibaud i Casals, en formar el Trio, que porta llur nom, han oblidat, podem dir, el prestigi que tenen guanyat individualment com a concertistes recitants, i en ajuntar llur col·laboració han retut a l'art dels grans mestres el tribut d'una admiració sincera, posant al servei d'ells els mèrits més alts de la perfecció assolida en el transcurs de la més brillant carrera d'artista. Consegut el talent individual de cada un dels tres, restem més admirats encara d'oïr-los plegats i amb una tan superior fusió, constituint el conjunt més sòlid, més perfecte, més refinat, que desitjarem pagui.

Les sonoritats dels tres instruments, admirablement foses, produïxen, ben cert, el més adorable encís per la varietat i riquesa de llurs efectes. Sense que predomini mai exageradament en el conjunt una part sobre les altres, els termes sorgeixen precisos i ben definits, el cant, expressiu; el ritme, ferm; i el diàleg establert entre el piano i la corda, si bé difereix en el timbre, un mateix esperit és el que el dicta.

D'aquesta compenetració absoluta dels artistes Cortot, Thibaud i Casals en deriva, doncs, la unitat d'estil, del tot indispensable en aquesta mena de conjunts; estil sobri, sense exageracions, però ple de vida, que fa l'execució fulgurant i lluminosa sempre. Assolida una perfecció tan gran, la materialitat de l'execució desapareix totalment, i és l'esperit pur de la música que percebem, no més, i fruïm en la plenitud d'un benestar quasi divinal. Heus aquí com arriba al cas, feliçment, de què la

tècnica esdevingui un mitjà i no pas una finalitat. Algunes vegades hem de trobar en el concert la compensació dels acrobatismes que massa sovint hem de sofrir! Calia fixar-se'n en el treball dels tres artistes imponentes; com tot sonava just i en el seu lloc, i com de tanta perfecció solament l'art se'n beneficiava! És amb aquest respecte que tots els músics professionals haurien d'actuar sempre.

Els tríos que els senyors Cortot, Thibaud i Casals interpretaren, foren el de Schubert, en «el bemboll», op. 99; el de Brahms, en «do menor», op. 101; el de Beethoven, en «el bemboll», op. 70, número 2; i el de Schumann, en «sol menor», op. 110. Demés, oïrem, en el primer concert, la sonata en «la» (dedicada a Kreutzer), per a piano i violí, de Beethoven, i en el segon concert, la sonata en «mi menor», per a piano i violoncel, de J. Brahms.

No tenim temps, ni disposem de l'espai necessari per a detallar les excel·lències que l'acabada execució de les obres esmentades feu ressorgir. Quina dicció tan delicada i expressiva la d'En Thibaud! Quanta noblesa en el sonar d'En Casals! La mestria d'En Cortot, qui podrà superar-la? El piano, polsat per aquest artista, ens dona una gama de matisos que multitud de pianistes desconeixen. Tan superior fou, doncs, la interpretació que comentem, que les mateixes obres que moltes vegades havíem oït ens apareixen completament noves. Algunes d'elles, d'una dificultat extrema, solament d'aquesta manera, gosaríem dir, s'han d'executar, si es vol respectar la memòria de l'autor i no es vol traïr el seu pensament.

La sala del Palau en aquestes memorables sessions es va veure totalment ocupada, i fent honor a la concurrència hem de dir que va regnar-hi el major silenci desbordant-se l'entusiasme al final de cada part, i en els fragments de major intensitat emotiva. En Casals i En Cortot, en la Sonata de Brahms, foren llargament ovacionats, i juntament amb En Thibaud, els va aclamar tot l'auditori, de peu dret, en terminar la resió de comiat.

Volem afegir, encara, el goig amb què es llegiren els estudis analítics de les obres anunciades, que es repa-

tiren amb els programes, i dels quals n'és autor el reputat mestre Vicens Maria de Gibert, formosa documentació que ve a enriquir la nostra naixent musicologia.

L'Associació de Música de Camera, com els mateixos concertistes, pot envanir-se d'un tan bell i solatant triomf. — S.

El Col·legi de Sant Jordi

Segons programa, aquest Col·legi celebrarà un festival infantil al teatre Romea, el vinent diumenge, a les deu del matí.

El dit programa consta de tres parts, totes elles ben variades i atractives.

A la primera hi ha cançons populars i escolars, intercalades de poesies recitades per diferents alumnes.

A la segona, es representarà un drama infantil en un acte i en vers, original del director En Flos i Calcat, que es titula «Qui mal fa...», el qual drama fou estrenat ahirs enre, obtenint un bon èxit per l'alta tendència educativa en totes les escenes.

La tercera part, essencialment patètica, consisteix d'un Concurs geogràfic comarcal de Catalunya, amb premis als alumnes guanyadors, oferits per algunes entitats nacionalistes i alguns particulars. Seguidament del Concurs, es representarà «Estatuària Vivent», figurant-hi En Rafael Casanova, recitant-se, a l'efecte, una poesia al·lusiva al martir de les nostres llibertats, escrita expressament per l'insigne Angel Guimerà. Acabarà el festival amb la marxa popular provençal, amb lletra patriòtica; original del director, titulada «Sempre avant!».

Tant els antics alumnes, amb llurs famílies, com les altres persones que desitgin assistir al dit festival, poden sol·licitar la corresponent tarja de convit en l'estatge del Col·legi (Casp, 43, principal), per tot el divendres, de les nou a la una del matí i de les tres a les set de la tarda.

L'Exposició del Moble

S'ha reunit el Comitè executiu de l'Exposició Internacional del Moble i Decoració d'interiors, sota la presidència del senyor Barbey, a les oficines de l'Exposició d'Indústries Elèctriques.

El Comitè va examinar detingudament el plànol del nou edifici que s'ha d'alcetar immediatament, en el Parc, destinat a estafar l'esmentada Exposició durant el mes de maig de l'any 1923, resultant, per tant, una superfície de 28.000 metres quadrats, disponibles per a la seva instal·lació.

S'ha disposat, en principi, la distribució de les instal·lacions corresponents a les tres seccions en que es dividirà l'Exposició, i que són:

Primera. Secció Retrospectiva, composta per una sèrie d'habitacions antigues autèntiques.

Segona. Secció d'habitacions modernes completes, que es formaran en el sentit que el seu enunciat indica, per les instal·lacions que efectuïn les cases nacionals i estrangeres que concorrin a l'Exposició.

Tercera. Secció de mobles especialitzats, utilitat d'oficina i indústries del moble, en la qual s'exposaran els múltiples productes que aquesta denominació comprèn, inclosos els que es refereix a la maquinària i als articles moderns propis per a la millor i més econòmica producció del moble.

Publicacions rebudes

«La Veu de l'Angel de la Guarda». El número corresponent al propòsit mes de maig publica un bellíssim sumari, molt adequat als petits llegidors que té aquesta revista, simpàtica, plena d'esperit cristià i patriòtic.

Pot adquirir-se aquesta revista al Foment de Pietat Catalana, carrer de Duran i Bas, núm. 11.

«Resena Eclesiàstica». Número corresponent als mesos de maig i juny del present any. Articles d'Eduard Cifra, Lluís Carreras, Galetà Soler, Fortià Solà, Manuel Mestre i Ricard Aragó.

«Bul·letí del Foment de Pietat Ca-

talana, número corresponent al mes de maig del present any.

«La Veu de l'Angel de la Guarda». Número corresponent al present mes de juny, amb platiques evangèliques, floretes de santedat, rondalles i altres notes adequades als infants.

«Catalunya Social». — El número 59, data de 10 de juny, publica el següent sumari:
«Cap a la guerra religiosa? (Editorial). — El quiosc. — El que passa, per J. — Els diners del joc, per R. Ruca. — La fariernitat de l'escorpi, per Verax. — Quan de l'esperit an fulg l'amor, per J. Olivera. — Comentarís: La força del mal exemple, per Maria Bonshoms. — La tirania dels Soviets. El que es veu a Rússia, per J. C. — L'estímul del treball, per Angel Grau. — D'act d'alla. — Noticiari.

Nota gràfica: Mal temps (dibut), per F. Badia.

«L'Acadèmia Calasància» publica, en el número corresponent al propòsit mes de maig, un sumari signat per Josep Maria Carcós, Albert Bartumeu, Antoni Campins, Rafael Oliver i altres literats i pedagogs prestigiosos.

«Bul·letí de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana». Número 5.

«Ibèrica». Revista dedicada al progrés de les ciències. En el seu número 430 publica el següent sumari:
«Telefonia rural en Guipúzcoa i Catalunya. — M. Ballesteros. — Conferències en la Universidad de Madrid. — Comes Tellechea, doctor honorari de la Universidad de Madrid. — Argentina. Divisió naval del litoral. — Nuevo mapa. — El transatlàntic «Majestic», antes «Bismarck». — Disposició para escapar las imágenes cinematográficas. — Aviones-escuela para el ejército italiano. — La reconstrucción de Opatu. — Causa de la catástrofe del dirigible «Roma». — Peces ciegos de la fauna africana. — Modo de distinguir las perlas japonesas cultivadas. — Estación sísmica del Japón. — Expedición polar. — El selenio y el radio en la germinación. — La crisis del diamante. — Los grandes túneles. I. María Fuster. — La navegación aérea entre España y la América del Sur. A. Margarit. — Bibliografía. — Temperatura extraordinaria y lluvias de abril.

Musicals

El constant desenrotllament assolit darrerament per l'Orfeo Núria, ha obligat la seva Junta Directiva a cercar un nou estatge, les condicions del qual responguessin amb amplitud a les necessitats de l'esmentada entitat coral.

L'èxit ha coronat els esforços dels elements directius, ja que s'ha aconseguit llogar la casa número 170 del carrer de Girona, composta de dos pisos.

L'Orfeo Núria s'hi és instal·lat, destinant el primer pis a secretaria, biblioteca, cafè, billars, escoles i habitacions del conserge; el segon pis està ocupat totalment per la sala d'espectacles.

Aquesta entitat coral, de significació ben catalana, prepara, amb motiu de la propera inauguració del seu nou estatge, importants festivals, concerts i funcions dramàtiques.

El vinent divendres, els Amics de la Música, donaran al Palau de la Música Catalana, el setzè concert de l'actual curs.

En aquest concert, el qual ha estat confiat als notables artistes estrangers Joan Wiener, pianista, i René Benedetti, violinista, es donaran a conèixer mantes obres de Debussy, Desplanes-Nachez, Milhaud, Poulenc, Erik Satie i Strawinski, tots ells pertanyents a les mées modernes escoles de la música contemporània.

Wiener i Benedetti són actualment els primers propagadors d'aquesta música ultramoderna, havent obtingut recentment a París assenyalats èxits, car a la valor de llur personalitat artística, s'hi ajunta sempre en les seves audicions l'interès vivís de fer conèixer de les obres que van produint els músics d'avant-garde, dels quals són els interprets preferits.

Segons ens comuniquen els Amics de la Música, dintre el mateix mes es donaran els darrers concerts del curs, els quals han estat confiats al tenor rus Alexandrowitch i al pianista Reuchsel.

D'espectacles

L'empresa d'Atraccions del Parc de Barcelona anuncia per a la present setmana un interessant programa de festes, entre les quals sobresurten els següents:

Avui, dimarts, concert per la Banda de Vergara. Sardanes per la nomenada cobla Barçino.

Demà, dimecres, sortida de diversos lots de coberts valadors per al Restaurant del Parc.

Dijous, com tots els dies, la Banda de Vergara executarà escollides peces al temple de la plaça, i a l'edifici, durant els intermedis, s'aviaran globus lluminosos.

Divendres, inauguració de les vetllades pugilistes en aquests enclosadors jardins, amb tres estupefents combats molt interessants.

Dissabte i diumenge, reaparició de la cèlebre Rondalla Aragonesa de Moncayo, de la qual forma part el famós cantador Joan Gràcia. Gran ball públic a la plaça de la Cascada.

Per a les vinentes vetllades, es preparen interessants festivals.

La companyia de la eminent actriu Catalina Barceña ha donat a conèixer al públic del Rómulo una nova producció de l'Arniches, que porta per títol «La hora mala».

El seu autor qualifica aquesta obra de «comèdia de costums populars», i en ella s'hi troben tots de sainet, i tots de melodrama, en barreja escalfent, en la qual s'hi revela la mà mestra del seu autor.

El públic va aplaudir merescudament «La hora mala», en la qual fan un treball exquisit la Catalina Barceña, Miraclo Leal, Josefina Santolalla i Conxa Vargas. També hi fan un treball digne d'elogi tots els actors que hi intervinguen.

El públic va sortir molt satisfet de la vetllada.

La companyia del notable primer actor català en Joan Santacana es troba a Avila donant a conèixer a aquell públic les més notables produccions del nostre teatre nacional.

Els diaris d'aquella població dediquen al distingit artista i a tots els elements de la seva companyia grans elogis, especialment en la interpretació que han donat al drama d'En Santiago Rusiñol «El místic», que ha agradat molt.

Al Comic s'hi ha fet l'estrena de l'òpera en un acte «La rubia de Far-West». És una obra d'aire americà, amb situacions còmiques originals i molt escalfents.

La música, del mestre Rosselló, també és agradable. Alguns números s'han hagut de repetir.

En la interpretació hi han estat molt bé les senyores Fuentes i Bauls i els senyors Gómez, Rosell, Ferrer i Esquefa.

El conjunt, excel·lent, i la presentació, acurada.

El públic ha aplaudit l'obra i els artistes.

El vinent dia 23 es farà la inauguració del gran teatre d'estiu (Palau de l'Ete), amb una companyia d'òpera i sarsuela.

Aquest nou col·leu, situat davant del Turó Park, per les seves condicions de comoditat i ventilació, és un dels pocs de Barcelona que verament es pot anomenar teatre d'estiu.

Per fi, s'ha fet l'estrena al teatre Nou de «Las uñas del gato», una revista del mestre Millán, que va portar a l'esplèndida sala d'espectacles

del Paral·lel un públic nombrosíssim.

Tot l'interès d'aquesta revista rau en la música, que és joguina i inspirada, en el decorat, que és de gran fantasia, i en el vestuari, que és molt original i de bon gust. Hi han escenes molt ben trobades, que es fan aplaudir merescudament, i un dels números, dedicat a afirmar la cançó popular, especialment les catalanes, és d'un fort interès. També és aplaudida una sardana chorejada, que els artistes ballen amb molt gust.

Quant a la interpretació, mereixen esmentar-se les senyores Iglesias i Lloró i els senyors Acaviva i Diaz.

Ha fet la seva presentació al Goya la companyia que dirigeix el notable actor Emili Thuillier, tant admirat del públic barceloní.

Per a la vetllada de presentació en Thuillier va escollir la comèdia de Harley Monners «Rirri».

Com la major part de comèdies americanes, «Rirri» és construïda a base d'un personatge central, que es destaca traient relleu a tots els altres. I també com totes les d'aquest

gènere, és de les que proporciona unes hores d'esbargiment, sense presentar cap argument transcendental. L'admirable Hortensia Gelabert, en la protagonista, va posar una vegada més de manifest les seves grans dots d'actriu. Se la va aplaudir amb molta efusió, participant dels aplaudiments Emili Thuillier, Agudo, Villarreal i la senyora Villar.

Al Novetats, la companyia Alba Bonafé hi ha fet la represa de «El verdugo de Sevilla», la deliciosa joguina còmica del senyor Muñoz Seca. Coneguda com és l'obra, tot l'interès dels espectadors era en conèixer la interpretació que hi donaven els actors. I en el seu interès el públic no va pas sortir defraudat.

Joan Bonafé i Irene Alba van estar en els protagonistes de la comèdia verament deliciosa, essent secundats dignament pels principals elements de la companyia.

En realitat, pel treball dels artistes que la van interpretar, es pot dir que «El verdugo de Sevilla» va tenir al Novetats tot l'interès d'una estrena.

Els aplaudiments van abundar.

lícules que s'han presentat fins avui: «Al cor de l'Àfrica salvatge», l'èxit més gran de la cinematografia moderna. Una veritable curiositat científica que ningú deixarà de veure. Exit de la tan desitjada represa: «L'amic Fritz», preciosa comèdia; «El caprici del taxista», còmica; «La mora», pel·lícula instructiva. — Demà, últim dia de l'èxit sense precedents: «Al cor de l'Àfrica salvatge». — Dijous, estrena del Programa Ajuria: «Els furs de l'honor», per John Barrymore.

KURSAAL - Aristocràtic Saló

PALAU DE LA CINEMATOGRAFIA

Quintet Sufi. — Avui, dimarts, grans diòls i selecte programa. Primera jornada de la prodigiosa pel·lícula d'emocionant argument, L'ESTRELLA DE DAMASC, interpretada magistralment per la genial artista Lucy Dornane; ROBA D'ALTRE, drama sensacional, protagonista la gran artista Cladys Walton. El sorollós èxit del dia: L'ORFENETA, cinquè capítol, denominat NITS A PARIS, sublim creació dels artistes Sandra Milowanoff i el simpàtic i graciós Biscot; VALENT FIXA, còmica, de gran broma. Tarda i nit, magnífic i esplèndid programa. IMPORTANT: A partir del vinent dijous, queden suspeses les butaques numerades de la sessió de les sis, essent sessió contínua de dos quarts de quatre a vuit. — Dijous, quatre colossals estrenes. — Diumenge, estrena de la interessant novel·la d'atrevides aventures, dividida en cinc capítols: L'AVENTURERA DE MONTECARLO.

FUTBOL

EXTRAORDINARI PARTIT PER A CLAUSURA DE TEMPORADA

ILFORD F. C., de Londres. Campió de la Isthmian Lliga, 1922. Guanyador de la Copa de Londres, Guanyador de la Copa de Caritat de Londres, 1922.

F. C. BARCELONA, campió de Catalunya i Espanya, 1922.

Dia 15, a les cinc de la tarda.

Camp de les Corts. Preus: Llotges, 30 pessetes; tribunes, 4 pessetes; preferències, 2 pessetes; goals i laterals, 1 pesseta; entrada general, 2 pessetes.

Frontó Principal Palaco

Avui, dimarts, dia 13 de juny. Nit, a un quart d'onze, dos interessants partits de pilota a xistella.

B O X A

Frontó Comtal. - Dimecres, nit

El millor esdeveniment a Barcelona. 5 grans combats, 5. Direcció: J. Elias PAUL GABRIEL (campió de Bouches de Rhone) contra GASTON («ass italia»).

BLIND (campió d'Epanya) contra TETA (formidable negre americà). Sensacional combat a deu assalts de tres minuts.

EUGENE CRIQUI (famos campió mundial, rei del K. O.), contra JOE YOU-YOU (la meravella negra). PREUS ECONOMICS.

VELODROM DE LA UNIO SPORTIVA DE SANS

(Carrer de Sant Jordi, 11) Carretera de 24 hores a l'Americana per als dies 14 i 15 de juny, festival del Corpus.

EQUIPS

All-Nefatti-Solanas (Francès Espanyol) Menager-Catual (francesos) Vollet-Armengol (franco-espanyol) Chardon-Alegre (franco-espanyol) Narey (André)-Tressera (id. id.) Regnier-Llorens (id. id.) Bover-Saura (espanyols) Thibault-Jusséume (francesos)

Preus: Primera Secció de 10 a 5, pessetes 450; segona secció, de 6 a 13, pessetes 250; tercera secció, de 14 a 22, pessetes 450; tota la secció, 4 pessetes.

TURO PARK PARC DE MODA

Deliciosos jardins. Enclosador rose-rar. Importants i novíssimes atraccions. Cada nit concert per la Banda de Cacadora de Barcelona. Café-Restaurant de primer ordre. C'erts a 750 pessetes i a la carta. Servei d'autobus des de la Plaça de Catalunya al Turó-Park. ENTRADA DE PASSENG 50 CENTIMS

EDEN CONCERT

Asalto, 12. Enorme succés de TINA DE JARQUE, proclamada pel Liceu de Madrid, REINA DE LA BELLESA.

ANUNCIS D'ESPECTACLES

Teatre Català ROMEA

Cada dia la tragèdia popular en cinc actes

Santa Isabel de Ceres

amb assistència del seu autor ALFONS VIDAL I PLANAS

Nota important. — La direcció artística es considera obligada a fer avinent al públic que l'ambient del drama i la classificació social dels seus personatges són d'indole escabrosa, encara que el tema i l'intenció de l'autor, siguin profundament misericordiosos i humans.

Teatre Català ROMEA

Avui, dimarts, dia 13. Nit, a les deu. La tragèdia popular d'èxit sorollós, SANTA ISABEL DE CERES. Les dites obres constituiran els cartells tarda o nit, per haver assolit dos èxits sense precedents.

TEATRE TIVOLI

Companyia de comèdia de MERCÉ PEREZ DE VARGAS

Avui, dimarts, nit, a dos quarts de deu, gran funció a benefici de la Caixa de Pensions per a la Vellesa. Viudetat i orfanat de l'Associació Instructiva d'Obrers i Empleats Municipals.

Primer: la comèdia en tres actes, de Jacint Benavente.

ROSAS DE OTORO

Protagonista: la eminent primera actriu Mercé Pérez de Vargas, i el primer actor Marian Asquerino. Segon: concert per la

BANDA MUNICIPAL

amb un escollit programa. Tercer: el sainet en un acte, d'Antoni Ramos

Martín.

LA REAL GANA

interpretat pels celebrats artistes LORETO PRADO i ENRIC CHICOTE i restants importants parts de la seva companyia. Quart: donada la finalitat del festival, l'associat Josep Ardevol, campió de la lluita greco-romana de Catalunya, farà una exhibició i demostració de la dita lluita amb el seu entrenador senyor Solé.

En aquesta funció han promés assistir-hi l'Excel·lentíssim Ajuntament i restants primeres autoritats de Barcelona.

Demà, dimecres, nit, a les deu,

LA CHICA DEL GATO

creació d'aquesta companyia. — Dijous, FESTIVITAT DEL CORPUS, tarda, a dos quarts de cinc: ROSAS DE OTORO, i l'entremès MANANA DE SOL. Nit, a les deu, estrena de la comèdia en quatre actes, de M. Bower i León de León, adaptació espanyola, de Miquel Rey i Manuel Blanco,

EL MARQUES DE CHI-LUNG

Protagonista: l'eminent actor còmic Alfons Tudela. — Es despatxa a comptaduria.

Teatre de Novetats

COMPANIA DOMICO-DRAMATICA

ALBA BONAFE

Avui, dimarts, nit, a les deu: Reposició de la comèdia en tres actes,

de M. Flers Rey i Caillavet, versió castellana de Josep Joan Cadenas i Enric F. Gutiérrez Roig.

LA LOCA AVENTURA

Demà, cinquena d'abonament. MODA LA LOCA AVENTURA. — El dijous, tarda: LAS DE GAIN. Nit, Reestrena de la comèdia en tres actes, EL RAYU, èxits d'aquesta companyia.

ELDORADO

COLISEU DE VARIETATS

Avui, dimarts, Dinda de Sant Antoni. Nit, a les deu. Funció extraordinària, dedicada a la distingida entitat UNIO I GERMANDAT DE MESTRES PINTORS DE BARCELONA. Selectíssims programes. Notables pel·lícules. Gran Quadro Atraccions. TRIO LYONS, perxistes; WASIA MARISKA, danses eslaves; PILAR ALONSO, ballarina clàssica; WALTER and BRIANT, excèntrics; NEUS ALONSO, amb els seus gossos comedians; NITAJO, disseny francesa; AMALIA JAN-BAK, notable coblejadora. — Demà, dimecres: Extraordinàries funcions. SERATA D'ONORE a la gentilíssima artista AMALIA JAN-BAK.

Teatre Victòria

Companyia de sarsuela i vers de N'Enric Chicote i Loreto-Prado.

Avui, nit, a les deu. Tres sarsueles d'èxit, EL MACHACANTE, COLLILLA IV I LA ROMANTICA. — Demà, dimecres, nous cartells. Estrena de IQUE TE CREES TU ESO!

TEATRE NOU

TEATRE D'ESTIU

GRANDIOSA COMPANYIA D'OPERA, TA, SARSUELA I REVISTES

Avui, dimarts, nit, a un quart d'onze. Primer,

DOLORETES

segon, la revista de gran espectacle, dividida en vuit quadros i un intermedí de 15 minuts, original de Reudon i mestre Millán,

Las uñas del gato

el més gran, el més ben presentat, 200 artistes en escena, 200. I èxit de l'any teatral. — Demà, dimecres, colossals vermut. Cada nit el meravellós èxit,

Las uñas del gato

Demà, dimecres, tarda, a dos quarts de cinc. Butaca amb entrada, dues pessetes. General, 0'50. Primer, DOLORETES; segon, reaparició de l'eminent baix cantant Pau Gorgé, GLORIAS DEL PUEBLO, present-hi part per primera vegada en Rafel Díaz, i tercer, LA CANCION DEL OLVIDO, per la LLURO i CABALLE. Nit, a les deu, GLORIAS DEL PUEBLO, per Pau Gorgé, i la revista de gran espectacle,

Las uñas del gato

Dijous, Jada del Corpus tardia, primer acte del PAJARO AZUL, GLORIAS DEL PUEBLO i el gran espectacle,

Las uñas del gato

200 artistes, 200. El millor presentat fins al dia

TEATRE NOU

TEATRE D'ESTIU

Totes les nits, a les 11. El grandios espectacle

Las uñas del gato

Superba desfilada de dones formoses. Vestits, decorat, llum, alegria, música superba.

Tot Barcelona desfila pel

TEATRE NOU

TEATRE COMIC

Nit, a les deu. Primer: «La reina mora»; segon: «Flor silvestre»; tercer: la revista valenciana de gran broma, «Arròs en fessols i naps», ovacions a tota la companyia. En preparació, la revista «I què és gran Barcelona».

Teatre Poliorama

Companyia de comèdia del

Teatre Infanta Isabel de Madrid

Direcció: Artur Serrano

Aquesta nit, a les deu, Popular. El brillantíssim èxit de broma contínua, IQUE NO LO SEPA FERNANDA! — Demà, dimecres, tarda, a dos quarts de sis. Matinée popular. CONSTANTINO PLA. Nit, a les deu. Popular. El creixent èxit, IQUE NO LO SEPA FERNANDA! — Dijous, Festa del Corpus. Tarda, a dos quarts de cinc. Secció especial. REPASO DE EXAMEN i IQUE NO LO SEPA FERNANDA! Nit, a les deu, IQUE NO LO SEPA FERNANDA! — Cada dia els dos grans èxits: CONS. TANTINO PLA i IQUE NO LO SEPA FERNANDA!

Es despatxa a Comptaduria.

Telèfon 4134 A.

TEATRE GOYA

Telèfon 5112 A

TOURNEE D'EMILI THUILLIER

Avui, nit, a les deu. L'èxit de l'any! RATA DE HOTEL, representada per aquesta companyia 140 vegades al teatre Rei Alfons, de Madrid. — Cada dia, RATA DE HOTEL. (Gràcia, astúcia i audàcia.)

PALACE CINE

GRAN SALO DE MODA

Avui, dimarts. Extraordinaris programes. Projectió dels notables films: LA GUINEA FRANCESA; QUINA FITXA; MARY CERCA EL SEU PARE; ROBA ESTRANYA, per Bladys Walton, i la primera jornada de la gran pel·lícula L'ESTRELLA DE DAMASC, suprema creació de Lady Dornane.

L'ARC IRIS

Fastuós espectacle d'art, bellesa i elegància, dedicat preferentment a les senyores

Saló Catalunya

Gran Cine de Moda

Notable sextet Jorda-Moltó. — Avui, dimarts, a petició del nombros públic que no pogué obtenir localitat es projectarà la més interessant de les pel·

Gran remate al martell

El més important en obres d'art (quadros), pels renomats artistes austro-hongaresos autors Lambert, Säess, Heimerl, Hellar, Mazleny, Von Hall, Lowenfeld, Raff, Hilet, Worner, etc.

Voluntari particular. Remate: demà, dimecres, dia 14, a les 5 de la tarda

Sense base pel que donin

Passeig de Gràcia, 132 = Casa de remates = Vendes al martell

Comissió: 10 per 100

Marteller: R. Julibert, A.

LA MILLOR TINTURA PROGRESSIVA

LA FLOR DE ORO

Usant aquesta privilegiada aigua
may tindreu cabells blancs ni seran calvos

**El cabell abundant y hermós
és el millor atractiu de la dona**

La Flor de Oro es la millor de totes les tintures para'l cabell y la barba; no taca'l cutis ni embruta la roba.

La Flor de Oro Aquesta tintura no conté nítrat de plata, y ab son ús el cabell se conserva sempre fi, brillant y negre.

La Flor de Oro Aquesta tintura s'usa sense necessitat de cap preparació, ni tan sols s'ha de rentar el cabell, ni abans ni després de l'aplicació; aplicant-se ab un petit respall, com si fos bandolina.

La Flor de Oro Usant aquesta aigua's cura la caspa, s'evita la caiguda del cabell, se suavia, s'augmenta y's perfuma.

La Flor de Oro és tònica, vigoriza les arrels del cabell y evita totes ses malalties. Per aixó s'usa també com a higiènica.

La Flor de Oro conserva'l color primitiu del cabell, ja sigui negre o castany; el color depén de més e menys aplicacions.

La Flor de Oro Aquesta tintura deixa'l cabell tan hermós, que no és possible distingir-lo del natural. si la seva aplicació's fa bé.

La Flor de Oro La aplicació d'aquesta tintura és tan fácil y còmoda, que un home mateix pot fer-seho; per lo que, si's vol, la persona més íntima ignora l'artífici.

La Flor de Oro Ab l'ús d'aquesta aigua's curen y eviten les plaques, para la caiguda del cabell y excita'l seu creixement, y com el cabell adquireix nou vigor, may serén calvos.

La Flor de Oro Aquesta aigua deuén usarla totes les persones que desitgin conservar el cabell hermós y el cap sa.

La Flor de Oro És la única tintura que als cinch minuts de posada permet arrisar-se el cabell y no fa mala olor; deu usarse com si fos bandolina.

Les persones de temperament herpètic deuén precisament usar aquesta aigua, si no volen perjudicar la seua salut, y logran tenir el cap sa y net ab una sola aplicació cada vuit dies; y si a la vegada desitgen tenir el pèl fassís lo que diu el prospecte que acompanya a la ampolla.

De venda: principals perfumeries y drogueries d'Espanya.

Lavad siempre vuestros hijos con jabón Pasa-Cura i los tendreis hermosos.

JOVENTUT PERPETUA

Sabó, 1'50. — Crema, 2'50. — Polvos, 2'50. — Aigua colònia, 5'00. Aigua de Colònia, 3'50, 6'00 i 10 ptes. segons frasc. Locions per al cabell, 4'50, 6'00 i 10 ptes. segons frasc.

Darreres oracions

Prodnotes serie «IDEAL»

ACACIA, Mimosa, GINESTA, Rosa de Jericó, ADMIRABLE, Matinal, CHYPRE, Rocío Flor, ROSA Vértigo, CLAVELL, Muguet, VIOLETA, Jazmin.

Sabó, 3. — Polvos, 4. — Loció, 4'50, 7'00 i 10 ptes. segons frasc. Essències per al mocador, 15 pessetes frasc amb estolç.

CORTÉS GERMANS - BARCELONA

Hèrnies

(TRENCADEURES) Està comprovat per l'experiència que l'enemic més gran del trencau és l'ús d'un mal bragues que no li conté degudament l'hèrnia obligant-lo a portar una vida malaltissa que es converteix en constant amenaça contra sa existència. L'especialista Senyor Vives posa a l'abast de tots els trencats son privilegiat «Braguer Medical» que combat amb gran éxit tan molestosa malaltia. El trencau que usa per primera vegada el dit aparell experimenta una sensació de benestar i comoditat immensa, obtenint la contenció de sa hèrnia tan perfectament, que el lliura instantàniament de tot perill, tornant-li a la vida les parts hèrniades fins a llur definitiva curació, mètode que substitueix amb indiscutible avantatge a la perillosa operació.

TRENCAUS: Abans d'operar-vos ni comprar bragues de fectuosos que poseu en perill vostra apreciada salut, veniu a consultar-nos, perquè nostra casa us pot oferir consells de 30 anys d'experimentació en el tractament de tota classe d'hèrnies: és la millor garantia que podeu desitjar. Despatx: 9 a 12 i de 3 a 6.

Els diumenges i dies festius: de 9 a 12

Rambla Centre, 12 pral., casa «VIVES» (tocant Liceu)

No poder assaborir les delícies del ben menjar **PER TENIR MALA DENTADURA** és una d'aquelles petites penes que ens fan estar molt sovint consirosos

La boca es conserva forta i sana amb l'ús continuat de

Aigua Oxigenada VOLCÁN

L'oxigen que des pren al posar-se en contacte amb les dents i genives, destrueix totalment els microbis que corquen la dentadura

FARMACIES PRINCIPALS

Dipositaris: J. URIACH I C^a Bruoh, 49

FUMADORS

VEGETAL I SENSE COLA

Serveis de la Companyia Trasatlàntica

LINIES A ANTILLES, MEXIC, NOVA YORK I COSTAFIRME

MANUEL CALVO

El vapor sortirà el 25 de juny de Barcelona, el 30 de València, el 28 de Màlaga i el 30 de Cadix cap a Nova York, Havana i Veracruz.

ALFONSO XII

El vapor sortirà el 17 de juny de Bilbao, el 19 de Santander, el 20 de Gijón i el 21 de Coruña cap a Havana i Veracruz. Admet càrrega i passatge per a Costafirme i Pacífic amb trasbord a Havana.

MONTEVIDEO

El vapor sortirà el dia 10 de juny de Barcelona, el 11 de València, el 13 de Màlaga i el 15 de Cadix cap a les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Havana, Colón, Sabanailla, Curaçao, Puerto Cabello i La Guayra. S'admet càrrega i passatge amb trasbord cap a Veracruz.

LINIA DE BUENOS AIRES INFANTA ISABEL DE BORBON

El vapor sortirà el dia 4 de juny de Barcelona, el 5 de Màlaga i el 7 de Cadix cap a Santa Cruz de Tenerife, Montevideo i Buenos Aires.

LINIA DE FERNANDO POO SAN CARLOS

El vapor sortirà el dia 3 de juny de Barcelona amb escales a València i Alacant, i el 8 de Cadix cap a les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, demés escales intermèdies i Fernando Poo.

LINIA DE FILIPINES

El vapor «ISLA DE PANAY» sortirà cap a Port-Said, Colombo, Singapore i Manila a últims de juny o a primers de juliol pròxim. Oportunament s'avisaran les dates de sortida dels ports de Cadix i Barcelona.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a Nova York i ports del Cantàbria Nova York i la Línia de Barcelona i Filipines, les sortides dels quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquesta fapors admeten càrrega en les condicions més favorables, i passatgers als quals la Companyia dona allotjament i tracte esmerat com ha acreditat en son dilatat servei. Totes les vapors tenen Telegrafia sense fil.

Joies d'ocasió

Safates i serveis de plata a pes. Compror or, plata, platí, brillants i perles.

Joaquín de J. Molas Rambla de les Flors, 8 A i Cardenal Casañas, 3.

Piano marca Dayton de color, tres pedals, nou barato. Escriure a «LA VEC», núm. 220, E. F.

Anuncis

Tapissos pintats

La casa més important d'Espanya. Especialitat en tapissos pintats. Exposició d'obres de quadros a l'oli, gravats, oleografies, etc. Fabricació de marcs i mobles. Nocompreuense grans vitrines aquests a casa F. Montalco, 50 i 51, núm. 4, final de la Portaferrissa.

PHILIPS

LES MILLORS LAMPARES PER A AUTOMOBILS Existències en tots els tipus MAGATZEMS DE MATERIAL ELECTRIC carrer Gravina, 8, i carrer de Mallorca, núm. 198

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les Antiga Casa T. COSTAS, Palla, 13 i 15, pral.

Reumatisme

Neuràlgies

Ciàtica

Lumbac

CALMA a les primeres dosis. CURA aviat. — ANALGESIC SOLER ARANDAS. Depositari: Fills de J. Vidal i Ribas, S. en C. — De venda: Centres d'específics i farmàcies.

Lloguers

Pianos de lloguer de vàris preus. Bruoh, n.º 78, entresol. C. BIEGER

Vendes

Fabrica de panyeria i oris de VALENTI SOLER

Assortit immens en Gabardines, Estams, Frescos i Xerjots. Esta ms novetat, des de 6'50 pessetes metre, fabricats a Sabadell. Venda de retalls als dijos i dissabtes. Arinyo, 7, entresol, canton.º Fernando.